

การประเมินหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

EVALUATION OF THE MASTER DEGREE PROGRAM
IN BUSINESS ADMINISTRATION
MAEJO UNIVERSITY

นางสาวกัญญาวีร์ เทพประกฤษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
พ.ศ. 2541

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)

ปริญญา

บริหารธุรกิจ

บริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร

สาขาวิชา

ภาควิชา

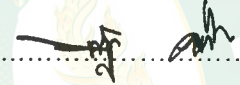
เรื่อง

การประเมินหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
EVALUATION OF THE MASTER DEGREE PROGRAM IN BUSINESS
ADMINISTRATION MAEJO UNIVERSITY

นามผู้วิจัย นางสาวกัญญาวีร์ เทพประกฤษ์

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัฐมา สิทธิชัย)

วันที่ 29 เดือน ๖.๑. พ.ศ. ๒๕๕๕

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาณวัฒน์)

วันที่ 29 เดือน ๐๓ พ.ศ. ๒๕๕๕

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์จงดล แสงอาสาทวีริยะ)

วันที่ ๒๗ เดือน ๕.๑. พ.ศ. ๒๕๕๕

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์วัลภา ลิ้มสกุล)

29 ๖.๑. ๕๕

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัฐมา สิทธิชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 29 เดือน ๖.๑. พ.ศ. ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความ
สมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

การประเมินหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

โดย

นางสาวกัญญาวีร์ เทพประภักษ์

ธันวาคม 2541

ประธานกรรมการที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัฐมา สิทธิชัย
ภาควิชา / คณะ : ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร
คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพของหลักสูตร ด้านบริบท ด้านปัจจัย
ป้อนเข้า และด้านกระบวนการ 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร และ
ด้านคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร 3) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็น
ระหว่างมหาบัณฑิตและนักศึกษาต่อสภาพของหลักสูตรและผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร และศึกษาเปรียบเทียบ
ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชาต่อ คุณสมบัติของมหาบัณฑิต ผู้ให้ข้อมูลในการ
วิจัยครั้งนี้ คือ มหาบัณฑิต จำนวน 43 คน นักศึกษา 83 คน และผู้บังคับบัญชามหาบัณฑิต 32 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และผ่าน
การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้ว จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วย
โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS 7.5 for windows) ผลการวิจัยมีดังนี้

ข้อมูลทั่วไปพบว่า มหาบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุมาก
กว่า 40 ปี รับราชการมากที่สุด และมีตำแหน่งผู้บริหาร ขณะที่ศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขา
วิชาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิตแม่โจ้ ศึกษาในภาคสมทบ โดยมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี

สาขาวิชาบริหารธุรกิจ/พาณิชยศาสตร์ เป็นส่วนใหญ่ และมีเหตุผลในการศึกษาต่อเพื่อปรับวุฒิการศึกษา และเป็นประโยชน์ในการเลื่อนตำแหน่ง ก่อนเข้าศึกษาต่อมีความสนใจในการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ในระดับมาก แต่ส่วนใหญ่ไม่เคยไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อช่วยในการสอบเข้า สำหรับนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ทำงานเอกชน ตำแหน่งพนักงานทั่วไป และเรียนในภาคสมทบมากที่สุด วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่คือ บริหารธุรกิจ โดยมีเหตุผลในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คือ เป็นสาขาวิชาที่เป็นที่นิยมและนำไปใช้ประโยชน์ได้กว้าง ความสนใจในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อช่วยในการสอบเข้าศึกษาต่อ และมีกิจกรรมในระหว่างที่เป็นนักศึกษาคือ อ่านหนังสืออ่านเล่น ฟังเพลง ดูโทรทัศน์ เป็นส่วนมาก ในส่วนของผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 40 ปี อาชีพรับราชการและมีตำแหน่งงานเป็นผู้บริหาร/ผู้จัดการ วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่คือ ปริญญาโท ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตให้ความสนใจและให้การสนับสนุน ในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยให้ความสนใจในภาคสมทบ (เรียนวันเสาร์ - อาทิตย์) และให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในการเปิดสอนหลักสูตรดังกล่าว ในระดับที่น้อย แต่เห็นว่าการศึกษาต่อหลักสูตรนี้มีแนวโน้มมากขึ้น แม้ว่าเศรษฐกิจจะถดถอย

ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร พบว่า มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อสภาพของหลักสูตรด้านบริบทอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก ด้านปัจจัยป้อนเข้า และด้านกระบวนการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง สำหรับนักศึกษามีความเห็นที่สภาพของหลักสูตรด้านบริบท ด้านปัจจัยป้อนเข้า และด้านกระบวนการ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางทั้งหมด

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อหลักสูตร พบว่า มหาบัณฑิต และนักศึกษามีความคิดเห็นสอดคล้องกันในภาพรวมว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก

ความคิดเห็นของมหาบัณฑิต เกี่ยวกับคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่าอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต ต่อคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามสภาพที่เป็นจริง โดยให้คะแนนเฉลี่ย 8.48 จากคะแนนเต็ม 10 กับผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็นมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างมหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตกับค่าคะแนนความคิดเห็นต่อ คุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ จากมหาบัณฑิต และนักศึกษา คือ ด้านการจัดการหลักสูตร ควรลดขั้นตอนให้สั้นและรวดเร็วกว่าที่เป็นอยู่ สำหรับการวัดผลประเมินผล ต้องการความชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ ในด้านการบริหารเกี่ยวกับห้องสมุด ควรเพิ่มตำรางานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาวิทยานิพนธ์ / ปัญหาพิเศษ มหาบัณฑิตและนักศึกษา ต้องการให้ที่ปรึกษาใช้เวลาในการให้คำปรึกษามากขึ้น และต้องการให้เปิดสอนวิชาที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ตลอดจนมีการสัมมนาวิชาการ มากขึ้น

ขณะที่ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต เสนอแนะว่ามหาบัณฑิต ควรมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้นและสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีหลักการ มีความรับผิดชอบและจรรยาบรรณในวิชาชีพให้มากขึ้น

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Business Administration in Business Administration

EVALUATION OF THE MASTER DEGREE PROGRAM IN BUSINESS ADMINISTRATION

MAEJO UNIVERSITY

By

KANYAWEE THEPPRAPAK

DECEMBER 1998

Chairman: Assistant Professor Dr.Pattama Sitdhichai
Department/Faculty: Department of Agricultural Business Administration and Marketing,
Faculty of Agricultural Business

The purposes of this research were 1) to examine the curriculum in the aspects of context, input and process; 2) to investigate curriculum achievement in terms of satisfaction and qualifications of post-graduates according to the curriculum objectives; and 3) to compare opinions of post-graduates and graduate students on the curriculum and curriculum achievement as well as opinions of post-graduates and their superiors on qualifications of post-graduates. The respondents were 43 post-graduates, 83 graduate students and 32 superiors of post-graduates. The instrument used in collecting the data was the questionnaires constructed in accordance with the objectives of the research and pre-tested for reliability. The data were analyzed by using the SPSS (SPSS 7.5 for windows). The results were as follows:

The post graduates were mostly females, over 40 years old and government officials working in administrative positions. Before being part-time post-graduate students in Business Administration at Maejo University, most post-graduates had received a Bachelor degree of Business Administration or Commerce. The reasons

for studying a Master degree were to improve their academic qualifications and to gain promotion. They had been very interested in studying a Master degree in Business Administration but they had never asked any sacred things to help them in the entrance examination.

The graduate students were mostly females, between 26-30 years old, working in private companies as general officers and studying part-time. Their Bachelor degree was mostly in the field of Business Administration. The reasons for studying a Master degree in Business Administration were that Business Administration is popular and can be beneficial in many ways. Their interest in studying this program had been at a high level and most of them had never asked sacred things to help in the entrance examination. Their favorite leisure activities were reading, listening to music and watching television.

Most of the post-graduates' superiors were females, over 40 years old and worked as government officials in administrator or manager positions. They mostly graduated with a Master degree and encouraged the officers to study part-time a Master degree in Business Administration at Maejo University. They stated that this study program was not much publicized but they thought that the need for studying this program would increase despite economic regression.

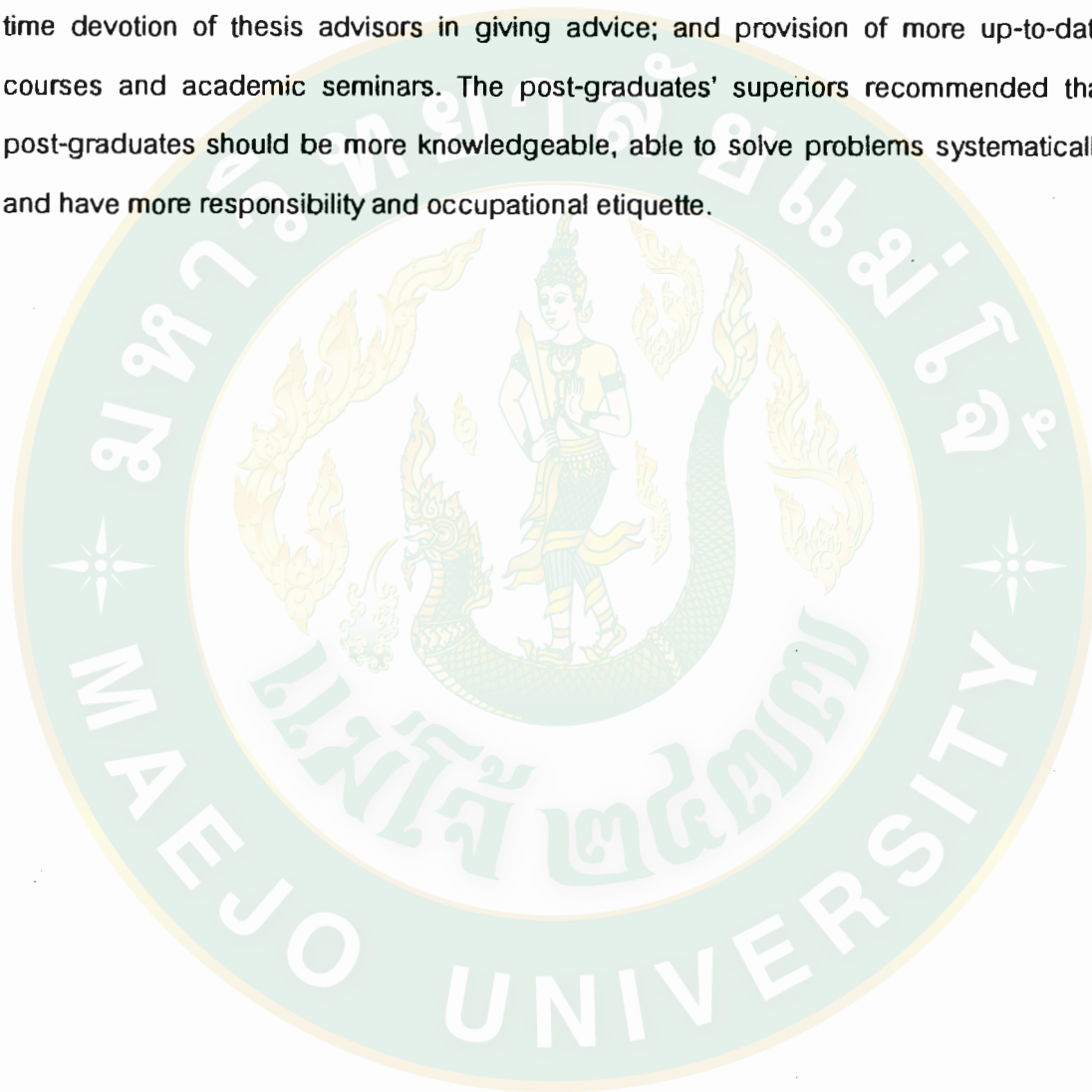
Concerning the curriculum, the post-graduates found that the context was very appropriate and the input and process aspects were moderately appropriate. The graduate students thought the context, input and process aspects were at a moderately appropriate level.

For satisfaction with the curriculum, both the post-graduates and graduate students agreed that the compatibility of the curriculum with its objectives and the students' needs was at a very appropriate level.

The post-graduates, opinions on qualifications of the post-graduates according to the objectives were at a very appropriate level, compatible with the opinions of their superiors, the average score being 8.48 out of 10. The post-graduates

and their superiors were not significantly different in average scores of opinions on the post-graduates' qualifications.

The post-graduates and graduate students recommended shortened procedures in curriculum management ; clear evaluation ; more textbooks and research papers relevant to a Master degree program in Business Administration in the library; time devotion of thesis advisors in giving advice; and provision of more up-to-date courses and academic seminars. The post-graduates' superiors recommended that post-graduates should be more knowledgeable, able to solve problems systematically and have more responsibility and occupational etiquette.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงใคร่ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านทั้งจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และอาจารย์พิเศษจากสถาบันอื่น ที่ได้กรุณาประสิทธิประสาทวิชาความรู้ และให้การชี้แนะแนวทางต่าง ๆ ตลอดการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและใคร่ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัฐมา สิทธิชัย ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาภูวัฒน์ และอาจารย์จงกล แสงอาสาภวิริยะ เป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือตั้งแต่เริ่มต้นด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์ จันทนพิศิริ ผู้แทนกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย ที่ได้คำชี้แนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขมา ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ นางพนอ – นายเศวต เทพประภักษ์ ผู้เป็นมารดา บิดา ที่ให้กำเนิดและให้การศึกษา ขอขอบพระคุณ ร้อยเอกอนรรฆชฎิล ศรีบุรี และคุณบัญญัติ เทพประภักษ์ ที่มีส่วนสนับสนุน ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อน พี่น้อง MBA แม่โจ้ และผู้บังคับบัญชาของมหาดบัณฑิตทุกท่านที่กรุณาสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ประสานงานทุกฝ่ายไม่ว่าภาคบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย และสำนักหอสมุด ตลอดจน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จรรยา อภิชาติตรากุล ผู้ทำหน้าที่ตรวจทานแก้ไขบทความภาษาอังกฤษ และ อาจารย์นำเพ็ชร วินิจฉัยกุล ผู้ทำหน้าที่ตรวจรูปแบบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นางสาวกัญญาวีร์ เทพประภักษ์

ธันวาคม 2541

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(9)
สารบัญเรื่อง	(10)
สารบัญตาราง	(13)
สารบัญภาพ	(16)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตในการวิจัย	6
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	10
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	10
หลักสูตร	10
การประเมินหลักสูตร	11
การประเมินหลักสูตรแบบซิปป์ (CIPP)	16
พฤติกรรมผู้บริโภคร	17
แนวทางและรูปแบบการประเมินหลักสูตร	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
กรอบแนวความคิดรวบยอด	33
สมมติฐานในการวิจัย	34

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	35
สถานที่ดำเนินการวิจัย	35
ประชากรในการวิจัย	35
เครื่องมือในการวิจัย	36
การรวบรวมข้อมูล	39
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	40
ระยะเวลาในการวิจัย	42
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	43
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของมหาบัณฑิต นักศึกษาและ ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต	44
ส่วนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิต และนักศึกษา เกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร	60
ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นของมหาบัณฑิต และนักศึกษา เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร	70
3.1 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและนักศึกษาเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร	70
3.2 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของ มหาบัณฑิตเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรด้านคุณสมบัติ ของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	73
ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	77
ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน	78

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	81
สรุปผลการวิจัย	81
อภิปรายผลการวิจัย	85
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	87
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	89
เอกสารอ้างอิง	90
ภาคผนวก	95
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือกรอกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	96
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม	98
ภาคผนวก ค ประวัติผู้วิจัย	119

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนมหาบัณฑิต นักศึกษา และผู้บังคับบัญชาของ มหาบัณฑิต	35
2	หัวข้อที่ประเมิน ตัวชี้วัดและแหล่งข้อมูล	40
3	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน	43
4	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามเพศ	44
5	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามอายุ	45
6	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามอาชีพ	45
7	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามตำแหน่งงาน	46
8	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามสถานภาพการศึกษา	46
9	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี	47
10	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามเหตุผลในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	48
11	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามความสนใจในการเข้าศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	48
12	จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามการไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อให้ช่วยในการสอบเข้าศึกษาต่อ	49
13	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามเพศ	49
14	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามอายุ	50
15	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามอาชีพ	50
16	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามตำแหน่งงาน	51
17	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามสถานภาพการศึกษา	51
18	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี	52
19	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามเหตุผลในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	53
20	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามความสนใจในการเข้าศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ	53
21	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อให้ช่วยในการสอบเข้าศึกษาต่อ	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
22	จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามกิจกรรมในเวลาว่าง ระหว่างที่เป็นนักศึกษา	54
23	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดินคดีจำแนกตามเพศ	55
24	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดินคดีจำแนกตามอายุ	56
25	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดินคดีจำแนกตามอาชีพ	56
26	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดินคดีจำแนกตามตำแหน่งงาน	57
27	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดินคดีจำแนกตามวุฒิการศึกษา	57
28	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดินคดีจำแนกตาม ความสนใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้	58
29	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดินคดีจำแนกตาม การสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชา บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้	58
30	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดินคดีจำแนกตาม ความสนใจต่อระบบการเรียน หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชา บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้	59
31	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดินคดีจำแนกตาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ การเปิดสอนหลักสูตร ปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้	59
32	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชามหาดินคดีจำแนกตามความคิดเห็น แนวโน้มในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาบริหารธุรกิจ	60
33	ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาดินคดีเกี่ยวกับ สภาพของหลักสูตร ด้านบริบท	61
34	ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาดินคดีเกี่ยวกับ สภาพของหลักสูตร ด้านปัจจัยป้อนเข้า	63
35	ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาดินคดีเกี่ยวกับ สภาพของหลักสูตร ด้านกระบวนการ	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
36	ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับ สภาพของหลักสูตร ด้านบริบท	66
37	ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับ สภาพของหลักสูตร ด้านปัจจัยป้อนเข้า	68
38	ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับ สภาพของหลักสูตร ด้านกระบวนการ	70
39	ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร	71
40	ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร	73
41	ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับ ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตาม วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	74
42	ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของ มหาบัณฑิตเกี่ยวกับคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ ของหลักสูตรในสภาพที่แท้จริง	75
43	จำนวน ร้อยละ ของผู้บังคับบัญชาในการให้คะแนนกับผู้ใต้บังคับบัญชา ที่สำเร็จการศึกษาเป็นมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้	76
44	ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและ นักศึกษาต่อสภาพของหลักสูตร	78
45	ค่าคะแนนเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและ นักศึกษาต่อผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร	79
46	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นของมหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาต่อผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรด้านคุณสมบัติ ของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	80

สารบัญภาพ

ตารางที่		หน้า
1	แบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภค	18
2	พฤติกรรมการตัดสินใจที่เกิดขึ้นของผู้บริโภค	19
3	กรอบแนวความคิดรวบยอดในการวิจัย	33
4	การประเมินหลักสูตรแบบซิปป์ (CIPP)	36
5	S – R Theory Model	37

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

ภาวะเศรษฐกิจจะรุ่งเรืองหรือตกต่ำเพียงใด การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญเสมอ หากหยุดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์การพัฒนาประเทศก็หยุดไปด้วย เพราะการศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นทางการ เมือง การทหาร การเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งทางวัฒนธรรม ต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งกำลังคนที่มีประสิทธิภาพนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์และคณะ, 2528 :1) โดยเฉพาะการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ที่มุ่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาเฉพาะทางให้มีความชำนาญ และยังมุ่งสร้างบุคคลให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ สามารถพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านต่างๆ ตลอดจนนิเทศการศึกษามาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลเองก็ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในระดับนี้ด้วยการสนับสนุนด้านงบประมาณสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนจากรัฐปีหนึ่งๆเป็นจำนวนมาก (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2536:1) นอกจากนี้ทบวงมหาวิทยาลัยยังส่งเสริมในสถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพทางการศึกษาขึ้นภายในสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพตามมาตรฐานสากลและเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ ต่อไป (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539: 4) และกระทรวงศึกษาธิการยังมีโครงการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาโดยจะนำเอาวิชา ISO-9000 มาใช้ในการเรียนการสอนนักศึกษาด้วย จึงกล่าวได้ว่าการศึกษาเป็นการลงทุนที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้ผลผลิตสูงขึ้นโดยการนำความรู้ และเทคโนโลยีแผนใหม่มาใช้ ดังนั้นถ้าการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาไร้ประสิทธิภาพ และมีความสูญเปล่าทางการศึกษาเกิดขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อสังคมและการพัฒนาประเทศโดยส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง (วินัย วีระพัฒนานนท์ และคณะ, 2528: 2-3)

เพื่อให้การศึกษามีผลตามความมุ่งหมายนั้น เครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งคือหลักสูตรและการจัดการหลักสูตร หากต้องการให้หลักสูตรมีประสิทธิภาพ ก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองการปกครอง (Nicholls and Nicholls, 1976 : 15-16)

ความสำคัญของปัญหา (Significance of the Problems)

ปัญหาความไม่สอดคล้องของผลผลิตกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะทางด้านบริหารธุรกิจได้ถูกกล่าวขวัญกันมากในกลุ่มผู้เกี่ยวข้องอันได้แก่ ผู้ผลิตบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต ดังคำอภิปรายของ บุญชู โรจนเสถียร (2530: 36) ในการสัมมนาจารย์ทางการบริหารธุรกิจระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศเรื่องสถาบันการศึกษาทางการบริหารธุรกิจกับแผนงานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาระยะที่ 6 (พ.ศ. 2530 - 2534) ได้กล่าวว่า

...งานที่คณาจารย์ต้องรับผิดชอบก็คือการสร้างบุคคลากรให้กับประเทศชาติเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบและเป็นคนชั้นมันสมองที่กำลังทำกันอยู่ในขณะนี้รู้สึกว่าคุณภาพของคนที่สร้างให้กับบ้านเมืองยังไม่ดีพอ ยังไม่ตรงตามความต้องการของบ้านเมืองขณะนี้ และที่จะเปลี่ยนแปลงต่อไปในอนาคต ...

จากสภาพสังคมไทยที่ได้รับผลกระทบจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและด้านวิชาการ โดยเฉพาะเทคโนโลยีสื่อสาร ความรู้และเทคโนโลยีทางการศึกษา การบริหาร การวิจัย ในสาขาต่างๆ ได้เจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็วนั้น สภาพความเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่เห็นได้เด่นชัดคือภาวะการแข่งขันในตลาดแรงงาน ภาวะการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ สังคมเป็นสภาพสังคมข่าวสาร เมื่อเป็นเช่นนี้มหาวิทยาลัยต่างๆ ที่ได้จัดการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจจะต้องเตรียมการผลิตบัณฑิตที่จะรองรับและพร้อมสำหรับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปสู่เทคโนโลยีและธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้น เพื่อพัฒนาหลักสูตรทางด้านบริหารธุรกิจทั้งระดับปริญญาตรีและสูงกว่า ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงระดับประเทศและระดับโลก

การผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพให้กับสังคมนั้น การจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยจึงควรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอเนื่องจาก การบริหารหลักสูตรเป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติการเรียนการสอน และการจัดโครงการต่างๆ ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ อำนาจ จันทรเป็น (2530 : 111) และหากหลักสูตรใดสามารถจัดให้นักศึกษาทุกคนสำเร็จการศึกษาได้ตามที่หลักสูตรกำหนด โดยประหยัดทั้งงบประมาณ แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ และเวลาที่ใช้ศึกษา หลักสูตรนั้นย่อมมีประสิทธิภาพมาก (ธีระ รุญเจริญ อ่างในวินัย วีระวัฒนานนท์ 2528: 3) ดังนั้นการที่จะสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพในอนาคตนั้นย่อมจะขึ้นอยู่กับหลักสูตร (เสาวนิตย์ เจริญชัย, 2530)

นิโคลส์และนิโคลส์ (Nicholls and Nicholls , 1976) ได้ให้ข้อสังเกตว่า เนื่อง จากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีการค้นคว้าพบความรู้ใหม่ๆ อยู่เสมอ ในขณะที่ย ากันความรู้เก่าๆ บางอย่างได้รับการพิสูจน์ว่าไม่เหมาะสม ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเตรียมผู้ เรียนให้พร้อมเพื่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ ของสังคม จึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ไทเลอร์ (Tyler , 1975) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประเมินหลักสูตรไว้ว่า ถึงแม้จะมีการวางแผนการพัฒนาหลักสูตรในเรื่องจุดประสงค์ของหลักสูตร และการเลือกประ สบการณ์ทางการศึกษาแล้วก็ตาม ระบบของการพัฒนาหลักสูตรจะสมบูรณ์ไปไม่ได้หากขาดการ ประเมิน ทั้งนี้เพราะถือว่าการประเมินเป็นกระบวนการที่จะพิจารณาหรือประเมินคุณค่าว่า จุดประสงค์ของการศึกษาสามารถจะนำไปใช้ได้จริงในโปรแกรมของหลักสูตรและการเรียนได้มาก น้อยแค่ไหน

หลักสูตรต้องมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่เสมอ การ พัฒนาหลักสูตรจะกระทำได้อีกต่อเมื่อ ต้องมีการประเมินหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับที่ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2533 : 212-220) ได้กล่าวว่า หลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ประการหนึ่งของระบบการศึกษา นักศึกษามีคุณภาพดีมาน้อยเพียงใดนั้น หลักสูตรมีส่วน เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก ฉะนั้นการปรับปรุงแก้ไขและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรจึงมีความจำเป็น เนื่อง มาจากการเปลี่ยนแปลงที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั่นเอง นอกจากนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2534 : 15) ยังกล่าวว่าหลักสูตรจะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึง เป็นส่วนที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อคุณภาพของหลักสูตร ทั้งนี้เพราะการประเมินหลักสูตร จะทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นอย่างไร สามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใดผลที่ได้จากการใช้ หลักสูตรเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุง หลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันจะเป็นผลในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ได้โดยสะดวก (สงัด อุทรานันท์ , 2530 : 279)

ค่านิยมของสังคมไทยที่ให้ความสำคัญกับปริญญาในระดับสูงๆ การเรียนต่อใน ระดับบัณฑิตศึกษาจึงเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต้อง ขวนขวายเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยหวังใช้ใบปริญญาเพื่อเป็นใบเบิกทางไปสู่ตำแหน่งและ หน้าที่การงานที่สูงขึ้นแต่บุคคลที่จะมีโอกาสได้รับการศึกษาระดับนี้น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับ จำนวนประชากรของประเทศทั้งที่เป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งต่อการวางรากฐานใน การพัฒนาของประเทศ เพราะเทคโนโลยีและวิทยาการสมัยใหม่ได้มีบทบาทมากขึ้นในการกระตุ้น การเติบโตทางเศรษฐกิจ สังคมและประเทศ การเตรียมคนที่จะนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้ให้ เกิดประโยชน์ต่อการสร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ สังคม (นภาพร พุ่มพุกฤษ, 2538: 1)

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยมีทั้งสิ้น 47 สถาบัน แบ่งเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐทั้ง 20 สถาบัน และเอกชน อีก 27 สถาบัน ในสถาบันการศึกษาของรัฐ 20 สถาบัน มีการเรียนการสอนระดับปริญญาโททั้งสิ้น และการศึกษาระดับปริญญาโทในสถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนนั้น ส่วนใหญ่เป็นการเรียนการสอนด้านบริหารธุรกิจหรือการศึกษาเกี่ยวกับพาณิชยศาสตร์และบัญชี ทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัด

จากการศึกษาของพาสิตชนิต ศิริพานิช และอุปถัมภ์ แสงศรีจันทร์ (2532: 286) พบว่าปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทคือ ปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจในอนาคต นั้นหมายความว่านิสิต/นักศึกษาตัดสินใจเรียนต่อในระดับปริญญาโทก็เพื่อเสริมสร้างความรู้ความสามารถซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูนโอกาสในการได้งาน (ที่ดี) ทำ และนำความก้าวหน้าในการทำงานมาสู่ตนเอง ทั้งยังจะได้รับการยกย่องและการยอมรับจากสังคม ดังนั้น สาขาวิชาที่นิสิต/นักศึกษาส่งใจส่วนใหญ่สนใจสาขาวิชาหนึ่งคือ บริหารธุรกิจ ด้วยเหตุผลที่ว่า ในต้นทศวรรษ 1970 วงการธุรกิจได้ลดความสำคัญต่อผู้จบทางวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ลงไปกลับไปให้ความสำคัญแก่ผู้จบปริญญาโททางบริหารธุรกิจมากขึ้น โดยมีแนวคิดที่ว่า ผู้ที่มีคุณวุฒิความสามารถทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีหรือวิศวกรรมศาสตร์อย่างเดียวเท่านั้น ยังไม่เพียงพอที่จะให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารได้ จะต้องมีความรู้ทางบริหารธุรกิจด้วย จึงเกิดความนิยมที่จะเรียนปริญญาโททางบริหารธุรกิจ (MBA) กันมากขึ้น โดยมีความเชื่อว่าผู้จบ MBA แล้วจะสามารถบริหารงานในหน่วยงานได้ดีกว่าคนเก่าที่อยู่ในหน่วยงานนั้น แต่ไม่มีปริญญา MBA (นงเยาว์ ชัยเสรี, 2530: 50-51) ทั้งนี้เพราะการเรียน MBA นั้นจะต้องศึกษาถึงหน้าที่ต่างๆ ของธุรกิจให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ลดโอกาสที่จะทำผิดพลาดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมน้อยลง (ฉายศิลป์ เชี่ยวชาญพิพัฒน์, 2536: 20-21) ขณะที่ จักรพันธ์ วงษ์บูรณาวาทย์ (2533:60) ได้ให้ข้อสังเกตว่า การศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจจะสามารถนำวิชาการใหม่ ๆ ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมและส่งผลต่อการพัฒนาสังคมในระดับท้องถิ่นและระดับภูมิภาคด้วย

สรุปได้ว่า ประเทศจะได้รับการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ตาม ต้องมาจากการที่ประชาชนได้รับการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ โดยอาศัยหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ทว่าสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมและเทคโนโลยีไม่ได้หยุดอยู่กับที่ แต่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาสร้างประสิทธิภาพต่อการพัฒนาประเทศได้บรรลุผล จึงต้องมีการประเมินหลักสูตรอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้หลักสูตรมีความสอดคล้องกับสภาวะที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น

มหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นส่วนหนึ่งขององค์การรัฐ ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มีหน้าที่หลักในการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ไปสู่การพัฒนาประเทศ และมุ่งสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการในทุกสาขาวิชา หนึ่งในนั้นคือสาขาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตที่เปิดทำการสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 จวบจนปัจจุบัน สร้างมหาบัณฑิตทางบริหารธุรกิจมาแล้ว 50 คน มีนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาอีก 192 คน และมีแนวโน้มที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ แต่ทว่ายังไม่ปรากฏว่าเคยมีผู้ใดได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยแม่โจ้มาก่อน ผู้วิจัย จึงเห็นสมควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องดังกล่าว เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของหลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ว่ามีปัญหาอย่างไร และศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหานั้น และผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรหลังจากที่ได้ดำเนินการใช้หลักสูตรไปแล้ว ตลอดจนศึกษาถึงความเหมาะสมและความพึงพอใจของผู้เรียน ในอันที่จะผลิตทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ ความสามารถด้านการจัดการธุรกิจ และด้านการบริหารระบบงานเพื่อควบคุมและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆทางธุรกิจให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าให้แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives of the Study)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพของหลักสูตร
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างมหาบัณฑิตกับนักศึกษาต่อสภาพ

ของหลักสูตร และผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรและเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างมหาบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชาต่อผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(Expected Results)

หลังจากที่ได้ทำการวิจัยครั้งนี้แล้ว ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินคือ

1. ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้ทราบข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับสภาพและปัญหาของหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. ทำให้ทราบแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรตามสภาพปัจจุบัน และเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ขอบเขตของการวิจัย

(Scope of Study)

1. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. การวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านคุณสมบัติของมหาบัณฑิตผู้วิจัยได้ประเมินตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อ 1 ดังนี้
  - 2.1 ความสามารถในการวิชาการบริหารธุรกิจ
  - 2.2 ความชำนาญในการแก้ปัญหาธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ
  - 2.3 ความรับผิดชอบต่องานที่ทำ
  - 2.4 จรรยาบรรณที่ดีในการสร้างสรรค์สังคม และพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
3. ใช้รูปแบบการประเมินหลักสูตรโดยดัดแปลงจากรูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิปปี้ (CIPP) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) และคณะ (อ้างในสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ 2537 : 135) ซึ่งเป็นรูปแบบที่เน้นการจัดการเป็นหลัก อีกทั้งยังเน้นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และความสอดคล้องของสิ่งที่บรรจุในหลักสูตรด้วย และใช้ทฤษฎี S-R Theory ของคอตเลอร์ (Kotler, 1994) ประกอบ โดยการประเมินหลักสูตรตามแนวดังกล่าว โดยการประเมินครอบคลุมในด้านต่างๆ 4 ประการ ดังต่อไปนี้
  - 3.1 การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินสภาวะแวดล้อม และความต้องการ ว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ เช่น

โครงสร้างของหลักสูตร, เนื้อหาของหลักสูตร รวมทั้งการเตรียมการด้านห้องเรียน, ที่จอดรถ และห้องน้ำ

3.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยต่างๆที่นำมาใช้ในการดำเนินงานตามหลักสูตรนั้น ประกอบด้วย นักศึกษา และอาจารย์ ตลอดจนมหาบัณฑิตผู้ซึ่งเคยใช้หลักสูตรมาก่อนว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมเพียงใด

3.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินว่าหลักสูตรได้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ ในที่นี้หมายถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตร เพื่อผู้เกี่ยวข้องอาจนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงกระบวนการให้เหมาะสมที่สุด

3.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้หลักสูตรในที่นี้หมายถึง ประสิทธิภาพของมหาบัณฑิตในการทำงาน เพื่อศึกษาว่าหลักสูตรมีส่วนในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้กับผู้สำเร็จหลักสูตรมากน้อยเพียงใด โดยมีหัวหน้างานของมหาบัณฑิตเป็นผู้ประเมิน

4. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยมหาบัณฑิต นักศึกษา สาขาวิชา บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต ตั้งแต่ระดับหัวหน้างานไปจนถึงระดับสูงสุดในสำนักงานที่เก็บข้อมูล

5. ระยะเวลาในการศึกษา ระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2540 ถึงเดือนธันวาคม 2541

นิยามศัพท์

(Definition of Terms)

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจของภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการศึกษาส่วนประกอบต่างๆของหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ได้แก่ วัตถุประสงค์ โครงสร้างและเนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอน การวัดผลประเมินผล วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งนักศึกษา และอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนจนถึงประสิทธิผลของหลักสูตรต่อการทำงานของมหาบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และระยะเวลาที่นักศึกษาใช้ในการศึกษา

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันอื่น

มหาดบัณฑิต หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 ถึง 18 กันยายน พ.ศ. 2541

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ลงทะเบียนเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 ถึง 2539

ผู้บังคับบัญชาของมหาดบัณฑิต หมายถึง หัวหน้างานของมหาดบัณฑิต ตั้งแต่ระดับหัวหน้างานไปจนถึงระดับสูงสุดของสำนักงานที่เก็บรวบรวมข้อมูลนั้น

ภาควิชา หมายถึง ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

การประเมินสภาพและปัญหาของหลักสูตร หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาวิชา ค่าหน่วยกิต บริการสนับสนุน นักศึกษา อาจารย์ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียน ตลอดจนการจัดการหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล

สภาพของหลักสูตร หมายถึง สภาพะด้านบริบท ปัจจัยป้อนเข้า และกระบวนการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ด้านบริบท ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ค่าหน่วยกิต บริการสนับสนุนการเรียนการสอน และอื่น ๆ เช่น ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง เป็นต้น

- ด้านปัจจัยป้อนเข้า ประกอบด้วย นักศึกษา อาจารย์ และสื่อ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอน

- ด้านกระบวนการ ประกอบด้วย การจัดการหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน และวัดผลประเมินผล

ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับจำนวนของนักศึกษาที่จบตามระยะเวลาในการศึกษา, ความพึงพอใจของผู้เรียน และความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาต่อการทำงานของมหาดบัณฑิต

ความเหมาะสมของหลักสูตร หมายถึง การศึกษาความเหมาะสมเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตรด้านบริบท ปัจจัยป้อนเข้า และกระบวนการ ตลอดจนศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อหลักสูตรว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และความต้องการของผู้เรียนเพียงใดรวมทั้งคุณสมบัติของมหาดบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ความพึงพอใจของผู้เรียน หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษา และ
มหาบัณฑิตที่มีต่อสภาพของหลักสูตร และผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร หมายถึง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรข้อที่ 1 ที่
ต้องการผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในวิชาการบริหารธุรกิจ รวมไปถึง
ถึงความชำนาญในการแก้ปัญหาในธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพ
ของทรัพยากรบุคคลเหล่านี้ให้ถึงพร้อมด้วยความรับผิดชอบและมีจรรยาบรรณอันดีงามในการ
สร้างสรรค์สังคมและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

คุณสมบัติของมหาบัณฑิต หมายถึง คุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามที่วัตถุประสงค์
ประสงค์ของหลักสูตรได้ตั้งไว้ ให้มหาบัณฑิตมีความรู้ความสามารถ ความชำนาญ ความรับผิดชอบ
และจรรยาบรรณในทางบริหารธุรกิจ

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร (REVIEW OF RELATED LITERATURE)

ในการประเมินหลักสูตรมหัศจรรย์ สาขาบริหารธุรกิจครั้งนี้ ผู้ประเมินได้ตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร

ตอนที่ 2 แนวทางและรูปแบบการประเมินหลักสูตร

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 ทฤษฎีเกี่ยวกับหลักสูตร การประเมินหลักสูตร การประเมินหลักสูตรแบบชิปปี้ และพฤติกรรมผู้บริโภค

หลักสูตร (Curriculum) หมายถึงประสบการณ์ต่างๆ ที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนเพื่อให้ได้ความรู้และประสบการณ์ต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่สถานศึกษาต้องการ โดยหลักสูตรจะต้องตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและมีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง ตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม และคุณธรรม (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2532: 2-3)

หลักสูตรที่ดีนั้นควรจะต้องเป็นหลักสูตรที่มีลักษณะดังนี้

1.1 ตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

1.2 ตอบสนองต่อความต้องการและสอดคล้องกับสภาพสังคม อันได้แก่

1.2.1 สภาพเศรษฐกิจ

1.2.2 การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและวัฒนธรรม

1.2.3 การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม

1.2.4 สภาพแวดล้อมทางด้านจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

1.2.5 สภาพการเมืองและการปกครอง

1.2.6 สภาพทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม และคุณธรรม (บุญศรี ศิริช่วง และคณะ , 2525 : 8)

การประเมิน (Evaluation) หมายถึง กระบวนการศึกษา วิเคราะห์ และการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในทุกขั้นตอนของการบริหารงาน การวางแผนการสอน และการ

ปรับปรุงหลักสูตร รวมทั้งการตรวจสอบดูว่างานที่ทำไปแล้วบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด (อำนาจ จันทรแป้น , 2533 : 1-3)

การประเมินหลักสูตร (Curriculum Evaluation) หมายถึง กระบวนการในการศึกษาส่วนประกอบต่างๆ ของหลักสูตร ได้แก่ ปรัชญา วัตถุประสงค์ โครงสร้างจุดประสงค์ การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน วิธีการสอน และการประเมิน โดยพิจารณาว่าแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันหรือไม่ มีคุณภาพอยู่ในระดับใดเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงเพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (อำนาจ จันทรแป้น, 2533: 9)

การพัฒนาหลักสูตรทั้งเพื่อปัจจุบัน และเพื่ออนาคตเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานทางการศึกษา และในการวางแผนเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมนั้น สิ่งที่สำคัญยิ่งอันหนึ่งก็คือจะต้องทราบถึงสภาพที่เป็นจริงของหลักสูตรในปัจจุบัน เพื่อที่จะได้วางแนวทางในการพัฒนาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ดังนั้นขั้นตอนที่จะบอกให้ทราบถึงสภาพที่เป็นอยู่นั้นก็คือ การประเมินหลักสูตร ซึ่งการประเมินหลักสูตรนั้นได้มีนักการศึกษาหลายๆท่านได้ให้คำนิยามไว้มากมายดังนี้คือ

สตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam and Others) ได้ให้คำนิยามของการประเมินหลักสูตรว่า คือกระบวนการในการหาข้อมูล เก็บข้อมูล เพื่อที่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจในทางเลือกที่ดีกว่าเดิม (ทิศนา ขัมมณี , 2520 : 278)

ครอนบาค (Cronbach อ้างแล้วในทิศนา ขัมมณี, 2520) กล่าวถึงความหมายของการประเมินหลักสูตร ไว้ว่าการประเมินหลักสูตรหมายถึงการรวบรวมข้อมูล และการทำข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในเรื่องของโปรแกรมหลักสูตรการศึกษาสอดคล้องกับ คูเปอร์ (Cooper, อ้างในอำนาจ จันทรแป้น , 2528) ที่กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรหมายถึงการรวบรวมและการนำเสนอหลักฐานข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับความเป็นไปได้เกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล และเกี่ยวกับคุณค่าทางการศึกษาของหลักสูตร

นอกจากแนวความคิดของนักการศึกษาชาวต่างชาติ ที่กล่าวมาแล้วนั้น ยังมีการให้ความหมายของการประเมินหลักสูตร เพิ่มเติมจากข้างต้น ได้แก่

เสริมศรี ไชยสร (2526 : 200) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่าหมายถึงการพิจารณาตัดสินใจว่ากระบวนการหรือผลลัพธ์นั้น มีคุณภาพเหมาะสมเพียงใด โดยอาศัยข้อมูลจากเครื่องมือต่างๆ ผลที่ได้จะช่วยในการตัดสินใจ ปรับปรุง พัฒนา และใช้สรรพสิ่งทั้งหมดให้ดีขึ้น

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2532 : 18) กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรว่า คือกระบวนการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่วัดได้ กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่า การปฏิบัติจริงนั้น ได้ผลใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยมีจุดประสงค์ของการประเมินหลักสูตรคือ

1. เพื่อดูว่าหลักสูตรเมื่อนำไปปฏิบัติจริง ได้ผลเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่
2. เพื่อหาทางปรับปรุงหลักสูตร ถ้าพบสิ่งบกพร่อง
3. เพื่อหาข้อดีข้อเสียในวิธีการจัดประสบการณ์ การเรียน
4. เพื่อช่วยการตัดสินใจของฝ่ายบริหารว่า ควรจะใช้หลักสูตรนี้ต่อไปอีกหรือไม่

โชติ เพชรชื่น (2528 : 1-8) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งขึ้นอยู่กับขอบเขตของการประเมิน แต่สิ่งที่ต้องระวังมากที่สุดคือความเที่ยงตรงของค่าสรุปและการประเมินหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อพิจารณาโครงสร้างของหลักสูตรว่ามีความสอดคล้องระหว่างกันเพียงใด
2. เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรว่าสมควรจะนำไปใช้ดำเนินการต่อไปหรือไม่ มีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร
3. เพื่อพิจารณาคุณภาพของผลผลิตของหลักสูตรว่า มีคุณลักษณะ หรือมีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในหลักสูตรหรือไม่

เพิ่มเติมจากความหมายและวัตถุประสงค์ในการประเมินหลักสูตรที่กล่าวมาข้างต้น แล้วนั้น กาญจนา คุณารักษ์ (2527 : 220) ให้ข้อสังเกตว่าการประเมินหลักสูตรว่าเป็นการเตรียมข้อสนเทศเพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจในระยะต่างๆของการพัฒนาหลักสูตรโดยการประเมินหลักสูตรทั่วๆไปนั้นมีจุดมุ่งหมาย เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรว่าสามารถตอบสนองตามวัตถุประสงค์หรือไม่ และเพื่อตัดสินใจว่าการวางเค้าโครงและรูปแบบของหลักสูตรตลอดจนการบริหารงานการสอนว่าเป็นไปในทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่ ประการสุดท้ายก็เพื่อวัดผลดูว่าผลผลิตหรือตัวผู้เรียนเป็นอย่างไร

สรุปได้ว่า การประเมินหลักสูตรนั้นประกอบด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้คือ

1. มีการรวบรวมข้อมูล
2. มีการวิเคราะห์ข้อมูล
3. มีการนำเสนอข้อมูล
4. มีการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร ถึงความเหมาะสมของหลักสูตร ซึ่งมีวิธีการดังกล่าวนี้ ถึงเป็นกระบวนการเพื่อการตัดสินใจความเป็นไปได้ของประสิทธิภาพและคุณค่าของหลักสูตร โดยการอาศัยข้อมูลที่มีการรวบรวมอย่างต่อเนื่อง และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบนั่นเอง

การประเมินหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาหลักสูตร เพราะการประเมินหลักสูตรจะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตร และการประเมินหลักสูตรยังให้ประโยชน์อีกหลายประการ ดังที่ สุมิตร คุณานุกร (2518 : 201-202) ได้เสนอแนะไว้ดังนี้คือ

1. ช่วยให้ความมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายในการสอนกระจ่างขึ้น เพราะถ้าคลุมเครือก็วัดไม่ได้ ต้องตีความหมายให้กระจ่างเสียก่อนจึงจะประเมินได้
2. ช่วยส่งเสริมการสอนในโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลจะมีลักษณะเป็นผลสะท้อนไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรและการสอน
3. ส่งเสริมการเรียนของนักเรียน เมื่อความมุ่งหมายกระจ่างแจ้งนักเรียนก็สามารถรู้ได้อย่างชัดว่าตนเองจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เป็นการให้แรงจูงใจแก่นักเรียนอีกทางหนึ่ง
4. ช่วยในการแนะแนวของครู ข้อมูลต่างๆ ที่ครูรวบรวมได้เกี่ยวกับตัวของนักเรียน จะเป็นประโยชน์ต่อการแนะแนวไปในตัวด้วย
5. ช่วยในด้านสื่อสารระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง เกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ของโรงเรียนและชุมชนไปในตัวด้วย

การประเมินผลหลักสูตรจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นยิ่ง เพราะจะได้รู้ถึงคุณค่าของหลักสูตร ตัดสินว่าคุณภาพของหลักสูตรมีคุณภาพดีเพียงใด ผลผลิตของหลักสูตร คือ ผู้เรียนเมื่อจบออกไปแล้วเป็นอย่างไร การประเมินผลหลักสูตรนั้นประเมินตั้งแต่ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ขณะที่ทดลองใช้ และเมื่อประกาศใช้แล้ว เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลจะทำให้การประเมินผลหลักสูตรเป็นระบบ ระเบียบ และเป็นแนวทางวิทยาศาสตร์ ประเมินได้ตามจุดที่ต้องการ และการประเมินผลหลักสูตร ควรจะประเมินผลทั้งหมดของหลักสูตร เช่น จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การเรียน การสอน สื่อการเรียนการสอน กิจกรรม การวัดผล เป็นต้น การประเมินผลจะส่งผลไปยังผู้มีอำนาจในการตัดสินใจว่าหลักสูตรนั้นสมควรที่จะแก้ไขปรับปรุงเพียงใด มีปัญหาอะไรบ้างในการใช้หลักสูตรนั้น จะได้ช่วยเหลือ ส่งเสริม ให้หลักสูตรนั้นเป็นหลักสูตรที่ดี และสนองความต้องการต่างๆ ของผู้เรียน สังคม เศรษฐกิจการปกครอง จิตวิทยาการเรียนรู้ การประเมินผลหลักสูตรควรจะดำเนินการและกระทำอยู่สม่ำเสมอ เพื่อการปรับปรุง พัฒนา หลักสูตร ให้มีคุณภาพที่ดีที่สุด

การประเมินหลักสูตรยังบอกถึงส่วนดี และส่วนเสียที่บกพร่องของหลักสูตรซึ่งจะได้ใช้ข้อมูลที่ได้รับมานั้นเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตร โดยที่ผู้ประเมินหลักสูตรอาจเลือก

พิจารณาประเมินหลักสูตรเป็นส่วนๆ ตามความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ได้ โดยมีลักษณะการประเมิน 7 ลักษณะที่สำคัญ ดังนี้คือ (สันต์ ธรรมบำรุง , 2525 : 176)

1. การประเมินความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ (Goals and Objectives) เป็น การพิจารณาดูความเหมาะสม ความสอดคล้องของความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ กับความต้องการของผู้เรียนและสังคม ความยากง่าย ตลอดจนความคลุมเครือและความสมเหตุสมผลในเชิงปฏิบัติ

2. การประเมินโครงการทั้งหมดของโรงเรียน (Program of Schooling) เป็น การพิจารณาว่าโรงเรียนจัดโครงการเรียนการสอนอะไรบ้าง มีความสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายหรือไม่ การจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนเป็นอย่างไร การวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนเหมาะสมหรือไม่ ตลอดจนการบริหารหลักสูตร ตารางสอน ห้องสมุดเป็นอย่างไร เป็นต้น

3. การประเมินโครงการเฉพาะส่วน (Specific Segment of the Education Program) เป็นการพิจารณาโครงการทำงานในโครงการย่อยของการจัดการเรียนการสอนแต่ละโครงการว่าเป็นอย่างไร ได้รับผลเป็นที่ยอมรับหรือคัดค้าน และโครงการนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ เช่น การประเมินโครงการอาหารกลางวัน การประเมินโครงการผู้นำเกษตรกร

4. การประเมินการเรียนการสอน (Instruction) เป็นการพิจารณาการเรียนการสอน การนำสื่อการสอนใหม่ๆ มาใช้ ผลสัมฤทธิ์ของผลผลิต ความสำเร็จในด้านการเรียน ตลอดจนการนำความรู้ออกไปประกอบอาชีพได้ของผลผลิต

5. การประเมินโครงการประเมินผล (Evaluation Program) เป็นการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการ วิเคราะห์ประสิทธิภาพของโครงการและผลการดำเนินงานตามโครงการ

6. การประเมินโครงการความสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป็นการพิจารณาถึงเทคนิคการทดสอบ การวัดผลการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ซึ่งผลการสอบของนักเรียนเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายๆ ประการ เช่น การสอนของครู ความบกพร่องทางร่างกายของนักเรียน ภาระทางบ้าน ความยากง่ายของแบบเรียน รวมถึงความแม่นยำและความเชื่อถือได้ของข้อสอบ

7. การประเมินโครงการของผู้ที่เรียนจบออกไปว่าทำงานทำได้หรือไม่ แล้วเกิดประโยชน์แก่ตนและสังคมมากน้อยเพียงใด สังคมยอมรับผลผลิตที่ออกไปจากสถาบันหรือไม่

ในการดำเนินงานใดๆ ก็ตามเพื่อให้งานนั้นกระทำอย่างเป็นระบบและบรรลุตามความต้องการนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการมีขั้นตอนหรือกระบวนการในการดำเนินงาน เช่นเดียว

กันงานประเมินหลักสูตรก็มีขั้นตอนหรือกระบวนการในการประเมินเพื่อให้การประเมินหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการในการประเมินหลักสูตรประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การประเมินหลักสูตรจะมีการกำหนดลงไปว่าจะประเมินอะไร
2. การประเมินหลักสูตรจะกำหนดว่าต้องการข้อมูลอะไร
3. การประเมินหลักสูตรจะมีการรวบรวมข้อมูลต่างๆที่กำหนดไว้ในข้อ 2
4. การประเมินหลักสูตรจะต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์มาตรฐานในการประเมิน
5. การประเมินหลักสูตรจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์และมาตรฐานที่ตั้งไว้ใน

ข้อ 4

6. หลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลเสร็จแล้ว จะมีการส่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลให้แก่ผู้ที่จะตัดสินใจ หรือดำเนินการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรนั้น

ทั้งนี้เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ หลักสูตรนั้นควรมีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง ดังนั้นหลักสูตรจึงต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาอยู่เสมอ ดังเช่นที่ไวท์ (White, 1971) กล่าวไว้ว่า การประเมินหลักสูตรควรตั้งอยู่บนพื้นฐานโครงการวิจัยที่เป็นปัจจุบันนั่นเอง โดยมีหลักการในการประเมินหลักสูตรตามทีสันต์ ธรรมบำรุง (2527: 178-179) เสนอไว้คือ

1. ต้องมีการปฏิบัติสืบเนื่องสม่ำเสมอตลอดเวลา
2. ต้องกำหนดลงให้ชัดเจนว่าจะประเมินอะไรให้แน่นอน
3. การหาข้อมูลเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการประเมินหลักสูตร
4. การพิจารณาข้อมูลที่จะนำมากำหนดเกณฑ์หรือกำหนดเครื่องมือในการประเมินจะต้องกระทำอย่างรอบคอบ

5. การวิเคราะห์ผลการประเมินต้องกระทำอย่างระมัดระวังโดยให้มีความเที่ยงตรงเพียงพอ เพื่อนำผลการวิเคราะห์เสนอกรรมการพิจารณา

6. ควรพิจารณาผลการประเมินหลักสูตรนี้นำไปปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

ทฤษฎีที่ใช้ในการประเมินหลักสูตร

ผู้วิจัยได้ใช้ ทฤษฎีการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP) ร่วมกับ ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค (S-R Theory) โดยมีเนื้อหาของทฤษฎี โดยสรุปดังนี้

โมเดลชิปปี้ (CIPP Model) สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ให้นิยามการประเมินทางการศึกษาว่าการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูลที่มีประโยชน์เพื่อที่จะนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ในการตัดสินใจทางเลือก(The process of delincating, obtain, and providing useful information judging decision alternative)

การนำเสนอข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจ ก่อให้เกิดข้อมูลเกี่ยวข้องกับ 4 ขั้นตอนของการปฏิบัติ (Program operation) คือ

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context evaluation) ซึ่งจะช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์
2. การประเมินตัวป้อนหรือปัจจัย (Input evaluation) ซึ่งมีความจำเป็นในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดรูปแบบของโครงการ
3. การประเมินกระบวนการ (Process evaluation) ซึ่งจะช่วยชี้แนะการตัดสินใจในการดำเนินการ
4. การประเมินผลผลิต (Product evaluation) ซึ่งนำเสนอข้อมูลเพื่อการพิจารณาเกี่ยวกับการบรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นตอนของกระบวนการประเมินตามโมเดลประกอบด้วย

1. การพิจารณาว่าจะประเมินอะไร จะนำข้อมูลไปใช้เพื่อการตัดสินใจด้านใด
2. ประเภทของข้อมูลในการช่วยการตัดสินใจ
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การกำหนดเกณฑ์ เพื่อการตัดสินใจคุณภาพของสิ่งที่จะประเมิน
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอข้อมูลสำหรับผู้มีหน้าที่ตัดสินใจ

โมเดล

CIPP

Context → Input → Process → Product

การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context) ในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและความต้องการของชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและแหล่งทรัพยากรทางวิทยาการด้านต่างๆ ในการตรวจสอบความพร้อมสำหรับการเริ่มโครงการด้านบุคลากร ทรัพยากร ตลอดจนเป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจและเจตคติของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

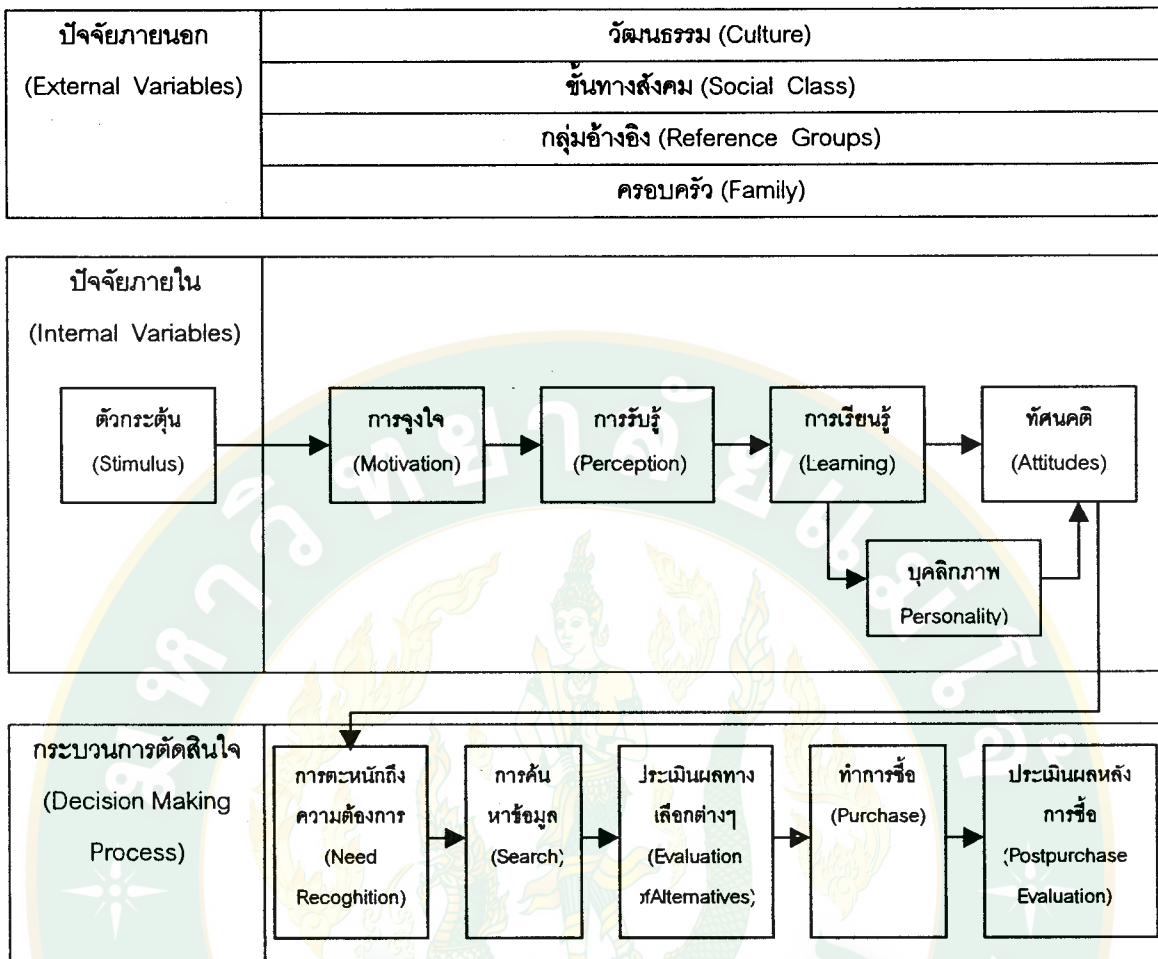
การประเมินตัวป้อนหรือปัจจัย (Input) เป็นการประเมินตัวป้อนหรือปัจจัยต่างๆ ที่จะเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้โครงการบรรลุวัตถุประสงค์ ได้แก่ โครงสร้างและองค์ประกอบของหลักสูตร การบริหารและการจัดการหลักสูตร แหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ความพร้อมของโรงเรียน ครู นักเรียน อุปกรณ์ และงบประมาณ

การประเมินกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรอันได้แก่ การปฏิบัติงานของบุคลากรและองค์การที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เช่น การปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในโครงการ โดยยึดวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการจัดกิจกรรม การใช้แหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ ตลอดจนการสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกของผู้มีส่วนร่วม

การประเมินผลผลิต (Products) เป็นการประเมินผลที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางใด ตรงตามความความคาดหวังที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือไม่ (อำนาจ จันทร์แป้น, 2533 : 57-59)

พฤติกรรมผู้ซื้อ (Buyer Behavior) หรือ พฤติกรรมผู้บริโภค (Consumer Behavior) คือ “กระบวนการตัดสินใจและการกระทำของบุคคลที่เกี่ยวกับการซื้อและการใช้สินค้า” จากความหมายดังกล่าวจะเห็นว่านักการตลาดจำเป็นต้องศึกษาและวิเคราะห์ถึงพฤติกรรมการซื้อ ด้วยเหตุผลหลายประการคือ (1) เนื่องจากวิธีการที่ผู้ซื้อกระทำ หรือแสดงออกต่อกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจจะมีผลทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง (2) จากความคิดการตลาดที่ว่า ธุรกิจควรสร้างส่วนประสมการตลาดที่ทำให้ลูกค้าพอใจ เพื่อเพิ่มความเข้าใจว่าอะไรที่ทำให้ผู้บริโภคพอใจ นักการตลาดจึงต้องพิจารณาถึงปัจจัยหลักที่มีผลต่อการซื้อของผู้บริโภคว่าเขาจะซื้อหรือไม่ซื้อ ซื้ออะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ และ อย่างไร (3) เมื่อนักการตลาดได้เข้าใจถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้ซื้อดีขึ้น ทำให้นักการตลาดเป็นผู้ที่อยู่ในสถานะที่ดีขึ้นกว่าเดิมในการคาดคะเนถึงการตอบสนองของผู้ซื้อที่มีต่อกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจได้ โดยรายละเอียดของการศึกษาพฤติกรรมผู้ซื้อจะเน้นเฉพาะพฤติกรรมผู้บริโภคเป็นหลัก

ฉะนั้นการศึกษาถึงพฤติกรรมผู้ซื้อจึงเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจซื้อ และปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจดังกล่าว ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ นั้นเราสามารถแยกพิจารณาได้ 2 ประเภทคือ ปัจจัยภายใน (Internal Variables) และปัจจัยภายนอก (External Variables)

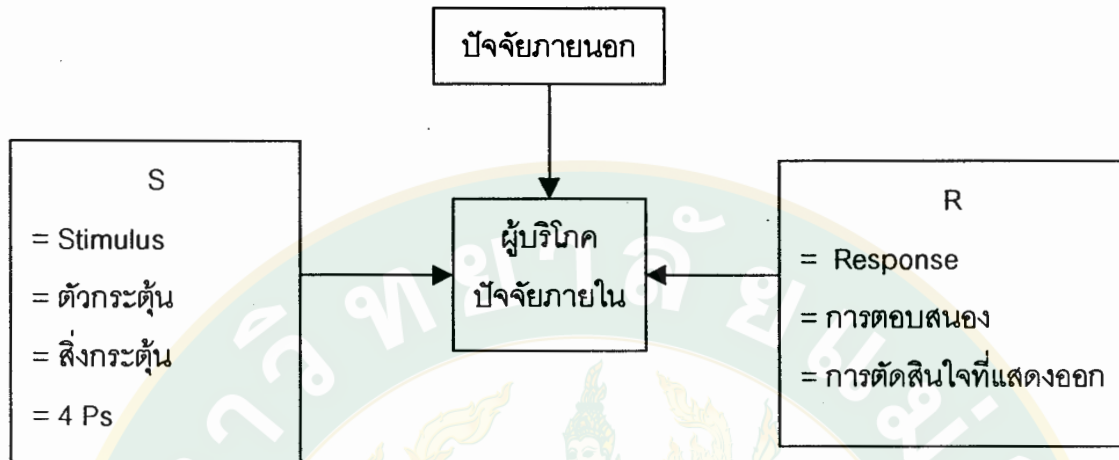

ภาพที่ 1 แบบจำลองพฤติกรรมผู้บริโภค

ที่มา : ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2535: 55

กระบวนการตัดสินใจจะเริ่มขึ้นเมื่อบุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งกระตุ้นที่นักการตลาดจัดให้ ซึ่งการตัดสินใจต่างๆ ของบุคคลที่ปรากฏออกมาจะเป็นผลมาจากอิทธิพลของปัจจัยภายในซึ่งประกอบอยู่ในตัวบุคคลและอิทธิพลซึ่งเป็นปัจจัยทางสังคม ปัจจัยภายในที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมซื้อ (Internal Variables Affecting Buying Behavior) เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นอยู่ภายในตัวบุคคลแต่ละคนซึ่งจะมีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมซื้อของบุคคลจากแผนภาพที่ 3 เป็นแบบจำลองที่เราใช้อธิบายถึงพฤติกรรมผู้บริโภคซึ่งเป็นบุคคลส่วนใหญ่ของตลาดด้านซ้ายของ รูปแบบจำลองในส่วนปัจจัยภายในคือตัวกระตุ้น (Stimulus) จะเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการ พฤติกรรมผู้บริโภค ผู้ศึกษาต้องระลึกอยู่เสมอว่าพฤติกรรมผู้บริโภคจะมีลักษณะเป็นกระบวนการและสำหรับการศึกษาวงจรพฤติกรรมผู้บริโภคระดับพื้นฐานส่วนใหญ่จะมองพฤติกรรมผู้บริโภคเป็นพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อตัวกระตุ้น (Stimulus- Response Behavior = S→R) นั่นคือ

ตัวกระตุ้น (Stimulus) จะเป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้เกิดการตอบสนองของผู้รับ (Receiver) ซึ่งในที่นี้ก็คือผู้บริโภค

ภาพที่ 2 แสดงพฤติกรรมกระตุ้นใจที่เกิดขึ้นของผู้บริโภค
ที่มา : ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2535: 55

ในทางการตลาดตัวกระตุ้นต่างๆ ก็คือส่วนประสมตัวใดตัวหนึ่งในส่วนประสมทางการตลาดต้องการ (Marketing Mix) ที่นักการตลาดนำเสนอต่อผู้บริโภค การตอบสนองขั้นสุดท้ายที่นักการตลาดต้องการ ก็คือ การที่ผู้บริโภคทำการซื้อสินค้าของธุรกิจ

การตอบสนองของผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องมือการตลาดของธุรกิจ (ตัวกระตุ้น) สามารถมีได้หลายแบบขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในต่างๆ ของบุคคลซึ่งได้แก่ การจูงใจ (Motivation) การรับรู้ (Perception) การเรียนรู้ (Learning) และทัศนคติ (Attitudes) โดยผู้บริโภคอาจเริ่มกระบวนการตัดสินใจ เมื่อได้รับตัวกระตุ้น นอกจากนี้การตอบสนองต่อตัวกระตุ้นในรูปของกระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภคยังมีปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อลักษณะของการตัดสินใจซึ่งได้แก่ วัฒนธรรม (Culture) ชั้นทางสังคม (Social Class) กลุ่มอ้างอิง (Reference Groups) และครอบครัว (Family) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์, 2535 : 54-56)

ตอนที่ 2 แนวทางและรูปแบบการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรมีหลายรูปแบบ การจะใช้รูปแบบใดเป็นกรอบในการประเมินขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตรนั้น ว่าต้องการสิ่งใด เลวี (Lewy 1977 : 10 อ้างมาจาก สมสมร เทพนำโสมนัลส์, 2532, : 5) ได้จำแนกรูปแบบการประเมินหลักสูตรได้ 3 ลักษณะดังนี้คือ

1. การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร เป็นการประเมินผลผลิตที่ได้จากหลักสูตร โดย ยึดวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ ควรใช้กับหลักสูตรที่ได้ผ่านการใช้เสร็จสิ้นลงไปแล้วรูปแบบการประเมินหลักสูตรลักษณะนี้ได้แก่ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ ราฟท์ ดับบลิว ไทเลอร์ (Ralph W. Tyler) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของ ลี เจ ครอนบาค (Lee J. Cronbach) และรูปแบบการประเมินของไมเคิล สคริพเวน (Michael Scriven)

2. การประเมินคุณค่าของหลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อดูว่าหลักสูตรนั้นสามารถนำไปใช้ในสภาพการณ์ที่กำหนดไว้ได้ดีเพียงใด ได้ผลคุ้มค่าหรือไม่ การประเมินลักษณะนี้เพื่อนำสิ่งที่เกิดขึ้นจริงทั้งในด้านปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการและผลผลิต นำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์เพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตร การประเมินลักษณะนี้ใช้ได้กับหลักสูตรที่อยู่ระหว่างดำเนินการใช้ และเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการใช้ และเมื่อเสร็จสิ้นการดำเนินการใช้หลักสูตร รูปแบบการประเมินลักษณะนี้ได้แก่ รูปแบบการประเมินของโรเบิร์ต อี สเตค (Robert E. Stake) และรูปแบบการประเมินของแมลคอล์ม เอ็ม โพรวัส (Malcolm M. Provas)

3. การประเมินเพื่อการตัดสินใจ เป็นการประเมินเพื่อนำข้อมูลที่ได้ ไปใช้ประกอบการตัดสินใจ โดยเชื่อว่าหลักสูตรที่ดีจะส่งผลกระทบต่ออนาคต การประเมินหลักสูตรรูปแบบนี้คำนึงถึงการทำงานอย่างเป็นระบบ เกี่ยวกับการเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผล รูปแบบการประเมินหลักสูตรลักษณะนี้ได้แก่ รูปแบบการประเมินหลักสูตรของดอริส ที โกว (Doris T. Gow) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของฟาย เดลตา แคปปา (Phi Delta Kappa) และรูปแบบการประเมินแบบ ซิปป์ (CIPP Model)

จากรูปแบบและแนวคิดต่างๆ ของการประเมินหลักสูตรนั้น บุญส่ง นิลแก้ว (2530:26) ได้สรุปเกี่ยวกับข้อจำกัดในการนำไปใช้ในการประเมินหลักสูตรโดยทั่วไป ดังนี้

1. แนวคิดส่วนใหญ่ค่อนข้างละเลยการประเมินสิ่งที่มีมาก่อนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ
2. แนวคิดในการประเมินทั้งหลาย ให้ความสนใจเกี่ยวกับการประเมินเพื่อปรับปรุงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมค่อนข้างน้อย

3. การบริหารหลักสูตรและการประสานงานในการดำเนินการหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำการดำเนินการใช้หลักสูตรเป็นไปได้ดีเพียงใดนั้น เกือบไม่ได้รับความสนใจที่จะทำการประเมินเลย

4. แนวทางการประเมินของรูปแบบต่างๆ กล่าวไว้ค่อนข้างกว้าง มิได้มีการเสนอแนะวิธีการดำเนินและวิธีการตัดสินคุณค่าสิ่งที่จะประเมินให้ชัดเจน

5. แนวคิดในการประเมิน ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการประเมินหลักสูตรในระดับโรงเรียนมากกว่าระดับอุดมศึกษา โดยเฉพาะระดับบัณฑิตศึกษา

ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินหลักสูตร

งานวิจัยที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรในระดับอุดมศึกษา อันเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ดังต่อไปนี้

กาญจนา ปองทอง (2533) ศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) มหาวิทยาลัยพายัพ ให้สอดคล้องตามความต้องการของตลาดแรงงาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ความเหมาะสมของหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

ด้านวัตถุประสงค์ พบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลางค่อนข้างมาก ในด้านความชัดเจนที่จะทำให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตรเข้าใจคุณสมบัติของบัณฑิตตาม หลักสูตร ด้านเนื้อหาวิชา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรเหมาะสม

ด้านเนื้อหาวิชา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า จำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรเหมาะสม

ด้านปัญหาของหลักสูตร พบว่า อาจารย์ที่ใช้การบรรยายที่เน้นทฤษฎีมากเกินไป

2. ความต้องการของตลาดแรงงาน ต้องการบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและอาชีพ สามารถประยุกต์ทฤษฎีที่ศึกษามาไปสู่การปฏิบัติ บัณฑิตควรมีความรู้ความสามารถทั่วไปที่เกี่ยวกับงานต่างอาชีพ และวัฒนธรรมของผู้อื่น เพื่อประสานผลประโยชน์ส่วนรวม และนำสันติภาพมาสู่มวลมนุษย์ และบัณฑิตควรมีลักษณะ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นผู้นำสามารถนำความคิดไปสู่การปฏิบัติได้

3. การร่างหลักสูตรที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน หลักสูตรได้กำหนดแนวทางให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือก ตามความสนใจมากกว่าเดิม ได้แก่ ตลาดทั่วไป การโฆษณาและส่งเสริมการตลาด และการตลาดระหว่างประเทศ

เสาวนิตย์ เจริญชัย (2530) ได้ทำการประเมินหลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี วิชาเอกบริหารธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดการศึกษาของภาควิชาอาชีวศึกษาและของคณะศึกษาศาสตร์ ส่วนความชัดเจนของจุดมุ่งหมายนั้นมีพอสมควร

2. เนื้อหาสาระของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรีทั้งของทบวงมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เนื้อหาสาระของกระบวนวิชาต่าง ๆ เน้นทางด้านทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ

3. สถานภาพของอาจารย์ผู้สอน ภาระงานของอาจารย์ผู้สอนส่วนมากเป็นไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย และอาจารย์ผู้สอนส่วนมากไม่เคยมีประสบการณ์ในด้านการสอนมาก่อนทำการสอนตามหลักสูตรนี้

4. การบริหารหลักสูตร ส่วนมากจัดอาจารย์เข้าสอนตามความสามารถและความถนัด และตามสาขาวิชาที่เรียนมา

5. กระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนในหมวดวิชามีการวางแผนการสอนเลือกวิชาการสอน ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน ปรับบรรยากาศการเรียนการสอน และประเมินผลการเรียนการสอนพอสมควร สำหรับวิธีการสอนที่อาจารย์ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ แบบบรรยาย

6. ผลผลิตของหลักสูตร คาดหวังเกี่ยวกับอาชีพของนักศึกษาและบัณฑิตให้มีความสอดคล้องกับการประกอบอาชีพในปัจจุบันของบัณฑิต คือ อาชีพทางด้านธุรกิจ

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2522) ได้ทำการประเมินหลักสูตรครุศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ ประเมินองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรคือวัตถุประสงค์และเนื้อหาสาระของหลักสูตร คุณภาพของนิสิต ภาระงานของอาจารย์ผู้สอน การบริหารหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และผลผลิตของหลักสูตร โดยการใช้เครื่องมือคือ แบบจำลองพฤติกรรมกรรมการสอน แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินคุณภาพของนิสิต และการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของนิสิต ได้ผลการประเมินดังนี้

ในด้านวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตรพบว่า ได้มีการระบุวัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะของหลักสูตรสอดคล้องกันดี เนื้อหาสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ แต่การจัดรายวิชาของจิตวิทยาการศึกษามีจำนวนน้อยและกระจายมากเกินไป

ในด้านคุณภาพของนิสิต พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ความสามารถในสาขาเฉพาะจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาตรีและโทในระดับปานกลาง แต่ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ และความถนัดเชิงวิชาการ อยู่ในระดับไม่เป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้พบว่า นิสิตรุ่นหลัง ๆ มีศักยภาพเชิงวิชาการต่ำกว่ารุ่นแรก ๆ

ในด้านภาระงานของอาจารย์ผู้สอน พบว่า อาจารย์ได้ปฏิบัติงานสอนมากกว่าเกณฑ์ในอุดมคติ อาจารย์บางท่านยังต้องทำหน้าที่ควบคุมหรืออ่านวิทยานิพนธ์ ออกนิตยสารประกอบการณิชาชีของนิสิตปริญญาตรีด้วย อาจารย์ทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยใน สาขาวิชาน้อยมาก

ในด้านการบริหารหลักสูตร พบว่า ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เพราะขาดสถานที่เจ้าหน้าที่ วิธีการสอบคัดเลือกยังไม่เหมาะสม ระบบอาจารย์ที่ปรึกษายังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นิสิตได้รับการเทียบโอนหน่วยกิตมากเกินไป การสอนภาษาอังกฤษขาดจุดมุ่งหมายที่แน่นอน วิธีการยังไม่เข้ามาตรฐานสากล ระเบียบการสอบรวบยอดดุชฎิบัณฑิตทำให้นิสิตแยกการเรียนกับการสอบออกจากกัน

ในด้านกระบวนการเรียนการสอน พบว่า ทั้งอาจารย์และนิสิตยังไม่ทราบถึงปรัชญาของการศึกษาอย่างชัดเจน ขาดแคลนวัสดุที่จะอำนวยความสะดวกประสิทธิภาพการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนยังไม่เป็นผู้ใฝ่วิจัย การสอนแบบกลุ่มเล็กที่มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง เป็นพฤติกรรมการสอนการเรียนที่ดี แต่อาจารย์มีกระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่ำ

ในด้านผลผลิตของหลักสูตร พบว่า หลักสูตรผลิตดุชฎิบัณฑิตได้ต่ำกว่าแผนถึงร้อยละ 85 นิสิตต้องใช้เวลาศึกษาถึง 4 ปี 2 เดือน ซึ่งใช้เวลามากกว่าที่ควรเป็น ดุชฎิบัณฑิตรุ่นแรกเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับปริญญาเอกค่อนข้างสูง

สุทัศน์ วิวัฒน์ปฐพี (2526) ทำการประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัด คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้รูปแบบการประเมินชิป ประเมินองค์ประกอบเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาวิชา โครงสร้างของหลักสูตร คุณลักษณะของอาจารย์ นักศึกษา วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน กระบวนการเรียนการสอน และ

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยอาศัยแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ กับผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร อาจารย์ นักศึกษา และผู้บังคับบัญชา ผลการประเมินสรุปได้ดังนี้

ทางด้านบริบท

(1) หลักสูตรระบุจุดมุ่งหมายครบถ้วนทั้ง 3 ด้านคือ พุทธิพิสัย เจตพิสัย และ ทักษะพิสัยมีความชัดเจนเป็นที่เข้าใจดี มีความเหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน โดยทั่วไป อยู่ในเกณฑ์ดี แต่ขาดการนำไปปฏิบัติได้จริง

(2) โครงสร้างหลักสูตร มีเนื้อหาวิชาที่เน้นทางทฤษฎีมาก

(3) เนื้อหาสาระ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ไม่สอดคล้อง 3 ข้อ ไม่มีวิชาให้เรียนตามวัตถุประสงค์เกี่ยวกับความสามารถทางการจัดระเบียบและบริหารงานทางด้านกายภาพบำบัดและวัตถุประสงค์ทางด้านบุคลิกภาพ คุณธรรมและจรรยาบรรณ มีเนื้อหาวิชาให้เรียนจริงแต่ไม่มีหน่วยกิตเนื้อหาวิชาต่าง ๆ มีความซ้ำซ้อนกันอยู่บ้าง

ทางด้านปัจจัยเบื้องต้น

(1) อาจารย์เขียนตำรา ทำวิจัย เขียนบทความ ให้บริการชุมชน ค่อนข้างน้อย อาจารย์ส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี ต้องสอนบรรยาย 5 ชั่วโมง / สัปดาห์ และสอนภาคปฏิบัติ 15 ชั่วโมง / สัปดาห์

(2) นักศึกษาสนใจและสมัครใจศึกษาสาขานี้ ในระดับปานกลาง

(3) อุปกรณ์การเรียนการสอน ตำรา สถานที่เรียน โดยทั่วไปมีปริมาณไม่เพียงพอ กับจำนวนผู้เรียน คุณภาพของอุปกรณ์และความสะดวกในการขอยืมใช้อยู่ในระดับปานกลาง

ทางด้านกระบวนการ

นักศึกษาประเมินว่า การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ มีการจัดกิจกรรมน้อยมาก

ทางด้านผลผลิต

หัวหน้าผู้รับผิดชอบนักกายภาพบำบัด เห็นว่า บัณฑิตของหลักสูตรปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดีแต่ยังต่ำกว่าที่พึงประสงค์

มยุรี พลังกูร (2529) ได้ใช้รูปแบบการประเมินชิปปีเช่นเดียวกันในการประเมินหลักสูตร แพทยศาสตร์บัณฑิต ของวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า ซึ่งได้ทำการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร ดังนี้คือ

ก. องค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อม (Context) ประเมินเกี่ยวกับ ดึกเรียน และห้องเรียน หอพักและห้องนอน สถานที่เล่นกีฬา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ตั้งห้อง

สมุด และบริการห้องสมุด การประกอบเลี้ยง (โภชนาการ) ห้องทดลองปฏิบัติการ ห้องประชุม และห้องส้วมระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ และการบริการจัดการ ซึ่งวิธีการรวบรวมข้อมูลขององค์ประกอบสภาพแวดล้อมนี้ ใช้ทั้งการสำรวจสภาพและแบบสอบถาม

ข. องค์ประกอบทางด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ประเมินเกี่ยวกับ นักเรียนแพทย์ อาจารย์แพทย์ บุคลากรสายงานต่าง ๆ ที่ให้บริการการศึกษา หนังสือ ตำรา เอกสารและวารสาร อุปกรณ์ต่าง ๆ งบประมาณ โดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและแบบสอบถาม

ค. องค์ประกอบทางด้านกระบวนการ (Process) ประเมินเกี่ยวกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

ง. องค์ประกอบทางด้านผลผลิต (Product) ประเมินเกี่ยวกับ ปริมาณของผลผลิตคุณภาพของผลผลิต (ความรู้ความสามารถ ทักษะคิด จริยธรรมของแพทย์ และลักษณะผู้นำของบัณฑิตแพทย์ทหาร) ซึ่งการประเมินด้านปริมาณนั้นได้อาศัยข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสาร ส่วนการประเมินด้านคุณภาพได้ใช้แบบทดสอบทำการทดสอบกับนักศึกษาแพทย์

พัฒนา จันทนา และคณะ (2538) ได้ประเมินหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชา เอกสภศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาและบัณฑิตประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตในด้านต่างๆ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดได้ชัดเจน เหมาะสม และครอบคลุมมากในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย
2. เนื้อหาวิชาของหลักสูตร ซึ่งได้แก่ โครงสร้างของเนื้อหาวิชามีความเพียงพอ เนื้อหาที่มีความเหมาะสม มีเพียง 2 กระบวนวิชาที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกัน นอกนั้นมีลักษณะที่น่าสนใจ ทันสมัย เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิต เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน และการวัด - ประเมินผล
3. กระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ โดยการบรรยาย
4. ประโยชน์ที่ได้รับจากหลักสูตร คือ การนำไปใช้ในการสอนและใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ
5. ผลผลิตของหลักสูตร นักศึกษาและบัณฑิตซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตร ฟังมีสมรรถภาพและคุณลักษณะในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและเทคนิควิธีการต่างๆ

นอกจากนี้การประเมินหลักสูตรที่กล่าวไปแล้ว ยังมีงานการประเมินหลักสูตรในระดับปริญญาโทอีก 5 เรื่อง ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรครั้งนี้คือ

อาบทิพย์ กาญจนวงศ์ (2536) ได้ประเมินประหลักสูตรเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แผน 1 โดยมีผลการประเมิน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความชัดเจนในภาษาและสามารถเข้าใจได้ ระบุถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นนักส่งเสริมการเกษตร และผู้สอนสามารถปฏิบัติได้จริง
2. โครงสร้างของหลักสูตรปัจจุบัน และการจัดลำดับการเรียนรู้กระบวนการในหลักสูตรมีความเหมาะสม
3. การบริหารหลักสูตร วิธีการที่ทำให้อาจารย์มีความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสม และการจัดแผนการศึกษาของบัณฑิตศึกษามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
4. อาจารย์ส่วนมากมีคุณสมบัติเหมาะสมตามเกณฑ์ และมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเกือบทุกคน
5. ภาระงานของอาจารย์ที่ปฏิบัติจริง สูงกว่าและเท่ากับเกณฑ์เกือบทุกด้าน ยกเว้นจำนวนชั่วโมงที่ใช้ในการสอนระดับปริญญาโทเท่านั้นที่ต่ำกว่าเกณฑ์
6. บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไปในสภาพที่เป็นจริงสอดคล้องกับที่มหาวิทยาลัยและนักศึกษาคาดหวัง 8 ใน 14 บทบาท
7. บทบาทของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในสภาพที่เป็นจริงสอดคล้องกับ ที่มหาวิทยาลัยและนักศึกษาคาดหวัง 10 ใน 14 บทบาท
8. กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล ในสภาพที่เป็นจริงส่วนมากเป็นไปตามที่นักศึกษาและมหาวิทยาลัยคาดหวัง
9. วัสดุ อุปกรณ์ และสื่อ ส่วนมากไม่เพียงพอ และขาดคุณภาพ หนังสือและวารสารภาษาไทยมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอ และหนังสือภาษาต่างประเทศมีจำนวนน้อยด้วย
10. คุณสมบัติของนักศึกษาก่อนเข้าศึกษาในหลักสูตร ส่วนมากเป็นไปตามเกณฑ์
11. ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีความพอใจ จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาและระยะเวลาที่นักศึกษาใช้ศึกษาจนสำเร็จการศึกษา
12. มหาวิทยาลัยส่วนมาก ปฏิบัติงานทั่วไปและปฏิบัติงานทางด้านส่งเสริมการเกษตรอยู่ในระดับดี

วีระ วงศ์สรรค์ (อ้างใน บุญส่ง นิลแก้ว, 2530: 36) ได้ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันบัณฑิตทางการทหาร เพื่อจัดการศึกษาระดับปริญญาโทให้แก่ข้าราชการทหารในกระทรวงกลาโหมที่จบการศึกษาระดับปริญญาหรือเทียบเท่า ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับสาขาวิชาที่กองทัพต้องการให้จัดการศึกษาและความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาตามสาขาวิชานั้น

ผลของการศึกษาครั้งนี้ สรุปว่า มีความเป็นไปได้ในการจัดตั้งสถาบันบัณฑิตทางการทหาร และสาขาวิชาที่กองทัพต้องการให้จัดการศึกษา ตามความจำเป็นที่รับตัวตามลำดับก่อนหลัง คือ คอมพิวเตอร์ วิศวกรรมไฟฟ้า การบริหารราชการทหาร วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมอากาศยาน และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แต่สาขาวิชาที่มีความเป็นไปได้ในการจัดการศึกษาเมื่อพิจารณาจากความพร้อมของตัวแปรด้านต่าง ๆ ตามลำดับก่อนหลังคือ การบริหารราชการทหาร คอมพิวเตอร์ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมอากาศยาน และวิศวกรรมเครื่องกล

ศุภวัลย์ พลายน้อย และ เนาวรัตน์ พลายน้อย (อ้างใน บุญส่ง นิลแก้ว, 2530: 37) ทำการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาประชากรศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อปี 2526 โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่วางไว้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่เป็นแบบประเมินตัวเองเกี่ยวกับความรู้สึกของมหาบัณฑิตในการบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านต่าง ๆ จากผลการประเมินตัวเองตามแบบประเมินมาตราประมาณค่า พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่มีแนวโน้มในการประเมินตัวเอง ว่ามีความรู้ความสามารถในสิ่งที่ได้ศึกษาตามหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลางหรือต่ำ

ธีโอดอร์ ร็อบบี้ คอสส์ (Kauss. 1969: 2136) อ้างในบุญส่ง นิลแก้ว (2530: 40) ทำการประเมินหลักสูตรระดับปริญญาโททางการสอน ของมหาวิทยาลัยนอร์ทเวสต์เทิร์น โดยสอบถามความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร จากผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ได้ผลจากการตอบของผู้สำเร็จการศึกษาที่ประกอบอาชีพครูคือ จำนวนร้อยละ 80 เห็นว่า ความสามารถทางด้านการสอนของพวกเขาจะต้องได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่จึงมีความประสงค์จะให้การจัดหลักสูตรทางการสอนนี้เน้นเกี่ยวกับสมรรถภาพทางการสอนให้มาก

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งมีการประเมินหลักสูตรในรูปแบบที่แตกต่างกัน โดยสรุปแล้วส่วนใหญ่จะมีการประเมินเกี่ยวกับองค์ประกอบเบื้องต้นของหลักสูตร สภาพการณ์ใช้และ

การบริหารหลักสูตร และผลผลิตของหลักสูตร โดยศึกษาจากเอกสาร หลักสูตรแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ จากอาจารย์ นักศึกษา มหาบัณฑิต และผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ซึ่งแนวความคิด และข้อจำกัดที่ได้จากงานวิจัยดังกล่าว ผู้ประเมินได้นำมาเป็นแนวทางในการประเมินครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสม และครอบคลุมในสาระให้เกิดประโยชน์ต่อการประเมินครั้งนี้ให้มากที่สุด โดยมีเนื้อหาของโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ดังนี้

โครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ (คู่มือบัณฑิตศึกษา 2539)

1. ชื่อหลักสูตร

- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
- Master of Business Administration Program in Business Administration (MBA)

2. ชื่อปริญญา

- บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)
- Master of Business Administration (Business Administration)

3. ชื่อย่อปริญญา

- บธ.ม. (บริหารธุรกิจ)
- MBA (Business Administration)

4. ปรัชญาของหลักสูตร

เพื่อผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการธุรกิจอันเกี่ยวกับการผลิตและการตลาด และด้านการบริหารระบบงานเพื่อควบคุมและสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ทางธุรกิจให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าให้แก่ระบบเศรษฐกิจของประเทศ

5. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

5.1 เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในวิชาการบริหารธุรกิจ รวมไปถึงความชำนาญในการแก้ปัญหาในธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพของทรัพยากรบุคคลเหล่านี้ให้ถึงพร้อมด้วยความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณอันดีงามในการสร้างสรรค์สังคมและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

5.2 เพื่อพัฒนาคุณภาพงานวิจัยด้านการบริหารธุรกิจ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาจารย์ในงานบริการวิชาการแก่สังคม

6. ระยะเวลาการศึกษา

ระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร 2 ปี หรือสำเร็จการศึกษาในเวลาไม่น้อยกว่า 4 ภาคการศึกษาปกติ และให้ศึกษาได้ไม่เกิน 4 ปีการศึกษา นับตั้งแต่วันลงทะเบียนเรียนครั้งแรก

7. จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดไม่น้อยกว่า 39 หน่วยกิต

8. รายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร

8.1 กระบวนวิชาเอกบังคับ 18 หน่วยกิต

ระเบียบวิธีวิจัยเชิงธุรกิจ	3 หน่วยกิต
การบริหารการผลิต	3 หน่วยกิต
การบริหารทรัพยากรมนุษย์	3 หน่วยกิต
การบริหารการตลาด	3 หน่วยกิต
การบัญชีบริหารขั้นสูง	3 หน่วยกิต
การบริหารการเงินบริษัท	3 หน่วยกิต

8.2 กระบวนวิชาเอกเลือก หลักสูตรแผน ก ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และหลักสูตรแผน ข ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต ซึ่งสามารถเลือกวิชาต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

หมวดวิชาการจัดการทั่วไป

ทฤษฎีองค์การ	3 หน่วยกิต
การจัดการธุรกิจขนาดย่อม	3 หน่วยกิต
การจัดการโครงการ	3 หน่วยกิต
การตัดสินใจทางธุรกิจ	3 หน่วยกิต
สัมมนาการจัดการทั่วไป	3 หน่วยกิต

หมวดวิชาการจัดการงานบุคคล

พฤติกรรมมนุษย์ในองค์การ	3 หน่วยกิต
การให้คำตอบแทนและการทูลบำรุงบุคคลากร	3 หน่วยกิต
การประเมินผลการปฏิบัติงาน	3 หน่วยกิต
การพัฒนาบุคคลและการจัดฝึกอบรม	3 หน่วยกิต
สัมมนาการจัดการงานบุคคล	3 หน่วยกิต

หมวดวิชาการตลาด

พฤติกรรมผู้บริโภค	3 หน่วยกิต
การวางแผนการตลาด	3 หน่วยกิต
การส่งเสริมการตลาด	3 หน่วยกิต

การตลาดระหว่างประเทศ	3 หน่วยกิต
สัมมนาการตลาด	3 หน่วยกิต
หมวดวิชาการบัญชี	
การออกแบบระบบบัญชี	3 หน่วยกิต
ทฤษฎีการสอบบัญชี	3 หน่วยกิต
ปัญหาภาษีอากร	3 หน่วยกิต
การจัดการสินค้าคงคลัง	3 หน่วยกิต
สัมมนาการบัญชี	3 หน่วยกิต
หมวดวิชาการเงิน	
ตลาดเงินและตลาดทุน	3 หน่วยกิต
ระบบการบริหารสถาบันการเงิน	3 หน่วยกิต
นโยบายการลงทุน	3 หน่วยกิต
การเงินธุรกิจระหว่างประเทศ	3 หน่วยกิต
สัมมนาการเงิน	3 หน่วยกิต
หมวดวิชาสารสนเทศเพื่อการจัดการ	
ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	3 หน่วยกิต
ระบบการบริหารฐานข้อมูลทางธุรกิจ	3 หน่วยกิต
การวิเคราะห์ระบบสารสนเทศทางธุรกิจ	3 หน่วยกิต
สัมมนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ	3 หน่วยกิต
หมวดวิชาธุรกิจการเกษตร	
ธุรกิจการเกษตรระหว่างประเทศ	3 หน่วยกิต
กลยุทธ์ธุรกิจการเกษตร	3 หน่วยกิต
การตลาดเกษตรระหว่างประเทศ	3 หน่วยกิต
การพัฒนาธุรกิจในอุตสาหกรรมการเกษตร	3 หน่วยกิต
สัมมนาธุรกิจการเกษตร	3 หน่วยกิต

8.3 กระบวนวิชาเลือก หลักสูตรแผน ข ให้เลือกกระบวนวิชาเลือกจากหมวดวิชาที่เปิดสอน นอกเหนือจากหมวดวิชาที่เลือกในกระบวนวิชาเอกเลือก และให้ศึกษาไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

8.4 รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต

- กระบวนวิชาภาษาต่างประเทศตามเงื่อนไขของบัณฑิตศึกษา

- กระบวนวิชาเสริมพื้นฐาน สำหรับนักศึกษาที่จบปริญญาตรีสาขาอื่นที่ไม่ใช่
ทางบริหารธุรกิจ หรือบริหารธุรกิจเกษตร จะต้องเรียนวิชาต่าง ๆ ต่อไปนี้

การจัดองค์การและการบริหารธุรกิจ	3 หน่วยกิต
กฎหมายธุรกิจ 1	3 หน่วยกิต
หลักการตลาด	3 หน่วยกิต
หลักการบัญชี 1	3 หน่วยกิต
ธุรกิจเชิงเศรษฐศาสตร์	3 หน่วยกิต
การเงินธุรกิจ	3 หน่วยกิต
การวิเคราะห์เชิงปริมาณทางธุรกิจ	3 หน่วยกิต

ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร

8.5 หลักสูตรแผน ก วิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิตหรือหลักสูตรแผน ข ปัญหาพิเศษ
3 หน่วยกิต

9. ระยะเวลาในการศึกษา

- 2 ปี

10. ประเภทของการเรียน

- ภาคปกติ (Full - time) และ

- ภาคสมทบ (Part - time) เรียนเสาร์-อาทิตย์

11. ความร่วมมือทางวิชาการ

- โครงการมีความร่วมมือทางวิชาการกับ Washington State University ในการ
นี้รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อจ้างผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ (U.S.A.) เป็นผู้ประสาน
งานโครงการความร่วมมือและสอนในหลักสูตรและ Washington State University จัด
Training course ให้นักศึกษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกาทุกปี

12. อาจารย์ผู้สอน

- เป็นอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อกำหนดของทบวงมหาวิทยาลัย แยกเป็น

1) อาจารย์ประจำ 17 ท่าน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ 2 ท่าน ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ 6 ท่าน และอาจารย์ 9 ท่าน

2) อาจารย์พิเศษ 24 ท่าน ประกอบด้วย

1. อาจารย์จากมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยความร่วมมืออย่างเป็นทางการจำนวน
8 ท่าน

2. อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชน 14 ท่าน

3. Visiting Professor จาก Washington State University โดยการสนับสนุนของทุนฟลูไบรท์ 1 ท่านต่อปี

4. ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศ 1 ท่าน

13. การรับนักศึกษา

- เพื่อจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โครงการฯ จึงปรับเปลี่ยนการรับสมัครนักศึกษา ดังนี้ คือ

- ภาคปกติเปิดสอนตั้งแต่ภาคการศึกษาแรก รับสมัครนักศึกษาในเดือนธันวาคมและมกราคม

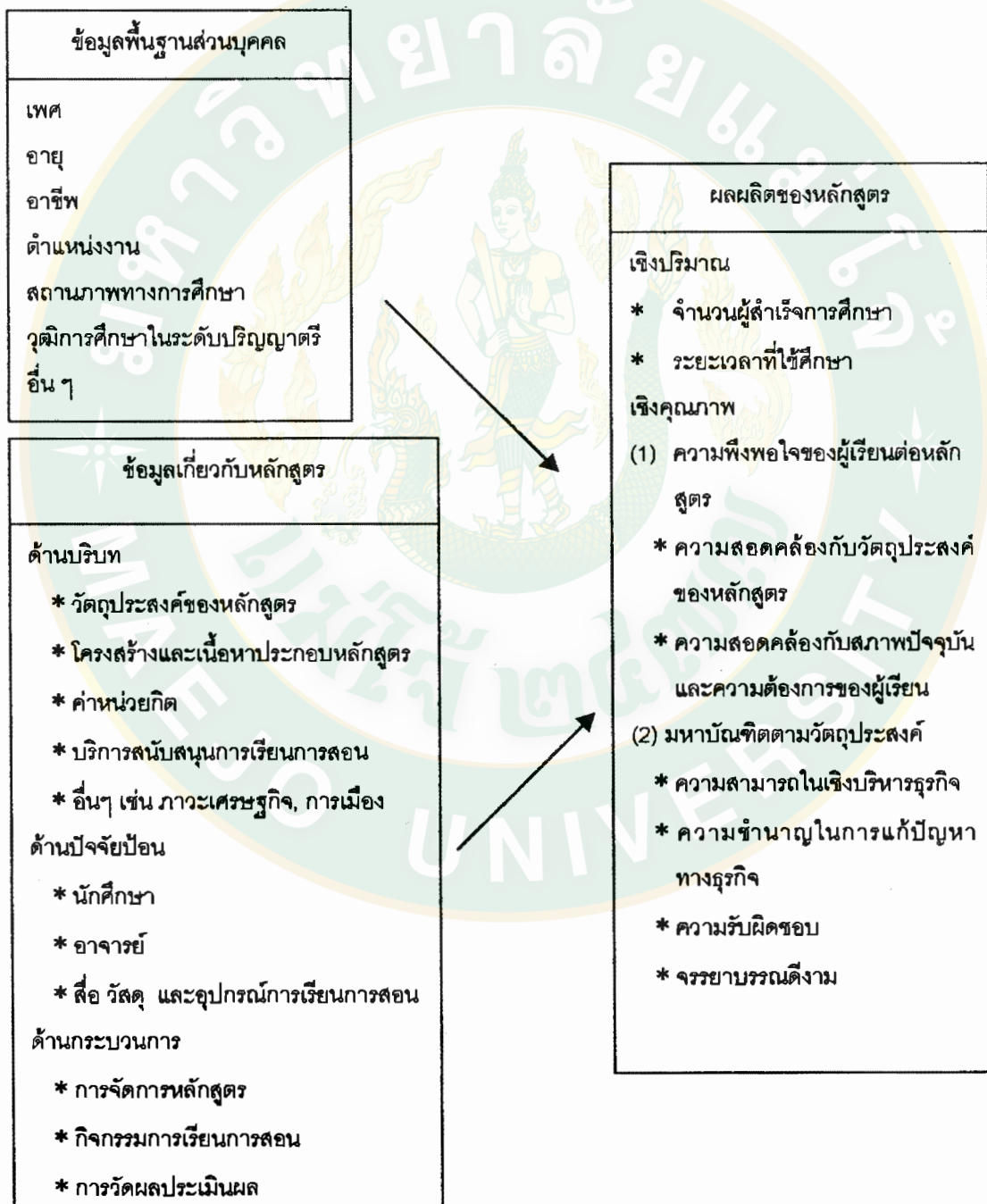
- ภาคสมทบ เปิดสอนตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 2 รับสมัครนักศึกษาในเดือนกุมภาพันธ์ และสิงหาคมของทุก ๆ ปี

กรอบแนวความคิดรวบยอด
(Conceptual Framework of the study)

จากแนวคิดและข้อจำกัดของรูปแบบการประเมินหลักสูตร รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ประเมินได้นำมากำหนดขอบเขตและแนวทางในการประเมินหลักสูตร ดังนี้

ภาพที่ 3 กรอบแนวความคิดรวบยอด

สมมุติฐานการวิจัย
(Research Hypotheses)

ในการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ตั้งสมมุติฐานดังนี้
คือ

1. สภาพของหลักสูตร ด้านบริบท ด้านปัจจัยป้อนเข้า และด้านกระบวนการ อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก
2. ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมาก
3. มหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับคุณลักษณะของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย (RESEARCH METHODOLOGY)

สถานที่ดำเนินการวิจัย (Locale of the Study)

สถานที่ในการดำเนินการวิจัย เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรปริญญาโทสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ครั้งนี้ คือ บัณฑิตวิทยาลัย และภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย (The Respondents)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สอบถามจากมหาบัณฑิต นักศึกษาและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตทุกคน ดังนั้นจึงเป็นการศึกษาจากประชากรโดยมีจำนวนดังนี้

1. มหาบัณฑิต จำนวน 66 คน
2. นักศึกษาปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่ลงทะเบียนเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2536-2539 จำนวน 115 คน
3. ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต จำนวน 40 คน

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษา มหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตที่เป็นประชากรในการวิจัยและ ที่ตอบแบบสอบถาม

กลุ่ม	จำนวน
มหาบัณฑิต	66
นักศึกษา	115
ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต	40
รวม	221

หมายเหตุ : ข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ณ วันที่ 18 กันยายน 2541 มหาบัณฑิต บางคนมีตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชา บางคนเป็นเจ้าของกิจการ และบางคนว่างงาน ทำให้จำนวนผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตมีเพียง40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Instrument of the Study)

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสำรวจเอกสาร และแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต ขึ้นเองเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการสร้างเครื่องมือดังกล่าวผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับหลักสูตร และการประเมินหลักสูตร แล้วกำหนดโครงสร้างในการประเมินโดยปรับปรุงรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP) และ S-R Theory Model ซึ่งมีแผนภาพของการประเมินดังนี้

ภาพที่ 4 การประเมินหลักสูตรแบบชิปปี้ (CIPP) ที่เน้นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และความสอดคล้อง 4 ประการ ของสิ่งที่บรรจุอยู่ในหลักสูตร

ภาพที่ 5 S-R Theory Model (Kotler Philip, 1994) ที่แสดงรายละเอียดรูปแบบพฤติกรรมผู้เรียน (ผู้ซื้อ, ผู้บริโภค) เป็นการศึกษาถึงมูลเหตุจูงใจ โดยมีจุดเริ่มต้นจากการเกิดสิ่งกระตุ้น (Stimulus) ทำให้เกิดความต้อการผ่านเข้ามาในความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน (ผู้ซื้อ) โดยการปรับปรุงโมเดลเพื่อใช้ในการประเมินหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2. การสร้างเครื่องมือ ผู้ประเมินได้สร้างแบบสอบถาม สำหรับเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยแบบสอบถามที่สร้างขึ้นแบ่งเป็น 3 ชุดคือ

ชุดที่ 1 สำหรับมหาบัณฑิต แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ และเติมสำหรับสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับ

สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร ด้านบริบท, ด้านปัจจัยป้อนเข้าและด้านกระบวนการ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตรและด้านคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

แบบสอบถามปลายเปิด สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ชุดที่ 2 สำหรับนักศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ สำหรับสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร ด้านบริบท, ด้านปัจจัยป้อนเข้า และกระบวนการ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร

แบบสอบถามปลายเปิด สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ชุดที่ 3 สำหรับผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ และเติมสำหรับสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

แบบสอบถามปลายเปิด สำหรับสอบถามความคิดเห็นที่เป็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมหาบัณฑิตที่พึงประสงค์ และการให้คะแนนกับมหาบัณฑิตที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชา

ในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ทำโดยการนำเสนอให้คณะกรรมการให้คณะกรรมการที่ปรึกษาได้ตรวจแก้ไขแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อให้ตรงประเด็นที่ต้องการจะวัดและนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ความเชื่อมั่นในเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Reliability) ด้วยโปรแกรม SPSS 7.5 for window เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ได้ผลดังนี้

- ชุดที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นมหาบัณฑิต เท่ากับ ร้อยละ 95.01
 ชุดที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาปริญญาโท เท่ากับ ร้อยละ 95.61
 ชุดที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต เท่ากับ ร้อยละ

91.26

3. จัดพิมพ์แบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้เพื่อทดสอบความเข้าใจ ส่วนวนภาษา และข้อบกพร่อง กับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

3.1 นักศึกษารุ่นที่ 5-7 ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2538 สาขาวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 10 คน

3.2 มหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 2 คน

3.3 ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต 1 คน

จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่ง เพื่อความเรียบร้อยสมบูรณ์สำหรับใช้ในการวิจัย

4. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

4.1 มหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 66 คน

4.2 นักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 115 คน

4.3 ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต ตั้งแต่ระดับหัวหน้างานไปจนถึงระดับสูงสุดของสำนักงานที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยตัดกรณีที่มีมหาบัณฑิต เป็นผู้บังคับบัญชาตนเองเป็นเจ้าของกิจการ และผู้ว่างงาน จำนวน 40 คน

วิธีการรวบรวมข้อมูล

(Data Collection)

ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ในนามบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขอความร่วมมือจากมหาบัณฑิต นักศึกษา และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตที่เป็นประชากรในการทำวิจัยเพื่อตอบแบบสอบถาม ที่ใช้เป็นข้อมูลในการวิจัย

2. ดำเนินการเก็บข้อมูล โดยวิธีการ
  - 2.1 ส่งทางไปรษณีย์
  - 2.2 พบผู้ตอบเป็นการส่วนตัว
3. นำข้อมูลมาบรรณาธิกร ลงรหัส และบันทึกข้อมูลเพื่อประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 7.5 for windows

วิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและข้อจำกัดของรูปแบบการประเมินหลักสูตร รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดขอบเขต แนวทางในการประเมินหลักสูตร และเกณฑ์ในการตัดสินการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ โดยกำหนดสิ่งที่จะประเมิน และตัวบ่งชี้ ดังนี้ ตารางที่ 2 หัวข้อที่ประเมิน , ตัวชี้วัดและแหล่งข้อมูล

หัวข้อที่ประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	1.1 ความชัดเจน	นักศึกษา
	1.2 ความสอดคล้อง	มหาบัณฑิต
	1.3 ความเหมาะสม	
	1.4 สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	
	1.5 ส่งเสริมพุทธิพิสัย, จิตพิสัย, ทักษะพิสัย	
2. โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร	2.1 ความชัดเจน	นักศึกษา
	2.2 ความเหมาะสม	มหาบัณฑิต
	2.3 ความซ้ำซ้อน	
	2.4 การแบ่งสัดส่วน	
	2.5 การนำไปใช้ประโยชน์	
3. ค่าหน่วยกิต	3.1 ความเหมาะสม	นักศึกษา มหาบัณฑิต
4. บริการสนับสนุน เช่น	4.1 ความเพียงพอ	นักศึกษา
	4.2 บรรยากาศ	มหาบัณฑิต

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อที่ประเมิน	ตัวชี้วัด	หัวข้อที่ประเมิน
5. นักศึกษา	5.1 วุฒิการศึกษา	นักศึกษา
	5.2 เกียรติคุณ	มหาบัณฑิต
	5.3 ประสบการณ์	
	5.4 ความสนใจ	
	5.5 ความรับผิดชอบ	
6. อาจารย์	6.1 คุณวุฒิ	นักศึกษา
	6.2 ผลงานทางวิชาการ	มหาบัณฑิต
	6.3 การให้บริการชุมชนด้าน วิชาการ	
	6.4 ประสบการณ์สอน	
	6.5 ความสนใจต่อนักศึกษา	
7. สื่อ , วัสดุ และอุปกรณ์ การเรียนการสอน	7.1 ความเพียงพอ	นักศึกษา
	7.2 ความเหมาะสม	มหาบัณฑิต
	7.3 ความทันสมัย	
8. การจัดการหลักสูตร	8.1 แผนการศึกษา	นักศึกษา
	8.2 การจัดตารางการเรียน การสอน	มหาบัณฑิต
9. การจัดการเรียนการสอน	9.1 การเตรียมการสอน	นักศึกษา
	9.2 วิธีการสอน	มหาบัณฑิต
	9.3 การศึกษาดูงาน	
	9.4 การฝึกปฏิบัติจริง	
10. การวัดผลประเมินผล	10.1 สัดส่วนการให้คะแนน	นักศึกษา
	10.2 การตัดเกรด	มหาบัณฑิต
11. ผู้สำเร็จการศึกษา	11.1 จำนวน	บัณฑิตศึกษา
	11.2 ระยะเวลาที่ใช้ศึกษา	
12. ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อ หลักสูตร	12.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	นักศึกษา
		มหาบัณฑิต

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หัวข้อที่ประเมิน	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล
	12.2 ความสอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน	
13. คุณสมบัติของมหาบัณฑิต ตามวัตถุประสงค์	13.1 ความสามารถในการ บริหารธุรกิจ	มหาบัณฑิต ผู้บังคับบัญชาของ มหาบัณฑิต
	13.2 ความชำนาญในการแก้ ปัญหาทางธุรกิจ	
	13.3 ความรับผิดชอบ	
	13.4 จรรยาบรรณ	

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป ใช้ค่าความถี่ (Frequency) , ค่าร้อยละ (Percent)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ,ค่าเฉลี่ย (Mean)

เทียบกับเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

4.21-5.00	หมายความว่า	เหมาะสมมากที่สุด
3.41-4.20	หมายความว่า	เหมาะสมมาก
2.61-3.40	หมายความว่า	ปานกลาง
1.81-2.60	หมายความว่า	เหมาะสมน้อย
1.00-1.80	หมายความว่า	เหมาะสมน้อยที่สุด

3. ทดสอบ Content Reliability ของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (C)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชากรแต่ละกลุ่มกับค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านต่าง ๆ ด้วยค่าสถิติที (t-test) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

(Research Duration)

การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาในการศึกษาวิจัยเป็นระยะเวลา 14 เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2540 สิ้นสุดในเดือนธันวาคม 2541

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ (RESULTS AND DISCUSSION)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้หลักสูตร อันได้แก่นักศึกษา และมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ต่อ สภาพของหลักสูตรและความพึงพอใจต่อหลักสูตร และศึกษาความคิดเห็นของมหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ต่อ คุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 221 ชุด เก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2536-2539 มหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต แบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมีจำนวน 158 ชุด คิดเป็นร้อยละ 71.49 ของแบบสอบถามที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด โดยจำแนกเป็นจำนวน และร้อยละของประชากรแต่ละกลุ่มได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

ประชากร	จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่ง	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
มหาบัณฑิต	66	43	65.15
นักศึกษา	115	83	72.17
ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต	40	32	80.00

ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 7.5 for windows เพื่อหาค่าความถี่, ร้อยละ, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน, ค่าเฉลี่ย และทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นด้านต่างๆ กับประชากรแต่ละกลุ่ม

การนำเสนอผลการวิจัยเป็นการนำเสนอในรูปแบบของการนำเสนอในรูปแบบของตารางข้อมูล ประกอบคำบรรยายความเชิงพรรณนาวิเคราะห์ โดยจัดแยกเป็น 5 ส่วนดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของมหาบัณฑิต นักศึกษาและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของบัณฑิตนักศึกษา และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

3.1 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิต และนักศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร

3.2 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมุติฐาน

ผลการวิจัยในแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามกลุ่มประชากร ดังนี้
มหาบัณฑิต

ข้อมูลทั่วไปเป็นลักษณะเกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ ตำแหน่งงาน สถานภาพการศึกษา วุฒิการศึกษา และอื่น ๆ

เพศ

ผลการวิจัยพบว่ามหาบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง 26 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และเป็นเพศชาย 17 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	17	39.5
หญิง	26	60.5
รวม	43	100.0

อายุ

ผลการวิจัยพบว่าอายุส่วนใหญ่ของมหาบัณฑิตคือ มากกว่า 40 ปี มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 32.6 รองลงไปที่คือช่วงอายุ 31-35 ปี มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 ช่วงอายุต่ำกว่า 31 ปี มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 23.2 และช่วงอายุ 36-40 ปี มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 31 ปี	10	23.2
31-35 ปี	11	25.6
36-40 ปี	8	18.6
มากกว่า 40 ปี	14	32.6
รวม	43	100.0

อาชีพ

ผลการวิจัยพบว่ามหาบัณฑิตส่วนใหญ่ รับราชการมากที่สุด เป็นจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมาคือ งานเอกชน มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 งานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 และอื่น ๆ (ยังไม่ม้งานทำ) อีก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	17	39.5
งานรัฐวิสาหกิจ	5	11.6
งานเอกชน	13	30.2
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	6	14.0
อื่น ๆ	2	4.7
รวม	43	100.0

ตำแหน่งงาน

ผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารมากที่สุด มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 รองลงมาคือ ตำแหน่งพนักงานทั่วไปและตำแหน่งอื่น ๆ อย่างละ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และตำแหน่งหัวหน้างาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานทั่วไป	10	23.3
หัวหน้างาน	6	14.0
ผู้บริหาร	17	39.5
อื่นๆ	10	23.2
รวม	43	100.0

สถานภาพการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เรียนภาคสมทบ มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 79.1 และเรียนภาคปกติ มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามสถานภาพการศึกษา

สถานภาพการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ภาคปกติ	9	20.9
ภาคสมทบ	34	79.1
รวม	43	100.0

วุฒิการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ของมหาบัณฑิตส่วนใหญ่คือ บริหารธุรกิจหรือพาณิชยศาสตร์ มีจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 รองลงมาคือวิทยาศาสตร์ มี

จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 เศรษฐศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ อย่างละ 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7 ในแต่ละสาขา สำหรับผู้จบสาขารัฐศาสตร์ มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 และสาขาที่เหลือคือนิติศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ เกษตรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ และภาษาอังกฤษ อย่างละ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3 เท่า ๆ กัน

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของมหบัณฑิตจำแนกตามวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
บริหารธุรกิจ/พาณิชยศาสตร์	24	55.8
เศรษฐศาสตร์	3	7.0
วิศวกรรมศาสตร์	3	7.0
วิทยาศาสตร์	5	11.6
นิติศาสตร์	1	2.3
รัฐศาสตร์	2	4.7
นิเทศศาสตร์	1	2.3
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	1	2.3
เกษตรศาสตร์	1	2.3
ศิลปศาสตร์	1	2.3
ภาษาอังกฤษ	1	2.3
รวม	43	100.0

เหตุผลในการศึกษาต่อ

เหตุผลก่อนที่มหบัณฑิตจะมาศึกษาต่อด้านบริหารธุรกิจมหบัณฑิต มีหลายประการ และผลจากการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่ที่มาศึกษาต่อมีเหตุผลเพื่อปรับวุฒิการศึกษา และเป็นประโยชน์ในการเลื่อนตำแหน่ง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 เหตุผลรองลงมาคือ เป็นสาขาวิชาที่นิยม และนำไปใช้ประโยชน์ได้กว้าง มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 เหตุผลเพื่อใช้สำหรับเปลี่ยนงานในอนาคต มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 สำหรับเหตุผลเพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 และเหตุผลอื่น ๆ เช่น อยากรู้เวลาว่างให้เป็น

ประโยชน์, ต้องการมีเพื่อนมากขึ้น และเพื่อแลกเปลี่ยนแนวความคิดกับเพื่อนร่วมชั้น อีกจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 20.9

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามเหตุผลในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อปรับวุฒิการศึกษา และเป็นประโยชน์ในการเลื่อนตำแหน่ง	24	32.4
2. เพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจส่วนตัว	11	14.9
3. เป็นสาขาวิชาที่เป็นที่นิยม และนำไปใช้ประโยชน์ได้กว้าง	17	22.9
4. เพื่อใช้สำหรับเปลี่ยนงานในอนาคต	13	17.6
5. อื่น ๆ	9	12.2
รวม	74	100.0

ความสนใจ

จากผลการวิจัยพบว่า ก่อนหน้าที่มหาบัณฑิตจะเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีความสนใจไม่เท่ากัน มหาบัณฑิตที่ให้ความสนใจในระดับมากมีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 62.8 รองลงมาคือสนใจในระดับปานกลาง มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 และผู้ที่ให้ความสนใจในระดับน้อยมีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.3

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามความสนใจในการเข้าศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ความสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	27	62.8
ปานกลาง	12	27.9
น้อย	4	9.3
รวม	43	100.0

การไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์

จากการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิตก่อนเข้าศึกษาต่อ มีผู้เคยไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 และผู้ที่ไม่เคยไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของมหาบัณฑิตจำแนกตามการไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้อำนวยความสะดวกในการสอบเข้าศึกษาต่อ

การไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์	จำนวน	ร้อยละ
เคย	13	30.2
ไม่เคย	30	69.8
รวม	43	100.0

นักศึกษา

เพศ

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ พบว่าส่วนใหญ่เพศหญิง มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 53 และเพศชาย 39 คน คิดเป็นร้อยละ 47

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	39	47.0
หญิง	44	53.0
รวม	83	100.0

อายุ

อายุส่วนใหญ่ของนักศึกษา อยู่ในช่วง 26-30 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 45.8 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-35 ปีและมากกว่า 35 ปี มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 เท่ากัน สำหรับช่วงอายุ 20-25 ปี มีเพียง 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
20-25 ปี	1	1.2
26-30 ปี	38	45.8
31-35 ปี	22	26.5
มากกว่า 35 ปี	22	26.5
รวม	83	100.0

อาชีพ

อาชีพของนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่คือ ทำงานเอกชน มีจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 49.4 รองลงมาคือ รับราชการ มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 และงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	15	18.1
งานรัฐวิสาหกิจ	11	13.3
งานเอกชน	41	49.4
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	9	10.8
อื่น ๆ	7	8.4
รวม	83	100.0

ตำแหน่งงาน

จากการวิจัยพบว่า ตำแหน่งงานของนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นพนักงานทั่วไป มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 รองลงมาคือ หัวหน้างาน มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 26.5 สำหรับ

ตำแหน่งผู้บริหาร มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 24.1 และอื่น ๆ คือ ไม่ได้ทำงานอีก 12 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานทั่วไป	29	34.9
หัวหน้างาน	22	26.5
ผู้บริหาร	20	24.1
อื่นๆ	12	14.5
รวม	83	100.0

สถานภาพการศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามจะเป็นผู้เรียนในภาคสมทบ มีจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 91.6 ส่วนภาคปกติ มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 ทั้งนี้เพราะทางโครงการปริญญาบริหารธุรกิจ จะเปิดรับนักศึกษาจำนวนมากกว่านั่นเอง

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามสถานภาพการศึกษา

สถานภาพการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ภาคปกติ	7	8.4
ภาคสมทบ	76	91.6
รวม	83	100.0

วุฒิการศึกษา

เนื่องจากโครงการปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เปิดรับผู้จบวุฒิปริญญาตรี ไม่จำกัดสาขา ดังนั้นนักศึกษาจึงมีวุฒิการศึกษาเดิมหลากหลาย และจากการวิจัยพบว่า วุฒิการ

ศึกษาเดิมมากที่สุดคือ บริหารธุรกิจ/พาณิชยศาสตร์ ร้อยละ 51.8 รองลงมาคือ วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 15.7 และเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 9.6

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
บริหารธุรกิจ/พาณิชยศาสตร์	43	51.8
เศรษฐศาสตร์	8	9.6
วิศวกรรมศาสตร์	4	4.8
วิทยาศาสตร์	13	15.6
เกษตรศาสตร์	1	1.2
นิเทศศาสตร์	1	1.2
ศิลปศาสตร์	4	4.8
ศึกษาศาสตร์ (บริหารธุรกิจ)	2	2.4
พยาบาล	1	1.2
สถาปัตยกรรม	1	1.2
รัฐศาสตร์	4	5.0
การศึกษามัธยมศึกษา	1	1.2
รวม	83	100.0

เหตุผลในการศึกษาต่อ

จากการวิจัยพบว่า เหตุผลที่นักศึกษาเข้าศึกษาต่อปริญญาโท บริหารธุรกิจ มีหลายเหตุผลด้วยกันคือ เป็นสาขาที่เป็นที่นิยมและนำไปใช้ประโยชน์ได้กว้าง คิดเป็นร้อยละ 44.6 เหตุผลรองลงมาคือ เพื่อใช้เปลี่ยนงานในอนาคต มีร้อยละ 39.8 เพื่อปรับวุฒิการศึกษาและเพื่อประโยชน์ในการเลื่อนตำแหน่ง มีร้อยละ 36.1 และเพื่อประกอบธุรกิจส่วนตัว มีร้อยละ 30.1

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามเหตุผลในการศึกษาต่อด้านหลักสูตร
ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อปรับวุฒิการศึกษา และเป็นประโยชน์ในการเลื่อนตำแหน่ง	30	21.1
2. เพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจส่วนตัว	25	17.6
3. เป็นสาขาวิชาที่เป็นที่นิยม และนำไปใช้ประโยชน์ได้กว้าง	37	26.1
4. เพื่อใช้สำหรับเปลี่ยนงานในอนาคต	33	23.2
5. อื่น ๆ	17	12.0
รวม	142	100.0

ความสนใจ

จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาให้ความสนใจในการเข้าศึกษาต่อ หลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ ไม่เท่ากัน นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจระดับมาก มีจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 53.0 รองลงมาคือ สนใจระดับปานกลาง มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 38.6 และสนใจในระดับน้อยมีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามความสนใจในการเข้าศึกษาหลักสูตร
ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ

ความสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	44	53.0
ปานกลาง	32	38.6
น้อย	7	8.4
รวม	83	100.0

การไหว้สังคีตสิทธิ์

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เคยไหว้สังคีตสิทธิ์ เพื่อช่วยในการสอบเข้าศึกษาต่อมีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 และไม่เคยไหว้สังคีตสิทธิ์เลย มีจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 77.1

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามการไหว้สังคีตสิทธิ์เพื่อใหช่วย ในการสอบเข้าศึกษาต่อ

การไหว้สังคีตสิทธิ์	จำนวน	ร้อยละ
เคย	19	22.9
ไม่เคย	64	77.1
รวม	83	100.0

กิจกรรมในเวลาว่างของนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมในเวลาว่างระหว่างที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีหลายหลาก ส่วนใหญ่คือการพักผ่อนด้วยการอ่านหนังสืออ่านเล่น ฟังเพลง ดูโทรทัศน์ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 83.1 รองลงมาคือ พักผ่อนนอนหลับนอน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 55.4 ไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 54.2 ทำงานบ้าน เช่นทำความสะอาดบ้าน จัดสวน รดน้ำต้นไม้ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 50.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามกิจกรรมในเวลาว่างระหว่างที่เป็นนักศึกษา

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
พักผ่อนด้วยการอ่านหนังสืออ่านเล่น ฟังเพลง ดูโทรทัศน์	69	23.2
พักผ่อนหลับนอน	46	15.4
ไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า	45	15.1
ทำงานบ้าน เช่นทำความสะอาดบ้าน จัดสวน รดน้ำต้นไม้	42	14.1

ตารางที่ 22 (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวน	ร้อยละ
เข้าห้องสมุด	34	11.4
ไปเที่ยวสถานเริงรมย์	26	8.7
ดูแลรถยนต์	21	7.1
อื่น ๆ	15	5.0
รวม	298	100.0

ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต

เพศ

ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 71.9 และเป็นเพศชาย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	9	28.1
หญิง	23	71.9
รวม	32	100.0

อายุ

ผลการวิจัยพบว่าผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตมีอายุส่วนใหญ่มากกว่า 40 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 ช่วงอายุ 36-40 ปี มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8 และอายุไม่เกิน 35 ปี อีก 6 คน คิดเป็นร้อยละ 18.8

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดินทิตจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 31 ปี	3	9.4
31-35 ปี	3	9.4
36-40 ปี	6	18.7
มากกว่า 40 ปี	20	62.5
รวม	32	100.0

อาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาดินทิต ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 40.6 รองลงมาคือ งานเอกชน มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 งานรัฐวิสาหกิจและประกอบธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 เท่ากัน

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดินทิตจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	13	40.6
งานรัฐวิสาหกิจ	4	12.5
งานเอกชน	10	31.3
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	4	12.5
อื่น ๆ	1	3.1
รวม	32	100.0

ตำแหน่งงาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาดินทิตที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการ/รองผู้จัดการ มีจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ ตำแหน่งหัวหน้างาน มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 และตำแหน่งผู้อำนวยการ/ประธานกรรมการ/รองประธานกรรมการ มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดบัณฑิตจำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
หัวหน้างาน	10	31.2
ผู้บริหาร/ผู้จัดการ/รองผู้จัดการ	16	50.0
ผู้อำนวยการ/ประธานกรรมการ/รองประธานกรรมการ	3	9.4
อื่นๆ	3	9.4
รวม	32	100.0

วุฒิการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า วุฒิการศึกษาของผู้บังคับบัญชาของมหาดบัณฑิต ส่วนใหญ่คือ ปริญญาโท มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 รองลงมาคือ วุฒิปริญญาตรี มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 31.3 และต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาดบัณฑิตจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3	9.4
ปริญญาตรี	10	31.3
ปริญญาโท	18	56.2
สูงกว่าปริญญาโท	1	3.1
รวม	32	100.0

ความสนใจในการศึกษาต่อปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ผู้บังคับบัญชาของมหาดบัณฑิต ให้ความสนใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขา บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มากเป็นจำนวนถึง 27 คน คิดเป็นร้อยละ 84.4 และไม่สนใจ มีเพียง 5 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6

ตารางที่ 28 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตจำแนกตามความสนใจในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ความสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
สนใจ	27	84.4
ไม่สนใจ	5	15.6
รวม	32	100.0

การสนับสนุน

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามทุกคนต่างให้การสนับสนุนผู้ได้บังคับบัญชาของตนศึกษาต่อให้ระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ตารางที่ 29 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตจำแนกตามการสนับสนุนผู้ได้บังคับบัญชาศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

การสนับสนุน	จำนวน	ร้อยละ
สนับสนุน	32	100.0
ไม่สนับสนุน	0	0.0
รวม	32	100.0

ระบบการเรียน

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตที่ตอบแบบสอบถาม ให้ความสนใจต่อระบบการเรียนในวันเสาร์-อาทิตย์ (ภาคสมทบ) ของการเรียนปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นส่วนมาก จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 90.6 ให้ความสนใจต่อระบบการเรียนในวันจันทร์-ศุกร์ (ภาคปกติ) และเย็นวันจันทร์-ศุกร์ (ภาคค่ำ) เป็นส่วนน้อย มีจำนวน 2 และ 1 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 6.3 และ 3.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 30 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตจำแนกตามความสนใจต่อระบบ
การเรียนหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ระบบการเรียนที่สนใจ	จำนวน	ร้อยละ
วันจันทร์-ศุกร์ (ภาคปกติ)	2	6.3
วันเสาร์-อาทิตย์ (ภาคสมทบ)	29	90.6
เย็นวันจันทร์-ศุกร์ (ภาคค่ำ)	1	3.1
รวม	32	100.0

การประชาสัมพันธ์

ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต ให้ความสนใจ และให้การสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ในการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นอย่างมากนั้น ผลการวิจัยกลับพบว่า การประชาสัมพันธ์ของโครงการดังกล่าวกลับมีน้อย โดยกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นถึง 20 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 ผู้ที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ว่าอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 34.4 และในระดับมากมีเพียง 1 คน หรือเป็นร้อยละ 3.1

ตารางที่ 31 จำนวนและร้อยละของจำแนกผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์การเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยแม่โจ้

การประชาสัมพันธ์	จำนวน	ร้อยละ
มาก	1	3.1
ปานกลาง	11	34.4
น้อย	20	62.5
รวม	32	100.0

แนวโน้มในการศึกษาต่อ

จากการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีความเห็นต่อ แนวโน้มในการศึกษาต่อปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ จะมีมากขึ้น ถึง 15 คน คิดเป็นร้อยละ 46.9 ส่วนผู้ที่คิดว่า

แนวโน้มจะลดลง มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 โดยให้เหตุผลว่า มาจากเศรษฐกิจที่ถดถอย และรายได้ที่ลดลงเป็นเหตุ และผู้ที่คิดว่ายังคงเดิมมี 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4

ตารางที่ 32 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยจำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

แนวโน้ม	จำนวน	ร้อยละ
มากขึ้น	15	46.8
ลดลง	14	43.8
คงเดิม	3	9.4
รวม	32	100.0

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร

มหาบัณฑิต

การประเมินด้านบริบท

จากผลการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตรด้านบริบท พบว่า มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์มาก ได้แก่ ความชัดเจนด้านภาษาไทยและเข้าใจง่าย สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน สามารถปฏิบัติได้จริง และระบุคุณสมบัติของมหาบัณฑิตได้เหมาะสม สำหรับค่าคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสม อยู่ในเกณฑ์ปานกลางคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านพฤติกรรม ด้านจิตใจและความชำนาญทางวิชาชีพ

2. ด้านโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยความเหมาะสม อยู่ในเกณฑ์มาก ได้แก่ ความชัดเจนในเนื้อหาวิชา จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรและการแบ่งสัดส่วนเนื้อหาวิชาในแต่ละภาคเรียน ส่วนความซ้ำซ้อนของเนื้อหาวิชาในรายวิชา อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

3. ค่าหน่วยกิต มีค่าคะแนนเฉลี่ย อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก เนื่องจากเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ

4. ด้านการบริการสนับสนุน ในประเด็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก ได้แก่ ความเพียงพอของโต๊ะเรียน/เก้าอี้ และบรรยากาศในห้องเรียน ส่วนความเพียงพอของที่จอดรถ ความสะอาดของห้องน้ำ และบรรยากาศของห้องสมุดในเรื่องของแสงสว่าง ความสะอาด ตลอดจนการถ่ายเทอากาศ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

กล่าวโดยสรุปในภาพรวมได้ว่า มหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นเฉลี่ยต่อความเหมาะสมของหลักสูตรด้านบริบทอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก (ดังตารางที่ 33)

ตารางที่ 33 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตรด้านบริบท

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนน	ส่วนเบี่ยงเบน	ระดับความ
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	คิดเห็น
การประเมินด้านบริบท			
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.58	0.54	มาก
-ความชัดเจนด้านภาษาไทยและเข้าใจง่าย	3.57	0.60	มาก
-สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	3.70	0.62	มาก
-สามารถปฏิบัติได้จริง	3.57	0.77	มาก
-ระบุคุณสมบัติของมหาวิทยาลัยได้เหมาะสม	3.68	0.67	มาก
-ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านพฤติกรรม ด้านจิตใจ และความชำนาญการทางวิชาชีพ	3.38	0.76	ปานกลาง
2. โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร	3.60	0.58	มาก
-ความชัดเจนในเนื้อหาวิชา	3.76	0.64	มาก
-จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	3.84	0.60	มาก
-ความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในรายวิชา	3.27	0.80	ปานกลาง
-การแบ่งสัดส่วนเนื้อหาวิชาในแต่ละภาคเรียน	3.54	0.90	มาก
3. ค่าหน่วยกิต	4.19	0.70	มาก
-ค่าหน่วยกิตกับสภาพเศรษฐกิจ	4.19	0.70	มาก

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
4. บริการสนับสนุน	3.24	0.78	ปานกลาง
-ความเพียงพอของโต๊ะเรียน/เก้าอี้	3.68	0.91	มาก
-ความเพียงพอของที่จัดรถ	3.08	1.14	ปานกลาง
-ความสะอาดของห้องน้ำ	2.78	1.08	ปานกลาง
-บรรยากาศของห้องเรียน	3.51	0.73	มาก
-บรรยากาศของห้องสมุด/เกี่ยวกับแสงสว่าง			
ความสะอาด ตลอดจนการถ่ายเทอากาศ	3.16	0.87	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.47	0.52	มาก

การประเมินด้านปัจจัยป้อนเข้า

จากผลการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร ด้านปัจจัยป้อนเข้า พบว่า มหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านนักศึกษา มีความคิดเห็นเฉลี่ยเกี่ยวกับความเหมาะสม อยู่ในเกณฑ์มากทุกประเด็น
2. ปัจจัยด้านอาจารย์ ที่มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์มาก คือ คุณวุฒิ ประสบการณ์สอน และความสนใจต่อนักศึกษา ส่วนผลงานด้านวิจัยและการบริการชุมชนด้านวิชาการโดยการเป็นนักวิชาการ มีค่าความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
3. ปัจจัยด้านสื่อ , วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน มีความเพียงพอ ความเหมาะสม และความทันสมัยของสื่อ , วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอนในระดับปานกลาง และความพร้อมของตำรา/เอกสารในห้องสมุดเกี่ยวกับสาขาวิชา MBA อยู่ในเกณฑ์น้อย

กล่าวโดยสรุปในภาพรวมได้ว่า มหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นเฉลี่ยต่อความเหมาะสมของหลักสูตรด้านปัจจัยป้อนเข้า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (ดังตารางที่ 34)

ตารางที่ 34 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร
ด้านปัจจัยป้อนเข้า

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนน		ระดับความ คิดเห็น
	เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	
การประเมินด้านปัจจัยป้อนเข้า			
1. ปัจจัยด้านนักศึกษา	3.81	0.48	มาก
-การรักษานักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาเดิมหลากหลาย	4.19	0.62	มาก
-เกรดเฉลี่ยในระดับปริญญาตรี 2.00 ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการรับเข้าศึกษาต่อ	3.78	0.82	มาก
-มีประสบการณ์ทำงาน 2 ปีขึ้นไป	3.73	0.65	มาก
-ความสนใจที่จะศึกษาด้าน MBA	3.97	0.64	มาก
-ความรับผิดชอบของนักศึกษาต่อการเข้าเรียน	3.54	0.69	มาก
-ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.62	0.82	มาก
2. ปัจจัยด้านอาจารย์	3.29	0.52	ปานกลาง
-คุณวุฒิ	3.59	0.64	มาก
-ผลงานด้านวิจัย	3.11	0.70	ปานกลาง
-การให้บริการชุมชนด้านวิชาการโดยการเป็นนักวิชาการ	2.84	0.76	ปานกลาง
-ประสบการณ์การสอน	3.41	0.64	มาก
-ความสนใจต่อนักศึกษา	3.51	0.84	มาก
3. ปัจจัยด้านสื่อ, วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน	2.75	0.63	ปานกลาง
-ความเพียงพอของสื่อ, วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน	3.00	0.82	ปานกลาง
-ความเหมาะสมในการใช้สื่อ, วัสดุ และ อุปกรณ์การเรียนการสอน	3.00	0.75	ปานกลาง
-ความทันสมัยของ สื่อ, วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน	2.78	0.75	ปานกลาง

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนน ส่วนเบี่ยงเบน ระดับความ		
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	คิดเห็น
-ความพร้อมของตำรา/เอกสารในห้องสมุด สำหรับสาขา วิชา MBA	2.22	0.67	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	3.35	0.42	ปานกลาง

การประเมินด้านกระบวนการ

จากผลการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตรด้านกระบวนการพบว่า
มหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. การจัดการหลักสูตร เกี่ยวกับแผนการศึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และการจัดการตารางการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก
2. การจัดการเรียนการสอน ในเรื่องของการเตรียมการสอนของอาจารย์ อยู่ในเกณฑ์ดี วิธีการสอน อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และการศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติจริงมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมน้อย
3. การวัดผลประเมินผล มีค่าคะแนนเฉลี่ย ความคิดเห็นทุกประเด็น ได้แก่ สัดส่วนในการให้คะแนน วิธีการตัดเกรด และวิธีการสอบ อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก

สรุปในภาพรวมของด้านกระบวนการ มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
(ดังตารางที่ 35)

ตารางที่ 35 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร
ด้านกระบวนการ

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ ความเห็น
การประเมินด้านกระบวนการ			
1. การจัดการหลักสูตร	3.28	0.86	ปานกลาง
-แผนการศึกษาเช่น ขั้นตอน ระเบียบการสมัคร การลงทะเบียน ตลอดจนการยื่นคำร้องต่าง ๆ	3.11	0.91	ปานกลาง
-การจัดตารางการเรียนการสอน	3.46	0.93	มาก
2. การจัดการเรียนการสอน	2.96	0.80	ปานกลาง
-การเตรียมการสอนของอาจารย์	3.51	0.90	มาก
-วิธีการสอน	3.32	0.88	ปานกลาง
-การศึกษาดูงานนอกสถานที่	2.59	0.96	น้อย
-การฝึกปฏิบัติจริง	2.41	0.96	น้อย
3. การวัดผลประเมินผล	3.49	0.81	มาก
-สัดส่วนการให้คะแนนแต่ละรายวิชา	3.46	0.84	มาก
-วิธีการตัดเกรด	3.43	0.87	มาก
-วิธีการสอบ (ทั้งกลางภาคและปลายภาค)	3.57	0.80	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.21	0.68	ปานกลาง

นักศึกษา

การประเมินด้านบริบท

ผลการวิจัยความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตรด้านบริบท พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก ได้แก่ ความชัดเจนด้านภาษาไทยและเข้าใจง่าย ความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ระบุคุณสมบัติของมหาบัณฑิตได้เหมาะสมและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมด้านจิตใจ

และความชำนาญทางวิชาชีพ สำหรับค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น สามารถปฏิบัติได้จริง อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

2. โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร เกี่ยวกับความชัดเจนในเนื้อหาวิชาและจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร มีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก สำหรับความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในรายวิชาและการแบ่งสัดส่วนเนื้อหาวิชาในแต่ละภาคเรียน มีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก มีเพียงความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในรายวิชาที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

3. ค่าหน่วยกิต มีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก สอดคล้องกับความคิดเห็นของมหาบัณฑิต

4. บริการสนับสนุน จากการวิจัยพบว่า ผู้ใช้หลักสูตรที่เป็นนักศึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นในทุก ๆ ด้านของบริการสนับสนุนอยู่ในเกณฑ์ปานกลางเท่านั้น ขณะที่ผู้ใช้หลักสูตรที่เป็นมหาบัณฑิตเห็นว่า ความเพียงพอของโต๊ะเรียน/เก้าอี้และบรรยากาศของห้องเรียน อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก

ผลการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตรด้านบริบท กล่าวโดยสรุปในภาพรวมได้ว่า มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (ดังตารางที่ 36)

ตารางที่ 36 ค่าคะแนนเฉลี่ย และ ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตรด้านบริบท

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
การประเมินด้านบริบท			
1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.50	0.54	มาก
-ความชัดเจนด้านภาษาไทยและเข้าใจง่าย	3.66	0.63	มาก
-สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	3.45	0.73	มาก
-สามารถปฏิบัติได้จริง	3.38	0.81	ปานกลาง
-ระบุคุณสมบัติของมหาบัณฑิตได้เหมาะสม	3.59	0.68	มาก
-ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านพฤติกรรม ด้านจิตใจ และความชำนาญการทางวิชาชีพ	3.42	0.74	มาก

ตารางที่ 36 (ต่อ)

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคิดเห็น
2. โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร	3.34	0.54	ปานกลาง
-ความชัดเจนในเนื้อหาวิชา	3.58	0.71	มาก
-จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	3.51	0.78	มาก
-ความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในรายวิชา	3.10	0.78	ปานกลาง
-การแบ่งสัดส่วนเนื้อหาวิชาในแต่ละภาคเรียน	3.18	0.93	ปานกลาง
3. ค่าหน่วยกิต	4.07	0.82	มาก
-ค่าหน่วยกิตกับสภาพเศรษฐกิจ	4.07	0.82	มาก
4. บริการสนับสนุน	2.96	0.71	ปานกลาง
-ความเพียงพอของโต๊ะเรียน/เก้าอี้	3.16	1.01	ปานกลาง
-ความเพียงพอของที่จัดรถ	2.68	10.8	ปานกลาง
-ความสะอาดของห้องน้ำ	2.62	0.94	ปานกลาง
-บรรยากาศของห้องเรียน	3.29	0.86	ปานกลาง
-บรรยากาศของห้องสมุด/เกี่ยวกับแสงสว่าง	3.04	0.84	ปานกลาง
ความสะอาด ตลอดจนการถ่ายเทอากาศ	3.04	0.84	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.26	0.47	ปานกลาง

การประเมินด้านปัจจัยป้อนเข้า

ผลการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินด้านปัจจัยป้อนเข้า ที่แสดงในตารางที่ 36 สามารถแยกอธิบายในแต่ละประเด็นได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านนักศึกษา มีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยในทุก ๆ ด้าน อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก เช่นเดียวกับค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยของมหาบัณฑิต
2. ปัจจัยด้านอาจารย์ ในด้านของคุณวุฒิอาจารย์ นักศึกษามีความคะแนนความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก ในด้านอื่น ๆ มีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
3. ปัจจัยด้านสื่อ , วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนความพร้อมของตำรา/เอกสารในห้องสมุด สำหรับสาขาวิชา

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมน้อย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของมหาบัณฑิต
ผลการวิจัยดังตารางที่ 37 กล่าวโดยสรุปในภาพรวมได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อ
การประเมินด้านปัจจัยป้อนเข้าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.34)

ตารางที่ 37 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร
ด้านปัจจัยป้อนเข้า

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
การประเมินด้านปัจจัยป้อนเข้า			
1. ปัจจัยด้านการนักศึกษา	3.76	0.54	มาก
-การรับนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาเดิมหลากหลาย	3.82	0.82	มาก
-เกรดเฉลี่ยในระดับปริญญาตรี 2.00 ที่ใช้เป็นเกณฑ์ใน การรับเข้าศึกษาต่อ	3.44	0.94	มาก
-มีประสบการณ์ทำงาน 2 ปีขึ้นไป	3.86	0.84	มาก
-ความสนใจที่จะศึกษาด้าน MBA	3.95	0.60	มาก
-ความรับผิดชอบของนักศึกษาต่อการเข้าเรียน	3.75	0.88	มาก
-ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	3.71	0.81	มาก
2. ปัจจัยด้านอาจารย์	3.28	0.66	ปานกลาง
-คุณวุฒิ	3.73	0.70	มาก
-ผลงานด้านวิจัย	3.31	0.79	ปานกลาง
-การให้บริการชุมชนด้านวิชาการโดยการเป็นนักวิชาการ	3.06	0.84	ปานกลาง
-ประสบการณ์การสอน	3.20	0.79	ปานกลาง
-ความสนใจต่อนักศึกษา	3.08	0.91	ปานกลาง
3. ปัจจัยด้านสื่อ, วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน	2.79	0.76	ปานกลาง
-ความเพียงพอของสื่อ, วัสดุ และอุปกรณ์ การเรียนการ สอน	2.90	0.83	ปานกลาง

ตารางที่ 37 (ต่อ)

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนน ส่วนเบี่ยงเบน		ระดับความคิดเห็น
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	
-ความเหมาะสมในการใช้สื่อ, วัสดุ และ อุปกรณ์การเรียนการสอน	2.99	0.82	ปานกลาง
-ความทันสมัยของ สื่อ, วัสดุ และอุปกรณ์ การเรียนการสอน	2.75	0.84	ปานกลาง
-ความพร้อมของตำรา/เอกสารในห้องสมุด สำหรับสาขาวิชา MBA	2.51	1.01	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม	3.34	0.54	ปานกลาง

การประเมินด้านกระบวนการ

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1.การจัดการหลักสูตร เกี่ยวกับแผนการศึกษา และการจัดตารางการเรียนการสอน มีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

2.การจัดการเรียนการสอน ในด้านการเตรียมการสอน และวิธีการสอน อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก แต่การศึกษาดูงานนอกสถานที่และการปฏิบัติจริงอยู่ในเกณฑ์น้อย

3.การวัดผลประเมินผล ทั้งในด้านสัดส่วนการให้คะแนนแต่ละรายวิชา วิธีการตัดเกรด และวิธีสอบ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางเท่ากัน ขณะที่มหาดบัณฑิตแสดงความคิดเห็นในด้านเดียวกันอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก

จากผลการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตรด้านกระบวนการ กล่าวโดยสรุปภาพรวมได้ว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.01)

ตารางที่ 38 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร
ด้านกระบวนการ

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับความ คิดเห็น
การประเมินด้านกระบวนการ			
1. การจัดการหลักสูตร	2.99	0.90	ปานกลาง
-แผนการศึกษาเช่น ขั้นตอน ระเบียบการสมัคร ลงทะเบียน ตลอดจนการยื่นคำร้องต่าง ๆ	2.80	1.03	ปานกลาง
-การจัดตารางการเรียนการสอน	3.15	0.95	ปานกลาง
2. การจัดการเรียนการสอน	2.90	0.68	ปานกลาง
-การเตรียมการสอนของอาจารย์	3.57	0.81	มาก
-วิธีการสอน	3.41	0.73	มาก
-การศึกษาดูงานนอกสถานที่	2.29	0.88	น้อย
-การฝึกปฏิบัติจริง	3.29	0.89	ปานกลาง
3. การวัดผลประเมินผล	3.19	0.82	ปานกลาง
-สัดส่วนการให้คะแนนแต่ละรายวิชา	3.20	0.91	ปานกลาง
-วิธีการตัดเกรด	3.16	0.86	ปานกลาง
-วิธีการสอบ (ทั้งกลางภาคและปลายภาค)	3.20	0.91	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.01	0.67	ปานกลาง

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

3.1 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและนักศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้าน
ความพึงพอใจต่อหลักสูตร

มหาบัณฑิต

ผลการวิจัยความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร

พบว่า

1. ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มุ่งผลิตมหาบัณฑิตให้เป็น ทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในวิชาการ มีความชำนาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจ มีความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณอันดีงาม มหาบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่อความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ในประเด็นต่าง ๆ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก ทั้งหมด

2. ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน มหาบัณฑิตผู้ตอบแบบสอบถาม มีระดับความคิดเห็นว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ทั้งในด้านความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยมีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก

สรุปได้ว่า มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตรโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก (ดังตารางที่ 39)

ตารางที่ 39 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนน ส่วนเบี่ยงเบน		ระดับความคิดเห็น
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	
ความพึงพอใจต่อหลักสูตร			
1. ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.63	0.62	มาก
- เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในวิชาการบริหารธุรกิจ	3.80	0.69	มาก
- เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความชำนาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ	3.51	0.76	มาก
- เพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพของทรัพยากรบุคคลให้ถึงพร้อมด้วยความรับผิดชอบ	3.73	0.68	มาก
- เพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพของทรัพยากรบุคคลให้มีจรรยาบรรณอันดีงามในการสร้างสรรค์สังคม และพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	3.55	0.81	มาก

ตารางที่ 39 (ต่อ)

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนน ส่วนเบี่ยงเบน		ระดับความคิดเห็น
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	
2. ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.63	0.55	มาก
-มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน	3.70	0.65	มาก
-สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	3.55	0.75	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.62	0.52	มาก

นักศึกษา

จากการวิจัย ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตรของนักศึกษาพบว่า

1. ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยหลักสูตรมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่พร้อมด้วยความสามารถ ความชำนาญ ความรับผิดชอบ และมีจรรยาบรรณอันดีงามในการสร้างสรรค์สังคมและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศนั้น พบว่า นักศึกษามีระดับความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก เช่นเดียวกับความคิดเห็นของมหาบัณฑิต

2. ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน นักศึกษามีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยต่อประเด็นความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมากและในประเด็นที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีค่าคะแนนความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

โดยภาพรวม นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.56)

ตารางที่ 40 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร
ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ค่าคะแนน ส่วนเบี่ยงเบน ระดับความ		
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	คิดเห็น
ความพึงพอใจต่อหลักสูตร			
1. ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.63	0.71	มาก
-เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในวิชาการบริหารธุรกิจ	3.81	0.72	มาก
-เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความชำนาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ	3.53	0.80	มาก
-เพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพของทรัพยากรบุคคลให้ถึงพร้อมด้วยความรับผิดชอบ	3.58	0.82	มาก
-เพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพของทรัพยากรบุคคลให้มีจรรยาบรรณอันดีงามในการสร้างสรรค์สังคม และพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	3.58	0.82	มาก
2. ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	3.42	0.76	มาก
-มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน	3.49	0.79	มาก
-สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	3.36	0.86	ปานกลาง
ค่าคะแนนรวม	3.56	0.67	มาก

3.2 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

มหาบัณฑิต

ผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร พบว่ามหาบัณฑิตมีความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ต่อคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ ที่ได้รับจากหลักสูตร อยู่ในเกณฑ์ดีทุกประเด็น และมีความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.89)

ตารางที่ 41 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์

คุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์	ค่าคะแนน	ส่วนเบี่ยงเบน	ระดับความ
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	คิดเห็น
1. ความสามารถในการบริหารธุรกิจ	3.98	0.56	มาก
1.1 มีความรู้ความสามารถเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้น	4.08	0.57	มาก
1.2 สามารถให้คำแนะนำเชิงธุรกิจได้	3.95	0.64	มาก
1.3 ใช้ความรู้ทางธุรกิจในการวางแผนงานเชิงธุรกิจได้	3.90	0.63	มาก
2. ความชำนาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจ	3.75	0.63	มาก
2.1 สามารถปรับปรุงวิธีการทำงานเชิงธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.83	0.64	มาก
2.2 กระตือรือร้นในการเสนอแนวทางเพื่อแก้ปัญหาทางธุรกิจ	3.78	0.66	มาก
2.3 มีการตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างถูกต้อง	3.65	0.70	มาก
3. ความรับผิดชอบ	3.90	0.56	มาก
3.1 การตรงต่อเวลา	3.83	0.64	มาก
3.2 ความเป็นผู้นำ	3.90	0.54	มาก
3.3 รักษา กฎ ระเบียบ วินัย ของหน่วยงาน	3.98	0.62	มาก
4. จรรยาบรรณ	3.91	0.63	มาก
4.1ประพฤติตนเป็นพลเมืองดี	3.90	0.67	มาก
4.2 พยายามใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ	4.00	0.88	มาก
4.3 อนุรักษ์และปรับปรุงสภาวะแวดล้อม	3.83	0.59	มาก
4.4 มีจรรยาบรรณในการแข่งขันธุรกิจ	3.93	0.66	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.89	0.48	มาก

ผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของมหาวิทยาลัยในสภาพที่เป็นจริง อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมมากเป็นส่วนใหญ่ และประเด็นของการประพุดิตนเป็นพลเมืองดี อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมากที่สุด

โดยมีภาพรวมในการแสดงความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของมหาวิทยาลัยอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก (ดังตารางที่ 42)

ตารางที่ 42 ค่าคะแนนเฉลี่ย และ ระดับความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านคุณสมบัติของมหาวิทยาลัยตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในสภาพที่แท้จริง

คุณสมบัติของมหาวิทยาลัยในสภาพที่แท้จริง	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความ
			คิดเห็น
1. ความสามารถในการบริหารธุรกิจ	3.99	0.37	มาก
1.1 ความรู้ความสามารถเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้น	4.10	0.31	มาก
1.2 สามารถให้คำแนะนำเชิงธุรกิจได้	3.93	0.46	มาก
1.3 ใช้ความรู้ทางธุรกิจในการวางแผนงานเชิงธุรกิจได้	3.93	0.46	มาก
2 ความชำนาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจ	3.93	0.60	มาก
2.1 สามารถปรับปรุงวิธีการทำงานเชิงธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.90	0.62	มาก
2.2 กระตือรือร้นในการเสนอแนวทางเพื่อแก้ปัญหาทางธุรกิจ	3.97	0.68	มาก
2.2 มีการตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างถูกต้อง	3.93	0.65	มาก
3. ความรับผิดชอบ	4.10	0.58	มาก
3.1 การตรงต่อเวลา	4.10	0.67	มาก
3.2 ความเป็นผู้นำ	4.14	0.58	มาก
3.3 รักษา กฎ ระเบียบ วินัย ของหน่วยงาน	4.07	0.65	มาก

ตารางที่ 42 (ต่อ)

คุณสมบัติของมหาบัณฑิตในสภาพที่แท้จริง	ค่าคะแนน ส่วนเบี่ยงเบน		ระดับความคิดเห็น
	เฉลี่ย	มาตรฐาน	
4. จรรยาบรรณ	4.11	0.45	มาก
4.1 ประพฤติตนเป็นพลเมืองดี	4.21	0.56	มากที่สุด
4.2 พยายามใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ	4.17	0.60	มาก
4.3 อนุรักษ์และปรับปรุงสภาวะแวดล้อม	4.07	0.63	มาก
4.4 มีจรรยาบรรณในการแข่งขันธุรกิจ	4.00	0.53	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.04	0.40	มาก

จากข้อมูลตารางที่ 43 แสดงให้เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ ให้คะแนนกับมหาบัณฑิต 8 คะแนน และ 9 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คิดเป็นร้อยละ 40.6 เท่ากัน และมีคะแนนเฉลี่ย คือ 8.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.64

ตารางที่ 43 จำนวน ร้อยละของผู้บังคับบัญชาในการให้คะแนนผู้ใต้บังคับบัญชา ที่สำเร็จการศึกษาเป็นมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

คะแนน	จำนวน	ร้อยละ
7.5 คะแนน	3	9.38
8.0 คะแนน	13	40.63
8.5 คะแนน	1	3.13
9.0 คะแนน	13	40.63
9.5 คะแนน	1	3.13
10.0 คะแนน	1	3.13
รวม	32	100.0

ค่าเฉลี่ย (μ) = 8.48   ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) = 0.64

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

มหابัณฑิต

1. ด้านการบริการเกี่ยวกับห้องสมุด มหบัณฑิตเห็นว่า ตำรา งานวิจัยทางบริหารธุรกิจมีน้อยเกินไป
2. ด้านวิชาที่ควรเปิดเพิ่มคือ กฎหมายธุรกิจ สารสนเทศเพื่อการจัดการและวิชาที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ขณะนั้น
3. ด้านการจัดสัมมนาวิชาการควรมีมากขึ้นและไม่จำเป็นต้องจัดสัมมนาต่างประเทศ เพราะค่าใช้จ่ายสูง

นักศึกษา

1. ด้านการจัดการหลักสูตร นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าควรลดขั้นตอนในการยื่นคำร้อง, ลงทะเบียน ให้สั้นและรวดเร็วขึ้น และการจัดตารางเรียนควรจัดวิชาอย่างง่ายในแต่ละเทอมให้เหมาะสมมากขึ้น เพราะที่ผ่านมาได้มีการจัดสัดส่วนไม่ดีพอ
2. ด้านการสอน/การวัดผลประเมินผล ด้านการสอนต้องการให้อาจารย์บางท่านเตรียมการสอนมากขึ้น ส่วนด้านการวัดผลประเมินผล ต้องการให้มีความชัดเจน และสามารถให้ผู้เรียนตรวจสอบคะแนนสอบได้
3. ด้านการบริการเกี่ยวกับห้องสมุด นักศึกษา ต้องการให้เพิ่มตำรา งานวิจัย ที่เป็นประโยชน์กับการเรียนหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจให้มากขึ้น
4. ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาวิทยานิพนธ์/ปัญหาพิเศษ ได้รับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากนักศึกษา ในการเรียกร้องให้คณะกรรมการที่ปรึกษา สละเวลาในการให้คำปรึกษามากขึ้น
5. ด้านวิชาที่ควรเปิดสอนเพิ่มเติม ได้แก่ ธุรกิจขนาดย่อม พฤติกรรมองค์กร และวิชาที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ขณะนั้น เช่น Internet อีกทั้งยังเห็นว่า ควรเปิดวิชาให้เลือกเรียนมากกว่าที่เป็นอยู่ด้วย
6. ด้านการจัดสัมมนาวิชาการ / การฝึกงาน ควรจัดให้มือน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ และมากด้วยประสบการณ์มาพูด

ผู้บังคับบัญชาของมหาดบัณฑิต

1. เกี่ยวกับความรู้ความสามารถผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ต้องการให้มหาดบัณฑิตสามารถใช้ความรู้ความสามารถมาปรับปรุงงานให้ดีขึ้น และเหมาะสมกับสถานการณ์
2. เกี่ยวกับความชำนาญ ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ต้องการให้มหาดบัณฑิต สามารถทำงานอย่างมีหลักการ
3. เกี่ยวกับความรับผิดชอบ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่า มหาดบัณฑิตควรมีความรับผิดชอบมากขึ้น ตามวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น
4. เกี่ยวกับจรรยาบรรณในวิชาชีพ ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ที่รับราชการ ต้องการให้มหาดบัณฑิตมีคุณสมบัติ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ ให้มากที่สุด

ส่วนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน

การวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานไว้ 3 ข้อดังนี้

1. สภาพของหลักสูตร ด้านบริบท ด้านปัจจัยป้อนเข้า และด้านกระบวนการ อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก

H0 : สภาพของหลักสูตร อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก

H1 : สภาพของหลักสูตร ไม่อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก

ตารางที่ 44 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาดบัณฑิตและนักศึกษาต่อสภาพของหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพของหลักสูตร	มหาดบัณฑิต		นักศึกษา	
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ด้านบริบท	3.47	มาก	3.26	ปานกลาง
ด้านปัจจัยป้อนเข้า	3.35	ปานกลาง	3.34	ปานกลาง
ด้านกระบวนการ	3.21	ปานกลาง	3.01	ปานกลาง

หมายเหตุ

4.21 – 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
3.41 – 4.20	เหมาะสมมาก
2.61 – 3.40	เหมาะสมปานกลาง
1.81 – 2.60	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.80	เหมาะสมน้อยที่สุด

จากตารางที่ 44 พบว่า มีเพียงด้านบริบท เพียงด้านเดียวเท่านั้น ที่มีหาค่าสถิติ เห็นว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนด้านปัจจัยป้อนเข้าและด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมปานกลาง สำหรับความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพของหลักสูตร ทั้ง 3 ด้าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทั้งสิ้น

2. ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน อยู่ในเกณฑ์มาก

H0 : ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน มาก

H1 : ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร ไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน

ตารางที่ 45 ค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและนักศึกษาต่อผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ	มหาบัณฑิต		นักศึกษา	
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
ด้านความสอดคล้องกับ				
วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	3.63	มาก	3.63	มาก
ด้านความสอดคล้องกับ				
ความต้องการของผู้เรียน	3.63	มาก	3.42	มาก
รวม	3.62	มาก	3.56	มาก

จากตารางที่ 45 พบว่า ในภาพรวมของความพึงพอใจต่อหลักสูตร พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ย และระดับความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและนักศึกษา อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้คือ ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน มาก

3. มหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

H0 : มหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของมหาบัณฑิตไม่แตกต่างกัน

H1 : มหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของมหาบัณฑิตแตกต่างกัน

ตารางที่ 46 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนน ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาต่อผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านคุณสมบัติ ของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณสมบัติของมหาบัณฑิต	มหาบัณฑิต		ผู้บังคับบัญชา		t-test	P-value
	μ	σ	μ	σ		
1.ด้านความสามารถใน วิชาการธุรกิจ	3.9750	0.5618	3.9885	0.3725	-0.120	0.905
2.ด้านความชำนาญในการ แก้ปัญหาทางธุรกิจ	3.7500	0.6304	3.9310	0.6001	-0.211	0.234
3.ด้านความรับผิดชอบ	3.9000	0.5608	4.1034	0.5781	-1.461	0.147
4.ด้านจรรยาบรรณ	3.9125	0.6267	4.1121	0.4461	-1.545	0.147
รวม	3.8865	0.4824	4.0398	0.3990	-1.442	0.154

จากตารางพบว่า ค่าที่ (t-test) ที่คำนวณได้ มีค่า P-value > 0.05 ทุกประเด็นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้คือมหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของมหาบัณฑิตไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ
(SUMMARY AND RECOMMENDATION)

สรุปผลการวิจัย
(Summary)

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย โดยแบ่งการวิจัยนำเสนอตามกลุ่มตัวอย่าง และวัตถุประสงค์ในการวิจัย โดยประชากรที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. มหาบัณฑิต
2. นักศึกษา
3. ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ

1. เพื่อศึกษาสภาพของหลักสูตร ด้านบริบท ด้านปัจจัยป้อนเข้า และด้านกระบวนการ
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อหลักสูตร และคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างมหาบัณฑิตกับนักศึกษาต่อสภาพของหลักสูตรและความพึงพอใจต่อหลักสูตร และเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างมหาบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชาต่อคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 221 ชุด โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตั้งแต่รุ่นที่ 1 – รุ่นที่ 6 ซึ่งแบ่งเป็น มหาบัณฑิต 66 คน นักศึกษา 115 คน และเก็บข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต 40 คน จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจาก มหาบัณฑิต มีจำนวน 43 ชุด นักศึกษา 83 ชุด และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต 32 ชุด รวมเป็น 158 ชุด คิดเป็นร้อยละ 71.49

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS 7.5 for windows เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่ โดยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

เชิงปริมาณ พบว่า

จำนวนนักศึกษา ตั้งแต่รุ่นที่ 1-6 (ปีการศึกษา 2536-2539) มีจำนวนทั้งสิ้น 181 คน มีผู้สำเร็จการศึกษา ณ วันที่ 18 กันยายน 2541 เท่ากับ 66 คน

ระยะเวลาในการศึกษาส่วนใหญ่ 8 ภาคเรียน หรือ 4 ปีการศึกษา ถึงร้อยละ 63.64 รองลงมาคือ 7 ภาคเรียน คิดเป็นร้อยละ 31.82 และผู้ที่สำเร็จการศึกษา ภายใน 6 ภาคเรียน หรือ 3 ปีการศึกษา มีเพียงร้อยละ 4.54 นั้นหมายความว่า ไม่มีผู้ใด สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาของหลักสูตรปกติ 2 ปีการศึกษาเลย

เชิงคุณภาพ พบว่า

1. ลักษณะข้อมูลทั่วไปของมหาบัณฑิต นักศึกษา และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต

1.1 ผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 60.5 มีอายุมากกว่า 40 ปี อาชีพรับราชการ ตำแหน่งผู้บริหาร และเรียนภาคสมทบ ร้อยละ 79.1 วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่คือ บริหารธุรกิจ/พาณิชยศาสตร์ ร้อยละ 55.8 สำหรับเหตุผลในการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ เพื่อปรับวุฒิการศึกษา และเป็นประโยชน์ในการเลื่อนตำแหน่ง และก่อนเข้าศึกษาต่อมหาบัณฑิตให้ความสนใจต่อหลักสูตรดังกล่าว ในระดับมาก ร้อยละ 62.8 แต่ส่วนใหญ่ ไม่เคยไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อให้อำนวยความสะดวกในการสอบเข้าศึกษาต่อ

1.2 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53 มีอายุระหว่าง 26 -30 ปี ทำงานเอกชน ในตำแหน่งพนักงานทั่วไป และเรียนในภาคสมทบ ร้อยละ 91.6 วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีบริหารธุรกิจ/พาณิชยศาสตร์ มากที่สุด ร้อยละ 51.8 สำหรับเหตุผลในการศึกษาต่อเพราะเป็นสาขาที่เป็นที่นิยมและใช้ประโยชน์ได้กว้างขวาง ก่อนเข้าศึกษาต่อมีความสนใจต่อหลักสูตรดังกล่าว ในระดับมาก ร้อยละ 53.0 และส่วนใหญ่ ไม่เคยไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อให้อำนวยความสะดวกในการสอบเข้าศึกษาต่อ ส่วนกิจกรรมระหว่างที่เป็นนักศึกษาคือ อ่านหนังสืออ่านเล่น ฟังเพลง ดูโทรทัศน์

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 71.9 มีอายุมากกว่า 40 ปี อาชีพรับราชการ ตำแหน่งผู้บริหาร/ผู้จัดการ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท และผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตส่วนใหญ่ ให้ความสนใจ และให้การสนับสนุนในการ

ศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ โดยสนใจระบบการเรียนภาคสมทบ (วันเสาร์ – วันอาทิตย์) ร้อยละ 62.5 มีความเห็นว่า การประชาสัมพันธ์การเปิดสอนหลักสูตรดังกล่าวมีน้อย และคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มในการศึกษาต่อหลักสูตรนี้มีมากขึ้น แม้ว่าเศรษฐกิจจะถดถอยก็ตาม

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร

มหาบัณฑิต

ผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิต มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวมต่อสภาพของหลักสูตรด้านบริบท อยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับด้านปัจจัยป้อนเข้า และด้านกระบวนการ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

นักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวมต่อสภาพของหลักสูตรในทุก ๆ ด้าน ในเกณฑ์ปานกลาง

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

3.1 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิต และนักศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร

มหาบัณฑิต

ผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิต มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวมว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ดี

นักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นโดยรวมเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อหลักสูตรด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และด้านความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอยู่ในเกณฑ์ดี

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

มหาบัณฑิต

ผลการวิจัยพบว่า มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นโดยรวมต่อคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ ด้านความสามารถในวิชาการบริหารธุรกิจ ความชำนาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจ ความรับผิดชอบ และจรรยาบรรณ อยู่ในเกณฑ์ดี

ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของมหาบัณฑิตโดยภาพรวม อยู่ในเกณฑ์ดี และให้คะแนนโดยเฉลี่ยกับมหาบัณฑิตซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาที่จบหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 8.48 จากคะแนนเต็ม 10

3.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นระหว่างมหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต เกี่ยวกับคุณลักษณะของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ กับคุณลักษณะของมหาบัณฑิตตามสภาพที่เป็นจริง

ด้านความสามารถในวิชาการบริหารธุรกิจ พบว่า มหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อ ความสามารถในการบริหารธุรกิจของมหาบัณฑิต ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านความชำนาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจ พบว่า มหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อ ความสามารถในการบริหารธุรกิจของมหาบัณฑิต ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านความรับผิดชอบ พบว่า มหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อ ความสามารถในการบริหารธุรกิจของมหาบัณฑิต ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านจรรยาบรรณ พบว่า มหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นต่อ ความสามารถในการบริหารธุรกิจของมหาบัณฑิต ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการวิจัย

4.1 มหาบัณฑิต และนักศึกษา มีความสอดคล้องด้านการจัดการหลักสูตรว่า ควรลดขั้นตอนในการลงทะเบียนและยื่นคำร้องต่าง ๆ ให้สั้นลง ในด้านบริการเกี่ยวกับห้องสมุด ควรเพิ่มตำราและงานวิจัย ทางสาขาวิชาบริหารธุรกิจ สำหรับปริญญาโทให้มากขึ้น และวิชาที่ควรเปิดสอนเพิ่มเติม ได้แก่ วิชาที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ขณะนั้น

4.2 ผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตเห็นว่า เมื่อมหาบัณฑิตจบการศึกษาแล้ว ควรมีลักษณะดังนี้คือ ต้องสามารถปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ทำงานอย่างมีหลักการ และมีความรับผิดชอบต่อตนเองจรรยาบรรณสูงขึ้น

5. การทดสอบสมมติฐาน

จากการตั้งสมมติฐานไว้ 3 ข้อ คือ

1. สภาพของหลักสูตร ด้านบริบท ด้านปัจจัยป้อนเข้า และด้านกระบวนการ อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ย โดยรวมของสภาพหลักสูตรทั้ง 3 ด้าน พบว่า มีเพียง ด้านเดียว เท่านั้นที่มหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมมากคือ ด้านบริบท ส่วนนักศึกษาเห็นว่า ไม่มีด้านใดที่เหมาะสมมาก

2. ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียน อยู่ในเกณฑ์มาก

ผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้คือมหาวิทยาลัยและนักศึกษา มีความคิดเห็น โดยรวมว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและความต้องการของผู้เรียนในระดับมาก

3. มหาวิทยาลัยและผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เกี่ยวกับคุณสมบัติของมหาวิทยาลัยตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ พบว่า มหาวิทยาลัยและผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน เกี่ยวกับคุณสมบัติของมหาวิทยาลัยตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Implication)

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพของหลักสูตร ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรและเปรียบเทียบความคิดเห็นของมหาวิทยาลัยกับนักศึกษา ต่อความพึงพอใจต่อหลักสูตรและความคิดเห็นของมหาวิทยาลัยกับผู้บังคับบัญชาของมหาวิทยาลัย ต่อคุณสมบัติของมหาวิทยาลัย พบว่า

สภาพของหลักสูตร ด้านบริบท ได้ระบุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันและระบุคุณสมบัติของมหาวิทยาลัยได้เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534) ที่ได้กล่าวถึงการปรับแผนการผลิตบัณฑิต

ให้เน้นการพัฒนาคุณภาพให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อลดปัญหาบัณฑิตมีคุณภาพไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และค่าน่วยกิตที่มหาบัณฑิตและนักศึกษา เห็นว่า เหมาะสมมาก เนื่องจากค่าน่วยกิต มีราคาถูกกว่าสถาบันอื่น จึงเป็นสิ่งดึงดูดใจสำหรับการตัดสินใจ เลือกเรียนหลักสูตรดังกล่าว ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นไปตามทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ของศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2537: 19) อันประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ ราคา การจัดจำหน่าย และการประชาสัมพันธ์ ที่นักการตลาดนำเสนอต่อผู้บริโภค เพื่อกระตุ้นให้เกิดการซื้อสินค้า และตอบสนองความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งในที่นี้ราคาก็คือค่าน่วยกิตนั่นเอง ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2535)

ด้านปัจจัยป้อนเข้า พบว่าในส่วนของ อาจารย์และสื่อ อุปกรณ์การเรียนการสอนและตำรา มีปริมาณน้อยและมีความเหมาะสมปานกลางถึงน้อย ส่วนกระบวนการ มหาบัณฑิตและนักศึกษาประเมินว่า การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์มีการศึกษาดูงานและมีกปฏิบัติงานน้อยถึงปานกลาง ขณะที่ภาพร พุ่มพฤษ (2538: 2) กล่าวว่า การเรียนในระดับนี้ เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ผู้เรียนจำเป็นต้องใฝ่หาความรู้ รักการอ่าน ติดตามข่าวสารบทความใหม่ๆ กระตือรือร้นที่จะเข้าร่วมกิจกรรมประชุม อบรมสัมมนาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อเปิดโลกทัศน์ และรับรู้วิทยาการใหม่ที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ และนำไปใช้อย่างเหมาะสมจากผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ตำรา และการศึกษาดูงาน ยังไม่ตอบรับกับข้อความ ของภาพร พุ่มพฤษ เท่าที่ควร

ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร ผลของการวิจัยพบว่า ทั้งมหาบัณฑิตและนักศึกษามีความคิดเห็นว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในระดับมาก สอดคล้องกับข้อความของวิชัย วงษ์ใหญ่ (2523) ที่กล่าวว่า หลักสูตรจะต้องตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และการปกครอง ตลอดจนขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม และคุณธรรม และสอดคล้องกับการประเมินหลักสูตรของอำนาจ จันทร์ปั้น (2533) ที่นิยามว่า การประเมินหลักสูตร ต้องพิจารณาว่า แต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันหรือไม่ คุณภาพอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุง เพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรด้านคุณสมบัติของมหาบัณฑิต พบว่า มหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาต่างมีความคิดเห็นต่อคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ ว่ามีความเหมาะสม

ในระดับมาก สอดคล้องกับไซติ เพชรชื่น (2528) ที่กล่าวว่า การประเมินหลักสูตร มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญประการหนึ่งคือ เพื่อพิจารณาคุณภาพของผลผลิตของหลักสูตรว่า มีคุณลักษณะหรือมีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในหลักสูตรหรือไม่ ขณะที่ ผลการวิจัยของอาบทิพย์ กาญจนวงศ์ (2528) เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีการเกษตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร มีผลการวิจัยเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตสอดคล้องกัน คือ มหาบัณฑิตส่วนมากปฏิบัติงานทั่วไปและปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการเกษตรอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

(Recommendation)

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงสภาพของหลักสูตร และผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อทางภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตรมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และภาควิชาอื่นที่ต้องการประเมินหลักสูตรของตนเอง ในการใช้ผลการวิจัยนี้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาหลักสูตรที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้น จากผลการวิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. เกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร

1.1 ด้านบริบท ควรปรับปรุงเรื่องความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในรายวิชา ความเพียงพอของที่จอดรถ ความสะอาดของห้องน้ำ และแสงสว่าง ความสะอาด ตลอดจนการถ่ายเทอากาศของห้องสมุด

1.2 ด้านปัจจัยป้อนเข้า อาจารย์ผู้สอนควรเพิ่มผลงานด้านการวิจัย และการให้บริการชุมชนด้านวิชาการให้มากขึ้น ส่วนปัจจัยด้านสื่อ, วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน ควรมีเพียงพอ เหมาะสมและทันสมัยกว่าที่เป็นอยู่ ส่วนความพร้อมของตำรา/เอกสารในห้องสมุดสำหรับสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ซึ่งมีผลการวิจัยอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ควรเร่งปรับปรุง ทั้งในด้านจำนวนและความทันสมัยของตำรา/เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ เพื่อประโยชน์ในการศึกษา ค้นคว้าของนักศึกษาในรุ่นต่อไป

1.3 ด้านกระบวนการ ควรลดขั้นตอนเกี่ยวกับระเบียบการและการยื่นคำร้องต่าง ๆ ที่มีขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อนในลดลง สำหรับการจัดการเรียนการสอน ควรมีการศึกษาดูงานนอกสถานที่ และฝึกปฏิบัติจริงบ้าง

2. เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

2.1 ด้านความพึงพอใจต่อหลักสูตร แม้ผลการวิจัยโดยสภาพรวมจะอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก แต่ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนนั้น ในประเด็นที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ทางภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาด การเกษตร รวมทั้งผู้รับผิดชอบโครงการ จึงควรเพิ่มความเข้มข้นของหลักสูตร ด้วยการให้นักศึกษาได้มีโอกาสในการฝึกปฏิบัติจริงบ้าง

2.2 ด้านคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร จากผลการวิจัยพบว่าทั้งมหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มหาบัณฑิตมีคุณสมบัติอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมมาก ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทุกประการ ดังนั้นผู้มีส่วนรับผิดชอบต่อหลักสูตรจึงไม่ควรละเลยในการชี้แจง ถึงคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ แก่ นักศึกษาทุกรุ่น เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักถึงคุณสมบัตินั้น ๆ และปฏิบัติตนอย่างถูกต้องตามที่หลักสูตรได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ เพื่อรักษาคุณภาพของการเป็นมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ต่อไป

3. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.1 แม้ว่านักศึกษาส่วนใหญ่จะศึกษาจนสำเร็จหลักสูตร แต่ผู้เป็นมหาบัณฑิตส่วนใหญ่ก็จะใช้เวลาศึกษานานกว่า 2 ปี เนื่องจากทั้งช่วงในการสอบความรอบรู้ และการทำวิทยานิพนธ์หรือปัญหาพิเศษนานเกินไป ดังนั้นหากทางภาควิชาควร จะมีวิธีการอื่นใด ที่ทำให้นักศึกษาสามารถจบหลักสูตรได้ภายใน 2 ปีการศึกษา หรือใกล้เคียง จะช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรเชิงปริมาณและคุณภาพมากขึ้น อีกทั้งเป็นการประหยัดทรัพยากร เงินตรา เวลา สถานที่ และอื่น ๆ ไปด้วย

3.2 เนื่องจาก การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเปิดสอนหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ยังขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีจึงควรมีการพัฒนา ปรับปรุงสื่อ การประชาสัมพันธ์ ให้กว้างขวางมากขึ้น หรือควรเพิ่มโครงการบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสัญจรไปยัง ต่างจังหวัดที่ใกล้เคียงด้วย

3.3 ด้านการให้คำแนะนำปรึกษาวิทยานิพนธ์ / ปัญหาพิเศษ เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษามีน้อยจึงไม่มีเวลาให้นักศึกษาอย่างเต็มที่ ดังนั้นทางภาควิชาฯ และผู้รับผิดชอบควรเพิ่มอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้สัดส่วนในการรับนักศึกษาเกิดความเหมาะสม และนักศึกษาได้รับการดูแล ยิ่งขึ้นกว่าเดิม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
(Recommendations for Future study)

1. ควรทำการวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตรทุก ๆ 5 ปี เพื่อให้หลักสูตรทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ตลอดจนถึงเทคโนโลยี และความก้าวหน้าต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบถึงความแตกต่างที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ต่างกัน
2. ควรมีการวิจัยโดยเปรียบเทียบ กับหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ ของสถาบันอื่นด้วย เพื่อให้ทราบถึงจุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตร และนำไปสู่การปรับปรุงคุณภาพหลักสูตรของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้เกิดความทัดเทียม หรือพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป
3. ควรมีการวิจัยถึงสาเหตุของการที่ผู้เรียนไม่สามารถเรียนจบตามหลักสูตร ทำให้มีผู้ลาออกกลางคันหรือใช้เวลาศึกษานานเกินกำหนด ย่อมก่อให้เกิดความสูญเปล่าของระบบการศึกษาของรัฐและตัวนักศึกษาเองที่เป็นผู้รับผิดชอบด้านค่าใช้จ่ายสำหรับเวลา ที่สูญเสียไป ซึ่งหากปริมาณสูญเปล่ามีมากเพียงใดก็เท่ากับสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศมากเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา คุณารักษ์. 2527. **หลักสูตรและการพัฒนา**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาพระราชวังสนามจันทร์.
- กาญจนา ปองทอง. 2533. **การปรับปรุงหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยพายัพ ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน**. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยพายัพ.
- กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2525. **เอกสารการอบรมวิจัยปฏิบัติการครั้งที่ 6 เรื่องการประเมินหลักสูตร**. กรุงเทพมหานคร.
- จักรพันธ์ วงษ์บุรณาวาทย. 2533. **CMU MINI MBA**. เชียงใหม่: สาขาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นายศิลป์ เชี่ยวชาญพิพัฒน์. 2536. **MBA นอกห้องเรียน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.
- โชติ เพชรชื่น. 2528. "การวิจัยประเมินผล." **สารสารการวัดผลการศึกษา**. 2 (1): 8-14. ทบวงมหาวิทยาลัย. 2536. **รายงานการวิจัยประสิทธิภาพการผลิตกำลังคนระดับสูงกว่าปริญญาตรี**. กระทรวงศึกษาธิการ
- _____. 2539. **รายการประจำปี 2539**. กระทรวงศึกษาธิการ.
- ทัศน์า แคมมณี. 2520. **การประเมินผลหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: สารมวลชน.
- เทียนฉาย กิระนันท์. 2537. **สังคมศาสตร์วิจัย**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงเยาว์ ชัยเสรี. 2530. **สรุปรายงานการสัมมนาคุณาจารย์ทางบริหารธุรกิจ ระดับอุดมศึกษาเรื่องบทบาทและหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรทางบริหารธุรกิจระดับสูงกว่าปริญญาตรี ครั้งที่ 6**. 24-27 มีนาคม 2530. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นภาพร พุ่มพฤษ. 2538. **แนะนำการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาประจำปี 2538**. กระทรวงศึกษาธิการสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.
- นราศรี ไวนิชกุล และชูศักดิ์ อุดมศรี. 2538. **ระเบียบวิธีวิจัยทางธุรกิจ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุญชู ไวจนเสถียร. 2530. **สรุปการสัมมนาคณาจารย์ทางบริหารธุรกิจระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ เรื่อง สถาบันการศึกษาทางบริหารธุรกิจกับแผนการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนายุทธศาสตร์ที่ 6 (พ.ศ.2530 - 2534) ครั้งที่ 6.** 24 – 27 มีนาคม 2530. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์และคณะ. 2528. **การวิจัยและประเมินผลประสิทธิภาพทางการศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2533. **รวมบทความการวิจัยการวัดผลและประเมินผล.** กรุงเทพมหานคร: โครงการศึกษาต่อเนื่องมหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญศรี ศิริช่วง, คุณสมบัติ คุรุพันธ์ และอนุชา กิติชัยชาญ. 2525. **ผลการวิเคราะห์หลักสูตร ป.กศ.สูง (สุขศึกษา) พุทธศักราช 2525.** กรมพลศึกษา.
- บุญส่ง นิลแก้ว. 2530. **การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวัดและประเมินผลทางการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.** กรุงเทพมหานคร: ดุษฎีนิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ปริศนา ชัยดวง. 2533. **การบริหารหลักสูตรมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.** เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรทิพย์ อินสมพันธ์. 2536. **การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง สุขศึกษา พุทธศักราช 2529 (ปรับปรุง พ.ศ.2534) ของวิทยาลัยพลศึกษา.** เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัฒนา จันทนา และคณะ. 2538. **ผลการวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาเอกสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ภาควิชามัธยมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.**
- พดิน แดงจวง. 2537. **องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการสำเร็จการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาภาคพิเศษของนักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ.** เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พานิตชนัด ศิริพานิช และอุปลักษณ์ แสงศรีจันทร์. 2532. **ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อระดับปริญญาโท. วารสารพัฒนาบริหารศาสตร์ ปีที่ 29. 1-4 (มกราคม-ธันวาคม): 286.**
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2539. **รายงานการประชุมเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาในมหาวิทยาลัย.** เชียงใหม่: กองบริการการศึกษาสำนักงานอธิการบดี.

- มหาวิทยาลัยแม่โจ้. 2539 ก. "หลักสูตรบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต พ.ศ.2539." ภาควิชาบริหาร
ธุรกิจและการตลาดการเกษตร, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- _____. 2539 ข. "คู่มือบัณฑิตศึกษา." บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- มยุรี พลาญกร. 2529. การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยแพทยศาสตร์
พระมงกุฎเกล้า. กรุงเทพมหานคร: ดุษฎีนิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2523. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. มิติใหม่. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.
- _____. 2532. การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. เชียงใหม่: คณะเทคนิคการแพทย์,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วินัย วีระวัฒนานนท์, ภิญโญ พานิชพันธ์ และสุรกุล เจนอบรม. 2528. การสำรวจความ
ต้องการและความพร้อมในการจัดหลักสูตร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์บนพื้น
ฐานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
มหิดล.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2535. หลักการตลาด. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2537. กลยุทธ์การตลาด การบริหารการตลาดและกรณี
ตัวอย่าง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- สังัด อุทรานันท์. 2530. พื้นฐานและการพัฒนาหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มิตรสยาม.
- สันต์ ธรรมบำรุง. 2525. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: เกรียงศักดิ์
การพิมพ์
- _____. 2527. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: ภาคพัฒนาตำรา
และเอกสารวิชาการหน่วยศึกษานิเทศน์, กรมการฝึกหัดครู.
- สมสมร เทพนำโสมนัส. 2532. การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป พ.ศ.2527 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ. 2522. การประเมินหลักสูตรครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาการศึกษา. คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2533. รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ..... 2537. รวมบทความทางการประเมินโครงการ เล่มที่ 4. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทัศน์ีย์ วิวัฒน์ปฐพี. 2526. การประเมินหลักสูตรกายภาพบำบัดคณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สุมิตร คุณานุกร. 2518. หลักสูตรการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- เสริมศรี ไชยศรี. 2526. ระบบหลักสูตร การสอน. เชียงใหม่: พระสิงห์การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2527. โครงการติดตามและ
ประเมินผลการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.)
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- เสาวนิตย์ เจริญชัย. 2530. การประเมินหลักสูตร วิชาเอกบริหารธุรกิจ พุทธศักราช 2519
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์. 2539. เอกสารประกอบการสอนวิชาการศึกษาทางไกล (083725).
ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (อัดสำเนา).
- ..... 2539. ผลการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการปกป้องป่าไม้เมืองไทย
เพื่อเร่งรัดฟื้นฟูต้นน้ำลำธาร (รฟต.) เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- อาบทิพย์ กาญจนวงศ์. 2536. การประเมินหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาส่งเสริมการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อำนาจ จันทร์แป้น. 2528. คำบรรยายวิชาการวิเคราะห์หลักสูตร. คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, (อัดสำเนา)
- ..... 2532. การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติระดับโรงเรียน. เชียงใหม่:
ส.ทรัพย์การพิมพ์.
- ..... 2533. เอกสารคำสอนการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรและการสอน. สาขา
หลักสูตรหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (อัดสำเนา)
- Kotler Philip. 1994. Marketing management: analysis, planning, implementation and
control 8th ed. Englewood Cliffs: Prentice-Hall, Inc.

Nicholls, Audrey. And. S.H. Nicholls. 1976. **Developing A Curriculum: Practical Guide.**

London: George Allen & Unwin Ltd.

Tyler, R.W. 1975. **Basic Principles of Curriculum and Instruction.** Chicago: The University of Chicago Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือกรอกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1401.3.6/ 247

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่ 50290

23 กันยายน 2541

เรื่อง ขอความร่วมมือกรอกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด
2. เอกสารส่งคืน จำนวน 1 ชุด

ตัวนางสาวกัญญาวีร์ เทพประภักษ์ รหัส 38904501 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ มีความประสงค์จะรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การประเมินหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้" โดยใช้
แบบสอบถามที่ได้ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาแล้ว ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัย
จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรอกแบบสอบถามดังกล่าว และขอความกรุณาส่งแบบสอบถามคืน
ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาคด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิฐมา สิทธิรัช)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

เชียงใหม่ โทร. (053) 498133

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

**ชุดที่ 1 : แบบสอบถามความคิดเห็นมหาบัณฑิต
ผู้ใช้หลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ (MBA) มหาวิทยาลัยแม่โจ้**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการวิจัย"การประเมินหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้" ฉะนั้นจึงขอความอนุเคราะห์จากผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้องระบุชื่อและรหัสของผู้ตอบ ผู้ตอบสามารถตอบได้อย่างเสรี และจะไม่มีผลใดๆต่อตัวผู้ตอบทั้งสิ้น

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

[1] หญิง

[2] ชาย

2. อายุ

[1] ต่ำกว่า 31 ปี

[2] 31 – 35 ปี

[3] 36 – 40 ปี

[4] มากกว่า 40 ปี

3.อาชีพ

[1] รับราชการ

[2] งานรัฐวิสาหกิจ

[3] งานเอกชน

[4] ประกอบอาชีพส่วนตัว

[5] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ตำแหน่งงาน [1] พนักงานทั่วไป
 [2] หัวหน้างาน
 [3] ผู้บริหาร
 [4] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. สถานภาพการศึกษา

- [1] ภาคปกติ
 [2] ภาคสมทบ

6. วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี

- [1] บริหารธุรกิจ / พาณิชยศาสตร์
 [2] เศรษฐศาสตร์
 [3] วิศวกรรมศาสตร์
 [4] วิทยาศาสตร์
 [5] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. เหตุผลในการศึกษาต่อด้าน MBA (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [1] เพื่อปรับปรุงวุฒิการศึกษาและเป็นประโยชน์ในการเลื่อนตำแหน่ง
 [2] เพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจส่วนตัว
 [3] เป็นสาขาวิชาที่เป็นที่นิยมและนำไปใช้ประโยชน์ได้กว้าง
 [4] เพื่อใช้สำหรับเปลี่ยนงานในอนาคต
 [5] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. ก่อนเข้าศึกษาต่อ ท่านมีความสนใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ เพียงใด

- [1] มาก
 [2] ปานกลาง
 [3] น้อย

9. ก่อนการสอบเข้าศึกษาต่อท่านเคยไปไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยหรือไม่

[1] เคย

[2] ไม่เคย

10. หลังจากที่ท่านได้ศึกษาจนจบหลักสูตรแล้วท่านคิดว่าหลักสูตรปริญญาโทสาขาบริหารธุรกิจของมหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นไปตามที่ท่านได้เคยคาดหวังไว้ล่วงหน้าหรือไม่ หากไม่แล้วท่านคิดว่าหลักสูตรดังกล่าวขาดอะไรไปบ้าง

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการประเมินที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การประเมินด้านบริบท					
1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
- ความชัดเจนด้านภาษาไทยและเข้าใจง่าย	.....	.....	.....	.....	.....
- สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	.....	.....	.....	.....	.....
- สามารถปฏิบัติได้จริง	.....	.....	.....	.....	.....
- ระบุคุณสมบัติของมหาบัณฑิตได้เหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมด้านจิตใจ และความชำนาญทางวิชาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....
1.2 โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร					
- ความชัดเจนในเนื้อหาวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
- จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
- ความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในรายวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
- การแบ่งสัดส่วนเนื้อหาวิชาในแต่ละภาคเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
1.3 ค่าหน่วยกิต					
- ค่าหน่วยกิตกับสภาพเศรษฐกิจ	.....	.....	.....	.....	.....
1.4 บริการสนับสนุน					
- ความเพียงพอของโต๊ะเรียน / เก้าอี้	.....	.....	.....	.....	.....
- ความเพียงพอของที่จอดรถ	.....	.....	.....	.....	.....
- ความสะอาดของห้องน้ำ	.....	.....	.....	.....	.....
- บรรยากาศของห้องเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
- บรรยากาศของห้องสมุด / เกี่ยวกับแสงสว่าง	.....	.....	.....	.....	.....
ความสะอาด ตลอดจนการถ่ายเทอากาศ	.....	.....	.....	.....	.....

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. การประเมินด้านปัจจัยป้อนเข้า					
2.1 ปัจจัยด้านนักศึกษา					
- การรับนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาเดิมหลากหลายสาขา	.....	.....	.....	.....	.....
- เกณฑ์เฉลี่ยในระดับปริญญาตรี 2.00 ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการรับเข้าศึกษาต่อ	.....	.....	.....	.....	.....
- มีประสบการณ์ทำงาน 2 ปีขึ้นไป	.....	.....	.....	.....	.....
- ความสนใจที่จะศึกษาด้าน MBA	.....	.....	.....	.....	.....
- ความรับผิดชอบของนักศึกษาต่อการเข้าเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
- ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	.....	.....	.....	.....	.....
2.2 ปัจจัยด้านอาจารย์					
- คุณวุฒิ	.....	.....	.....	.....	.....
- ผลงานด้านวิจัย	.....	.....	.....	.....	.....
- การให้บริการชุมชนด้านวิชาการโดยการเป็นนักวิชาการ	.....	.....	.....	.....	.....
- ประสบการณ์สอน	.....	.....	.....	.....	.....
- ความสนใจต่อนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>2.3 ปัจจัยด้านสื่อ , วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความเพียงพอของสื่อ , วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน - ความเหมาะสมในการใช้สื่อ , วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน - ความทันสมัยของสื่อ , วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน - ความพร้อมของตำรา/เอกสารในห้องสมุดสำหรับสาขาวิชา MBA 					
<p>3.การประเมินด้านกระบวนการ</p> <p>3.1 การจัดการหลักสูตร</p> <ul style="list-style-type: none"> - แผนการศึกษา เช่น ขั้นตอน ระเบียบการสมัคร การลงทะเบียน ตลอดจนการยื่นคำร้องต่างๆ - การจัดตารางการเรียนการสอน <p>3.2 การจัดการเรียนการสอน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเตรียมการสอนของอาจารย์ - วิธีการสอน - การศึกษาดูงานนอกสถานที่ - การฝึกปฏิบัติจริง <p>3.3 การวัดผลประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - สัดส่วนในการให้คะแนนแต่ละรายวิชา - วิธีการตัดเกรด - วิธีการสอบ (ทั้งกลางภาคและปลายภาค) 					

ตอนที่ 3 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการประเมินที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ความพึงพอใจต่อหลักสูตร					
1.1 ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
- เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในวิชาการบริหารธุรกิจ	.....	.....	.....	.....	.....
- เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความชำนาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
- เพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพของทรัพยากรบุคคลให้ถึงพร้อมด้วยความรับผิดชอบ	.....	.....	.....	.....	.....
- เพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพของทรัพยากรบุคคลให้มีจรรยาบรรณอันดีงามในการสร้างสรรคสังคมและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	.....	.....	.....	.....	.....
1.2 ด้านความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
- มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน	.....	.....	.....	.....	.....
- สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	.....	.....	.....	.....	.....

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. ด้านคุณสมบัติของมหาบัณฑิตตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2.1 ความสามารถในการบริหารธุรกิจ					
- มีความรู้ความสามารถเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
- สามารถให้คำแนะนำเชิงธุรกิจได้	.....	.....	.....	.....	.....
- ใช้ความรู้ทางธุรกิจในการวางแผนงานเชิงธุรกิจได้	.....	.....	.....	.....	.....
2.2 ความชำนาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจ					
- สามารถปรับปรุงวิธีการทำงานเชิงธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
- กระตือรือร้นในการเสนอแนวทางเพื่อแก้ปัญหาทางธุรกิจ	.....	.....	.....	.....	.....
- มีการตัดสินใจทางธุรกิจอย่างถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
2.3 ความรับผิดชอบ					
- การตรงต่อเวลา	.....	.....	.....	.....	.....
- ความเป็นผู้นำ	.....	.....	.....	.....	.....
- รักษากฎ ระเบียบ วินัยของหน่วยงาน	.....	.....	.....	.....	.....
2.4 จรรยาบรรณ					
- ประพฤติตนเป็นพลเมืองดี	.....	.....	.....	.....	.....
- พยายามใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
- อนุรักษ์และปรับปรุงสภาวะแวดล้อม	.....	.....	.....	.....	.....
- มีจรรยาบรรณในการแข่งขันธุรกิจ	.....	.....	.....	.....	.....

รหัสผู้ตอบ [ ] ID

**ชุดที่ 2 : แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษาปริญญาโท
ผู้ใช้หลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ (MBA) มหาวิทยาลัยแม่โจ้**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการวิจัย "การประเมินหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้" ฉะนั้นจึงขอความอนุเคราะห์จากผู้ตอบแบบสอบถามไม่ต้องระบุชื่อและรหัสของผู้ตอบ ผู้ตอบสามารถตอบได้อย่างเสรี และจะไม่มีผลใดๆต่อตัวผู้ตอบทั้งสิ้น ขอขอบพระคุณในความร่วมมือเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาครั้งนี้

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ
  - [1] หญิง
  - [2] ชาย
2. อายุ
  - [1] 20 – 25 ปี
  - [2] 26 – 30 ปี
  - [3] 31 – 35 ปี
  - [4] มากกว่า 35 ปี
3. อาชีพ
  - [1] รับราชการ
  - [2] งานรัฐวิสาหกิจ
  - [3] งานเอกชน
  - [4] ประกอบอาชีพส่วนตัว
  - [5] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ตำแหน่งงาน [1] พนักงานทั่วไป
 [2] หัวหน้างาน
 [3] ผู้บริหาร
 [4] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. สถานภาพการศึกษา

- [1] ภาคปกติ
 [2] ภาคสมทบ

6. วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี

- [1] บริหารธุรกิจ / พาณิชยศาสตร์
 [2] เศรษฐศาสตร์
 [3] วิศวกรรมศาสตร์
 [4] วิทยาศาสตร์
 [5] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. เหตุผลในการศึกษาต่อด้าน MBA (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [1] เพื่อปรับวุฒิการศึกษา และเป็นประโยชน์ในการเลื่อนตำแหน่ง
 [2] เพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจส่วนตัว
 [3] เป็นสาขาวิชาที่เป็นที่นิยม และนำไปใช้ในประโยชน์ได้กว้าง
 [4] เพื่อใช้สำหรับเปลี่ยนงานในอนาคต
 [5] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. ก่อนเข้าศึกษาต่อ ท่านมีความสนใจในการเข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจเพียงใด

- [1] มาก
 [2] ปานกลาง
 [3] น้อย

9. ก่อนการสอบเข้าศึกษาต่อท่านเคยไปไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วยหรือไม่

- [1] เคย
- [2] ไม่เคย

10. ในระหว่างที่เป็นนักศึกษา MBA นั้น โดยปกติท่านใช้เวลาว่างทำอะไร

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [1] ไปเที่ยวตามสถานเชิงรมย์
- [2] ไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า
- [3] ทำงานบ้าน เช่น ทำความสะอาดบ้าน จัดสวน รดน้ำต้นไม้
- [4] ดูแลรถยนต์
- [5] เข้าห้องสมุด
- [6] พักผ่อนด้วยการอ่านหนังสืออ่านเล่น ฟังเพลง ดูโทรทัศน์
- [7] พักผ่อนนอนหลับ
- [8] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการประเมินที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การประเมินด้านบริบท					
1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
- ความชัดเจนด้านภาษาไทยและความเข้าใจง่าย	.....	.....	.....	.....	.....
- สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน	.....	.....	.....	.....	.....
- สามารถปฏิบัติได้จริง	.....	.....	.....	.....	.....
- ระบุคุณสมบัติของมหาบัณฑิตได้เหมาะสม	.....	.....	.....	.....	.....
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมด้านจิตใจ และความชำนาญทางวิชาชีพ	.....	.....	.....	.....	.....
1.2 โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร					
- ความชัดเจนในเนื้อหาวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
- จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	.....	.....	.....	.....	.....
- ความซ้ำซ้อนของเนื้อหาในรายวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
- การแบ่งสัดส่วนเนื้อหาวิชาในแต่ละภาคเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
1.3 ค่าหน่วยกิต					
- ค่าหน่วยกิตกับสภาพเศรษฐกิจ	.....	.....	.....	.....	.....
1.4 บริการสนับสนุน					
- ความเพียงพอของโต๊ะเรียน / เก้าอี้	.....	.....	.....	.....	.....
- ความเพียงพอของที่จอดรถ	.....	.....	.....	.....	.....
- ความสะอาดของห้องน้ำ	.....	.....	.....	.....	.....
- บรรยากาศของห้องเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
- บรรยากาศของห้องสมุด / เกี่ยวกับแสงสว่าง	.....	.....	.....	.....	.....
ความสะอาด ตลอดจนการถ่ายเทอากาศ	.....	.....	.....	.....	.....

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. การประเมินด้านปัจจัยป้อนเข้า					
2.1 ปัจจัยด้านนักศึกษา					
- การรับนักศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาเดิมหลากหลาย	.....	.....	.....	.....	.....
- เกณฑ์เฉลี่ยในระดับปริญญาตรี 2.00 ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการรับเข้าศึกษาต่อ	.....	.....	.....	.....	.....
- มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป	.....	.....	.....	.....	.....
- ความสนใจที่จะศึกษาด้าน MBA	.....	.....	.....	.....	.....
- ความรับผิดชอบของนักศึกษาต่อการเข้าเรียน	.....	.....	.....	.....	.....
- ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย	.....	.....	.....	.....	.....
2.2 ปัจจัยด้านอาจารย์					
- คุณวุฒิ	.....	.....	.....	.....	.....
- ผลงานด้านวิจัย	.....	.....	.....	.....	.....
- การให้บริการชุมชนด้านวิชาการ โดยการเป็นนักวิชาการ	.....	.....	.....	.....	.....
- ประสบการณ์สอน	.....	.....	.....	.....	.....
- ความสนใจต่อนักศึกษา	.....	.....	.....	.....	.....
2.3 ปัจจัยด้านสื่อ, วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน					
- ความเพียงพอของสื่อ, วัสดุ และอุปกรณ์การเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
- ความเหมาะสมในการใช้สื่อ, วัสดุ และ อุปกรณ์การเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
- ความทันสมัยของสื่อ, วัสดุ, และอุปกรณ์การเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
- ความพร้อมของตำรา/เอกสารในห้องสมุด สำหรับสาขาวิชา MBA	.....	.....	.....	.....	.....

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. การประเมินด้านกระบวนการ					
3.1 การจัดการหลักสูตร					
- แผนการศึกษา เช่น ขั้นตอน ระเบียบการสมัคร การลงทะเบียน ตลอดจนการยื่นคำร้องต่างๆ	.....	.....	.....	.....	.....
- การจัดตารางการเรียนการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
3.2 การจัดการเรียนการสอน					
- การเตรียมการสอนของอาจารย์	.....	.....	.....	.....	.....
- วิธีการสอน	.....	.....	.....	.....	.....
- การศึกษาดูงานนอกสถานที่	.....	.....	.....	.....	.....
- การฝึกปฏิบัติจริง	.....	.....	.....	.....	.....
3.3 การวัดผลประเมินผล					
- สัดส่วนในการให้คะแนนแต่ละรายวิชา	.....	.....	.....	.....	.....
- วิธีการตัดเกรด	.....	.....	.....	.....	.....
- วิธีการสอบ (ทั้งกลางภาคและปลายภาค)	.....	.....	.....	.....	.....

ตอนที่ 3 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับการประเมินที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ความเหมาะสมของหลักสูตร	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความพึงพอใจต่อหลักสูตร					
1. ด้านความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
- เพื่อผลิตมหาบัณฑิตให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสามารถในวิชาการบริหารธุรกิจ	.....	.....	.....	.....	.....
- เพื่อผลิตมหาบัณฑิตที่มีความชำนาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
- เพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพของทรัพยากรบุคคลให้ถึงพร้อมด้วยความรับผิดชอบ	.....	.....	.....	.....	.....
- เพื่อพัฒนาส่งเสริมคุณภาพของทรัพยากรบุคคลให้มีจรรยาบรรณอันดีงามในการสร้างสรรค์สังคม และพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ	.....	.....	.....	.....	.....
2. ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
- มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน	.....	.....	.....	.....	.....
- สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	.....	.....	.....	.....	.....

รหัสผู้ตอบ [ ] ID

**ชุดที่ 3 : แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาของมหาดบัณฑิต
ผู้ใช้หลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ (MBA) มหาวิทยาลัยแม่โจ้**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลประกอบการวิจัย" การประเมินหลักสูตรปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้" ฉะนั้นจึงขอความอนุเคราะห์จากผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่ต้องระบุชื่อและรหัสของผู้ตอบ ผู้ตอบสามารถตอบได้อย่างเสรี และจะไม่มีผลใดๆต่อตัวผู้ตอบทั้งสิ้น ขอขอบพระคุณในความร่วมมือเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาครั้งนี้

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของมหาดบัณฑิตบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน [ ] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ
  - [1] หญิง
  - [2] ชาย
2. อายุ
  - [1] ต่ำกว่า 31 ปี
  - [2] 31 – 35
  - [3] 36 – 40
  - [4] มากกว่า 40 ปี
3. อาชีพ
  - [1] รับราชการ
  - [2] รัฐวิสาหกิจ
  - [3] งานเอกชน
  - [4] ประกอบอาชีพส่วนตัว
  - [5] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. ตำแหน่งงาน [1] หัวหน้างาน
 [2] ผู้บริหาร / ผู้จัดการ / ผู้ช่วยผู้จัดการ
 [3] ผู้อำนวยการ / ประธานกรรมการ / รองประธานกรรมการ
 [4] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. วุฒิการศึกษา [1] ต่ำกว่าปริญญาตรี
 [2] ปริญญาตรี
 [3] ปริญญาโท
 [4] สูงกว่าปริญญาโท

6. หากท่านมีความประสงค์จะศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ ท่านจะให้ความสนใจในการศึกษาต่อระดับดังกล่าว ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้หรือไม่

- [1] สนใจ
 [2] ไม่สนใจ

7. หากผู้ได้บังคับบัญชาของท่านมีความประสงค์จะศึกษาต่อปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ ท่านคิดว่าท่านจะให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับดังกล่าวของมหาวิทยาลัยแม่โจ้หรือไม่

- [1] สนับสนุน
 [2] ไม่สนับสนุน

8. ถ้าท่านหรือผู้ได้บังคับบัญชาของท่าน ต้องการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ ท่านจะให้ความสนใจเลือกเรียนในระบบไหน

- [1] วันจันทร์ – ศุกร์ (ภาคปกติ)
 [2] วันเสาร์ – อาทิตย์ (ภาคสมทบ)
 [3] เย็นวันจันทร์ – ศุกร์ (ภาคค่ำ)

9. ท่านคิดว่าการเปิดสอนในระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มี
การประชาสัมพันธ์เพื่อให้เป็นที่รู้จักมากน้อยเพียงใด

- [1] มาก
- [2] ปานกลาง
- [3] น้อย

10. ในสภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ท่านคิดว่าค่านิยมในการศึกษาต่อในระดับ
ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ จะมีแนวโน้มเป็นเช่นไร

- [1] มากขึ้น เพราะ.....
- [2] ลดลง เพราะ.....
- [3] คงเดิม เพราะ.....

ตอนที่ 2 : ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของมหาบัณฑิต บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

คำชี้แจง 1. เมื่อผู้ได้บังคับบัญชาของท่านสำเร็จการศึกษาเป็นมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ และได้กลับมาทำงานแล้ว ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพว่าเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง

2. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างระดับการประเมินที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณลักษณะของมหาบัณฑิตในสภาพที่เป็นจริง	ระดับคุณภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านความสามารถในวิชาบริหารธุรกิจ					
1.1 มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น	.....	.....	.....	.....	.....
1.2 สามารถให้คำแนะนำเชิงธุรกิจได้	.....	.....	.....	.....	.....
1.3 ใช้ความรู้ทางธุรกิจในการวางแผนเชิงธุรกิจได้	.....	.....	.....	.....	.....
2. ด้านความชำนาญในการแก้ปัญหาทางธุรกิจ					
2.1 สามารถปรับปรุงวิธีการในการทำงานเชิงธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
2.2 กระตือรือร้นในการเสนอแนวทางเพื่อแก้ปัญหาทางธุรกิจ	.....	.....	.....	.....	.....
2.3 มีการตัดสินใจทางธุรกิจได้ถูกต้อง	.....	.....	.....	.....	.....
3. ความรับผิดชอบ					
3.1 ตรงต่อเวลา	.....	.....	.....	.....	.....
3.2 มีความเป็นผู้นำ รักษากฎระเบียบ วินัย ของหน่วยงาน	.....	.....	.....	.....	.....
3.3 การรักษากฎ ระเบียบ วินัย ของหน่วยงาน	.....	.....	.....	.....	.....
4. ด้านจรรยาบรรณ					
4.1ประพฤติตนเป็นพลเมืองดี	.....	.....	.....	.....	.....
4.2 พยายามใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ	.....	.....	.....	.....	.....
4.3 ปรับปรุงสภาวะแวดล้อมของที่ทำงาน	.....	.....	.....	.....	.....
4.4 มีจรรยาบรรณในการแข่งขันธุรกิจ	.....	.....	.....	.....	.....

ท่านคิดว่ามหบัณฑิตที่พึงประสงค์ของท่าน ควรเป็นอย่างไร

1. เกี่ยวกับความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ.....

.....

2. เกี่ยวกับความชำนาญในการแก้ไขปัญหา.....

.....

3. เกี่ยวกับความรับผิดชอบ.....

.....

4. เกี่ยวกับจรรยาบรรณในวิชาชีพ.....

.....

5. อื่นๆ.....

.....

หากมีการให้คะแนนเต็ม 10 คะแนน ท่านเห็นว่าผู้ได้บังคับบัญชาของท่าน ที่สำเร็จการศึกษาเป็น
 มหบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ควรได้รับคะแนนเท่าใด

.....

ภาคผนวก ค
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้ทำวิจัย

- ชื่อ - สกุล   นางสาวกัญญาวีร์ เทพประภักษ์
- วัน - เดือน - ปีเกิด   22 พฤษภาคม 2512
- สถานที่เกิด   อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
- ประวัติการศึกษา   - ปีการศึกษา 2528 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากโรงเรียน
เชียงใหม่วิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่
- ปีการศึกษา 2531 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
จากโรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่
- ปีการศึกษา 2534 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
เศรษฐศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่
- ประวัติการทำงาน   - ปี พ.ศ. 2535 ตำแหน่งเลขานุการบริษัท ประกันชีวิตศรีอยุธยา
จำกัด (มหาชน)
- ปี พ.ศ. 2536 – 2539 ตำแหน่งอาจารย์ประจำ โรงเรียน
พนิชยการเชียงใหม่
- ปี พ.ศ. 2540 ตำแหน่งอาจารย์พิเศษ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่
- ปัจจุบัน ตำแหน่งอาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
จังหวัดเชียงใหม่